

ΠΡΑΣΙΝΑ ΚΤΪΡΙΑ

Μέρος 3 Το καινοτόμο όραμα της BeCom

Δεκέμβριος 2025
becom4.eu

**Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης**

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

ημερομηνία δημοσίευσης: Δεκέμβριος 2025

τίτλος έργου: Beautiful Communities-Enriching, Sustainable, Inclusive

ακρωνύμιο έργου: BeCom

ID έργου: 2024-1-DE02-KA220-ADU-000247531

εταίροι έκδοσης:

Rogepa | Romania

Comuna Băiuț | Romania

FA-Magdeburg | Germany

SBH Nordost | Germany

Glenfield | Serbia

Mathemagenesis | Greece

El Risell | Spain

Ορισμένα υλικά, που αναφέρονται στη νομοθεσία περί πνευματικών δικαιωμάτων ως «έργα», δημοσιεύονται με Άδεια Creative Commons (τύπος άδειας: Attribution-ShareAlike 4.0 International (CC BY-SA 4.0)) και μπορούν να χρησιμοποιηθούν από τρίτους, εφόσον τηρούνται οι όροι αδειοδότησης. Οποιοδήποτε υλικό δημοσιεύεται σύμφωνα με τους όρους μιας Άδειας CC προσδιορίζεται σαφώς ως τέτοιο. © Αυτό το άρθρο δημοσιεύτηκε από την BeCom με Άδεια Creative Commons.

σύνδεσμος προς την άμεση διεύθυνση Διαδικτύου (URL) του εν λόγω υλικού:
<https://becom4.eu/>

σύνδεσμος προς την Άδεια Creative Commons που αναφέρεται:
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

**Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης**

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (ΕΑΕΑ). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο ΕΑΕΑ δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

ΠΡΑΣΙΝΑ ΚΤΙΡΙΑ

Το καινοτόμο όραμα της BeCom

Μάρτιος 2026

ΜΕΡΟΣ 1. Σκοπός

Τι προσπαθούμε να επιτύχουμε με αυτή τη μελέτη

1.1. Τι είναι το BeCom

Ο σκοπός του έργου μας

Η μελέτη αυτή προέρχεται από το έργο BeCom (Beautiful Communities – Enriching, Sustainable, Inclusive), μια πρωτοβουλία που χρηματοδοτείται από την ΕΕ και είναι αφιερωμένη στη μεταμόρφωση ιστορικών αγροτικών κτιρίων.

Το έργο βασίζεται σταθερά στις αρχές του Νέου Ευρωπαϊκού Μπαουχάους (NEB), εστιάζοντας σε τρεις βασικές αξίες: Βιωσιμότητα (μέσω της ενεργειακής απόδοσης και της κυκλικότητας), Αισθητική (αποκατάσταση της αυθεντικότητας και της λειτουργικής αρμονίας) και Ένταξη (διασφάλιση της προσβασιμότητας και της κοινωνικής συνοχής)

Με την εφαρμογή του μοντέλου της Πενταπλής Έλικας, το BeCom διασφαλίζει ότι η διαδικασία ανακαίνισης ενσωματώνει πέντε ζωτικούς κοινωνικούς τομείς: την Εκπαίδευση, την Πολιτική, την Οικονομία, την Κοινωνία και το Φυσικό Περιβάλλον.

Η κύρια αποστολή του έργου είναι να ενδυναμώσει τους πολίτες και τους εκπαιδευτικούς με τις δεξιότητες, τις γνώσεις και τις στάσεις που απαιτούνται για την προώθηση της καινοτομίας στις κοινότητές τους, ιδίως ως απάντηση στην κλιματική αλλαγή και στις κοινωνικές προκλήσεις.

1.2. Μελέτη οράματος

Τι προσπαθούμε να επιτύχουμε μέσω αυτής της μελέτης και της έκδοσης

Η μελέτη αυτή αποτελεί μια προσπάθεια να προσφερθεί μια μέθοδος αναβίωσης ενός δημόσιου κτιρίου που κάποτε αποτελούσε αναπόσπαστο μέρος μιας ακμάζουσας κοινότητας.

Η δημοσίευση αυτού του ολοκληρωμένου οράματος και της μελέτης εξυπηρετεί διάφορους κρίσιμους σκοπούς:

Επικύρωση μέσω μιας πρωτογενούς μελέτης περίπτωσης: Το κτίριο χρησιμεύει ως «σημείο αναφοράς» της μελέτης

Η μελέτη αυτή τεκμηριώνει τον τρόπο με τον οποίο ένα αδρανές στοιχείο πολιτιστικής κληρονομιάς μπορεί να μετατραπεί σε έναν ζωντανό, αυτοσυντηρούμενο οικονομικό μοχλό που προωθεί την τοπική ευημερία χωρίς να θέτει σε κίνδυνο την οικολογική ακεραιότητα.

Μια μηχανή πολιτικής και αφήγησης: Πέρα από το κατασκευαστικό της χαρακτήρα, η παρούσα έκδοση λειτουργεί ως μηχανή αφήγησης που μετατρέπει την ιστορία του Βάιυτ από μια ιστορία «παρακμής» μετά την παύση της εξόρυξης σε μια ιστορία «αναγέννησης». Αποτελεί απόδειξη του τρόπου με τον οποίο οι δημοκρατικές αγροτικές κοινότητες μπορούν να διαχειριστούν την πράσινη μετάβαση και να προσελκύσουν εξωτερική χρηματοδότηση μέσω μιας διαφανούς διακυβέρνησης με τη συμμετοχή πολλών ενδιαφερόμενων μερών.

Μια Πρακτική Εργαλειοθήκη για Αναπαραγωγή: Αν και επικεντρώνονται στο Βάιυτ, οι μεθοδολογίες, οι λίστες ελέγχου και οι στρατηγικές που παρουσιάζονται εδώ έχουν σχεδιαστεί για να είναι προσαρμόσιμες. Η έκδοση παρέχει ένα «Χαρτοφυλάκιο Μάθησης» και μια Πρακτική Εργαλειοθήκη που αποσκοπούν να ενδυναμώσουν άλλες ομάδες σε όλη την Ευρώπη ώστε να ηγηθούν των δικών τους ανακαινίσεων πολιτιστικής κληρονομιάς με αυστηρότητα και πολιτιστική ευαισθησία, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη το μεταβαλλόμενο κλίμα και τους κοινωνικούς παράγοντες του παρόντος και του μέλλοντος.

1.3. Ένα παράδειγμα από την καθημερινή ζωή

Γιατί επιλέξαμε να τεκμηριώσουμε τη μελέτη μας μέσω ενός παραδείγματος από την καθημερινή ζωή

Ένα σημείο αναφοράς επικύρωσης και κύρια μελέτη περίπτωσης: Το κτίριο ANIMA χρησιμεύει ως «σημείο αναφοράς επικύρωσης» για τα δομικά και μεθοδολογικά πλαίσια που αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο του BeCom Toolkit. Μεταφέρει το όραμα από ένα καθαρά θεωρητικό επίπεδο σε μια απτή δοκιμαστική περίπτωση αναγεννητικής ανακαίνισης και ενσωμάτωσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

Ένα ζωντανό εργαστήριο: Το κτίριο λειτουργεί ως «ζωντανό εργαστήριο» όπου οι κάτοικοι και οι ειδικοί αποκτούν πρακτικές δεξιότητες σε τεχνικές πράσινης δόμησης και διατήρησης της τοπικής κληρονομιάς. Επιτρέπει στους ενδιαφερόμενους να δοκιμάσουν επιτόπου εργαλεία επικύρωσης κτιρίων και ιδέες ενεργειακής ανακαίνισης πριν τα εφαρμόσουν ευρύτερα.

Προσαρμοστικότητα και Αναπαραγωγή: Κεντρικός στόχος είναι να αποδειχθεί ότι οι δομές και οι μεθοδολογίες που χρησιμοποιούνται για το ANIMA δεν περιορίζονται σε μία μόνο δομή ή πόλη. Με την τεκμηρίωση της διαδικασίας -από την ονομασία και την αξιολόγηση της πολιτιστικής κληρονομιάς έως τον οικονομικό σχεδιασμό- το κτίριο λειτουργεί ως ένα μοντέλο που μπορεί να αναπαραχθεί και δίνει τη δυνατότητα σε άλλες ομάδες να αναλάβουν τις δικές τους ανακαινίσεις σε διαφορετικά γεωγραφικά και πολιτισμικά πλαίσια.

Η Θεσμική Καρδιά της Κοινότητας: Πέρα από τα φυσικά του τείχη, η χρήση του κτιρίου ως παραδείγματος καταδεικνύει πώς η ανακαινισμένη υποδομή μπορεί να γίνει η «θεσμική καρδιά της δημοκρατικής ζωής». Παρέχει ένα φυσικό και θεσμικό σημείο αναφοράς για τις δεξιότητες, τις συνεργασίες και τα μοντέλα διακυβέρνησης που απαιτούνται για τις περιβαλλοντικές και οικονομικές μεταβάσεις.

Αφηγηματική Μεταμόρφωση: Το κτίριο λειτουργεί ως «αφηγηματικός κινητήρας». Μετατρέποντας ένα αδρανές, υποαξιοποιημένο ακίνητο που αντανάκλα το μεταλλευτικό παρελθόν σε ένα ζωντανό κέντρο της κοινότητας, συμβάλλει στη μετατροπή της ιστορίας του χωριού από μια ιστορία «παρακμής» σε μια ιστορία «αναγέννησης».

Βελτίωση Εργαλείων: Η χρήση ενός πραγματικού κτιρίου επιτρέπει τη δοκιμή και τη βελτίωση λιστών ελέγχου, πινάκων και μορφών συμμετοχής. Αυτό εξασφαλίζει ότι το τελικό σύνολο εργαλείων είναι σαφές για τους μη ειδικούς και αποτελεσματικό σε αγροτικές περιοχές με περιορισμένους πόρους.

Κλιμάκωση μέσω σύγκρισης: Μόλις καθοριστούν τα δεδομένα αναφοράς και απόδοσης για το ANIMA, το κτίριο χρησιμεύει ως πρότυπο για τη σύγκριση της απόδοσης και του αντίκτυπου σε άλλα κτίρια εξόρυξης και κοινοτικές εγκαταστάσεις στην περιοχή.

Μέρος 2. Το κτίριο της μελέτης περίπτωσης και το πλαίσιο του – «House of Life»

2.1. Το κτίριο της μελέτης περίπτωσης στο περιβάλλον του, το χωριό Băiuț

2.1.1. Ιστορία Ονομάτων και Αξιώσεων

Ο οικισμός Băiut βρίσκεται στη βορειοδυτική Ρουμανία, σε απόσταση μικρότερη των 100 χλμ. από τα σύνορα με την Ουκρανία. Αποτελεί σημαντικό ορυκτολογικό ορόσημο εδώ και αιώνες, γνωστό με διάφορα ονόματα, όπως Lăros-Bánya το 1630 και Erzsebetbanya μετά το 1913, προς τιμήν των περιουσιών που κατείχε εκεί η Ελισάβετ Σιλάγκι, μητέρα του βασιλιά Ματθία Κορβίνου. Η εξόρυξη στο Băiut αποτελούσε κεντρική οικονομική δραστηριότητα για αιώνες, εστιάζοντας κυρίως στην εξόρυξη χρυσού, αργύρου, χαλκού και σιδήρου. Ενώ οι τεκμηριωμένες δραστηριότητες εξόρυξης χρονολογούνται από το 1315, αρχαιολογικά ευρήματα υποδηλώνουν ανθρώπινη παρουσία στην περιοχή ήδη από την Ανώτερη Παλαιολιθική εποχή. Στα τέλη του 19ου αιώνα, η μουσική κουλτούρα του χωριού είχε αγγίξει ένα επίπεδο υψηλών καλλιτεχνικών αξιώσεων. Αρχεία από το 1876 περιγράφουν μια νεκρική πομπή για έναν διευθυντή ορυχείου, με επικεφαλής μια τοπική χορωδία και μπάντα πνευστών που ερμήνευαν κομμάτια όπερας με αξιοσημείωτη ακρίβεια. Μέχρι το 1886, η τοπική μπάντα πνευστών φορούσε κομψές στολές συγκρίσιμες με αυτές των μεγάλων ορχηστρών στη Γερμανία και την Ιταλία, συμβολίζοντας το υψηλό καλλιτεχνικό κύρος του χωριού.

2.1.2. Το κτίριο: Ένα Σύμβολο Πολυπολιτισμικότητας

Το φυσικό σημείο αναφοράς αυτής της πολιτιστικής κληρονομιάς είναι ένα επιβλητικό κτίριο που ανεγέρθηκε το 1906 για να στεγάσει τη χορωδία και τη σχολή μουσικής. Η αρχιτεκτονική του κτιρίου αυτού αποτελεί μαρτυρία του πολυπολιτισμικού χαρακτήρα της κοινότητας, καθώς ενσωματώνει ρουμανικές, ουγγρικές, γερμανικές και εβραϊκές επιρροές. Αξίζει να σημειωθεί ότι η πρόσοψη και η είσοδος φέρουν μοτίβα που, σύμφωνα με πληροφορίες, εμπνέονται από σκίτσα του Ναού του Σολομώντα. Συγκεκριμένα αρχιτεκτονικά χαρακτηριστικά που είναι ακόμη ορατά σήμερα μαρτυρούν τον αρχικό σκοπό του κτιρίου, όπως τα αξιοσημείωτα νεοκλασικά ανάγλυφα στην πίσω πρόσοψη και ένα εμφανές σύμβολο άρπας. Κατά τη διάρκεια της λειτουργίας του ως σχολή, το ίδρυμα απέκτησε περιφερειακή φήμη, προσελκύοντας μαθητές από άλλα κέντρα εξόρυξης για να σπουδάσουν ορχηστρική μουσική.

2.1.3. Ένας Αιώνας Λειτουργικής Εξέλιξης

Καθ' όλη τη διάρκεια του 20ού αιώνα, το κτίριο ενσάρκωνε τις μεταβαλλόμενες ανάγκες της κοινότητας, εξυπηρετώντας πολλαπλές ζωτικές λειτουργίες σε όλο τον κύκλο της ανθρώπινης ζωής. Μετά την περίοδο λειτουργίας του ως μουσική σχολή, μετατράπηκε σε νοσοκομείο, φιλοξενώντας τόσο μαιευτήριο, όπου γεννήθηκαν πολλοί κάτοικοι, όσο και νεκροτομείο για όσους έφταναν στο τέλος της διαδρομής τους. Αργότερα λειτούργησε ως φαρμακείο, εμπορικός χώρος και εργαστήριο χειροτεχνίας. Παρά τις πολλές αυτές μεταβάσεις, το κτίριο παραμένει καταχωρημένο στα επίσημα μητρώα ως μουσική σχολή.

2.1.4. Ανθεκτικότητα Μέσα Από Τη Μετάβαση

Η μουσική και ο πολιτισμός παρέμειναν σταθερές αξίες στο χωριό, παρά τα διαφορετικά πολιτικά καθεστώτα. Μεταξύ 1960 και 1980, οι ορχήστρες χορού άνθισαν, καθιστώντας το τανγκό και τον βαλς απαραίτητα στους τοπικούς χορούς, ενώ κατά τη διάρκεια της κομμουνιστικής περιόδου, η νεολαία αγάπησε τη ροκ μουσική ως μια διακριτική μορφή διαμαρτυρίας και καλλιτεχνικής ελευθερίας. Μετά το κλείσιμο των ορυχείων, γύρω στο 2006, η παράδοση της μπάντας πνευστών υπέστη παρακμή, αλλά αναβίωσε το 2021. Αυτή η προσπάθεια οδήγησε στην ανάκτηση παλαιών τρίγλωσσων παρτιτούρων στα ρουμανικά, τα ουγγρικά και τα γερμανικά, παρέχοντας σαφή απόδειξη της ανθεκτικής πολυπολιτισμικής ταυτότητας της περιοχής και του δυναμικού της για πολιτιστική αναγέννηση. Σήμερα, το κτίριο δεν είναι απλώς μια εγκαταλελειμμένη εγκατάσταση, αλλά ένα αποθετήριο συλλογικής μνήμης που περικλείει σχεδόν δύο αιώνες της ψυχής της κοινότητας.

2.2. Η επωνυμία «House of Life»: Ταυτότητα και Συμβολισμός του Κτιρίου ANIMA

2.2.1. Το Όραμα: Ένας Χώρος Συλλογικής Μνήμης

Το ιστορικό κτίριο του 19ου αιώνα στο Βάιυτ είναι κάτι περισσότερο από μια απλή φυσική δομή· είναι ένα αποθετήριο των εμπειριών που έχει βιώσει η κοινότητα. Επειδή ιστορικά λειτούργησε ως μαιευτήριο (γέννηση), μουσική σχολή και φαρμακείο (ζωή) και νεκροτομείο (θάνατος), περικλείει φυσικά τον πλήρη κύκλο της ανθρώπινης ύπαρξης. Το όραμα της επωνυμίας στοχεύει να μετατρέψει αυτή την κατασκευή σε έναν «χώρο εμπειρίας» και ένα «Κέντρο Κύκλου Ζωής», όπου η ίδια η αρχιτεκτονική αντανάκλα τον συμβολισμό της «γέννησης–ζωής–θανάτου».

2.2.2. Προτεινόμενες Ιδέες Ονομασίας

Κατά τη διάρκεια της διαδικασίας σχεδιασμού και οραματισμού, προέκυψαν τέσσερις βασικές ιδέες ονομασίας, καθεμία από τις οποίες αποτυπώνει μια ξεχωριστή πτυχή της κληρονομιάς και του μελλοντικού δυναμικού του κτιρίου:

ANIMA: Προερχόμενο από τη λατινική λέξη για την «ψυχή», αυτό το όνομα τονίζει ότι το κτίριο έχει διατηρήσει το πνεύμα και την ψυχή της κοινότητας μέσα από αιώνες μεταβάσεων.

The House of Life: Ένα άμεσο και ισχυρό όνομα που επικεντρώνεται στην ιστορία του κτιρίου ως χώρου που φιλοξένησε ζωτικές ανθρώπινες και κοινοτικές λειτουργίες «από την αρχή μέχρι το τέλος».

Trinitas: Αυτό το όνομα υπογραμμίζει την τριάδα γέννηση–ζωή–θάνατος, προσφέροντας μια κομψή και διεθνώς αναγνωρίσιμη ταυτότητα που αντανάκλα τους ιστορικούς ρόλους του κτιρίου.

Via Memoriae: Με την έννοια «Ο Δρόμος της Μνήμης», αυτή η ποιητική επιλογή τοποθετεί το κτίριο ως πολιτιστικό κέντρο και αποθετήριο συλλογικών ιστοριών και τοπικής κληρονομιάς.

2.2.3. Η επιλογή του «ANIMA»

Για τους σκοπούς του έργου BeCom και του εργαλείου επικύρωσης, το ANIMA επιλέχθηκε ως η κύρια αναφορά. Αυτή η επιλογή αντανάκλα το γεμάτο ψυχή, ανθεκτικό και προσαρμοστικό πνεύμα της κοινότητας του Βάιυτ και τη συλλογική ανάγκη να διατηρηθεί αυτό το πνεύμα για τις νέες γενιές. Ωστόσο, το πλαίσιο της επωνυμίας έχει σχεδιαστεί με ευελιξία· και οι τέσσερις έννοιες ονομασίας παραμένουν σχετικές και θα μπορούσαν να ενσωματωθούν στην τελική επωνυμία συγκεκριμένων εσωτερικών ζωνών ή ετήσιων φεστιβάλ.

ΜΕΡΟΣ 3. Τα Οράματα των 5 Τομέων

(Λεπτομερείς Στρατηγικές)

3.1. Ο Οικονομικός Τομέας:

Το επιχειρηματικό μοντέλο δύο ροών: Η «Πλούσια Ροή» (αποδράσεις υψηλής αξίας) έναντι της «Μαζικής Ροής» (κόμβος οικοτουρισμού).

3.1.1. Δήλωση Οράματος Τομέα

ANIMA: Όπου η κληρονομιά συναντά την ευκαιρία – Ένας διπλός κινητήρας για βιώσιμη αγροτική ευημερία

Το οικονομικό όραμα για το ANIMA είναι να μετατρέψει ένα αδρανές περιουσιακό στοιχείο πολιτιστικής κληρονομιάς σε έναν ζωντανό, αυτοσυντηρούμενο οικονομικό κινητήρα που θα προωθή την τοπική ευημερία χωρίς να θέτει σε κίνδυνο την οικολογική ή πολιτιστική ακεραιότητα της περιοχής.

Η υιοθέτηση ενός επιχειρηματικού μοντέλου δύο ροών θα επιτρέψει στην ANIMA να εξυπηρετήσει ταυτόχρονα δύο διακριτές αγορές: μια εξειδικευμένη αγορά υψηλής αξίας, αποτελούμενη από ειδικούς και δημιουργικούς ανθρώπους που αναζητούν καταφύγιο βιωματικής εμπειρίας και σχολές πεδίου σε ένα μοναδικό περιβάλλον των Καρπαθίων, πλούσιο σε

δάση, ιαματικές πηγές και ξύλινη κληρονομιά («η Ροή Υψηλής Αξίας »), και μια ευρύτερη αγορά οικοτουριστών που αναζητούν αυθεντική φύση, ευεξία και πολιτιστικές εμπειρίες στο Maramureș («η Ροή των μαζών»).

Αυτή η υβριδική προσέγγιση εξασφαλίζει οικονομική ανθεκτικότητα, επιτρέποντας τη διασταυρούμενη επιδότηση κοινοτικών και εκπαιδευτικών προγραμμάτων, δημιουργώντας παράλληλα ποικίλες τοπικές θέσεις εργασίας και προωθώντας ένα νέο οικοσύστημα πράσινης επιχειρηματικότητας στο Băiut.

3.1.2. Τρέχουσες προκλήσεις και ανάγκες

Ανάγκες:

Ανάγκη για βιώσιμα μέσα διαβίωσης. Δημιουργία ευκαιριών εισοδήματος καθ' όλη τη διάρκεια του έτους πέρα από την παραδοσιακή εξόρυξη ή την εποχική γεωργία, μέσω της αξιοποίησης περιουσιακών στοιχείων όπως δάση, ξύλινα χωριά, διαδρομές ευεξίας και πολιτιστική κληρονομιά.

Ανάγκη για οικονομική αυτονομία. Μείωση της εξάρτησης από τους δημοτικούς προϋπολογισμούς ή τις σποραδικές επιχορηγήσεις για τη συντήρηση της κληρονομιάς, μέσω της δημιουργίας σταθερών ιδίων εσόδων από εκπαιδευτικά προγράμματα, σεμινάρια, ξεναγήσεις και υπηρεσίες οικοτουρισμού που φιλοξενούνται στο ANIMA.

Ανάγκη για προβολή στην αγορά. Προβολή του Băiut ως προορισμού για υψηλής ποιότητας πολιτιστικό, επιστημονικό και φυσιολατρικό τουρισμό, συνδεδεμένο με τις ξύλινες εκκλησίες του Maramureș, την κληρονομιά της μεταλλευτικής και γεωλογικής κληρονομιάς και τους πόρους ευεξίας των Καρπαθίων.

Προκλήσεις:

Χαμηλή αγοραστική δύναμη. Η τοπική αγορά από μόνη της δεν μπορεί να συντηρήσει υποδομές πολιτιστικής κληρονομιάς υψηλών προδιαγραφών ή να χρηματοδοτήσει εξειδικευμένα προγράμματα, καθιστώντας απαραίτητη την προσέλκυση επισκεπτών και μαθητών από περιοχές εκτός της άμεσης γειτονιάς.

Εποχικότητα. Ο τουρισμός στις ορεινές περιοχές περιορίζεται συχνά στις περιόδους αιχμής, με αποτέλεσμα το εισόδημα να είναι ασταθές και οι υποδομές να παραμένουν υποαξιοποιημένες για μεγάλο μέρος του έτους, εκτός αν συνδυαστεί με εκπαιδευτικά σεμινάρια, διαμονές ευεξίας εκτός σεζόν και προγράμματα κατάρτισης που διαρκούν όλο το χρόνο.

Ελλείψεις δεξιοτήτων. Παρατηρείται έλλειψη τοπικής τεχνογνωσίας στη φιλοξενία υψηλών προδιαγραφών, την πολιτιστική διαχείριση, τις υπηρεσίες ξενάγησης, την πράσινη επιχειρηματικότητα και τον οικοτουρισμό, καθώς και περιορισμένη πρόσβαση σε εκπαίδευση που θα μπορούσε να μετατρέψει το φυσικό και πολιτιστικό κεφάλαιο σε ποιοτικά οικονομικά προϊόντα και υπηρεσίες.

3.1.3. Προτεινόμενες λειτουργίες του ανακαινισμένου κτιρίου

Από οικονομική άποψη, το ANIMA λειτουργεί ως κόμβος διπλού κινητήρα με δύο κύριες πηγές εσόδων και κοινές λειτουργίες υποστήριξης.

A. «Ροή Υψηλής Αξίας» – Βιωματικές Αποδράσεις, Σεμινάρια Εξειδίκευσης και Σχολές Πεδίου

Κύριες δραστηριότητες και υπηρεσίες

Μαθήματα από ειδικούς και αποδράσεις σε:

Κλασική μουσική, μουσική δωματίου, σύνθεση και φωνητική.

Δημιουργική γραφή, αφήγηση, υποκριτική και εργαστήρια παραστατικών τεχνών.

Εικαστικές τέχνες και χειροτεχνία: ζωγραφική στην ύπαιθρο, ξυλογλυπτική, κλωστοϋφαντουργία, κεραμική, συντήρηση ξύλινων στοιχείων..

Οικολογία, προστασία του περιβάλλοντος και πράσινη δόμηση: σεμινάρια βαθιάς οικολογίας, μαθήματα πεδίου για δάση, ποτάμια, ιαματικές πηγές και βιοδομήση με χρήση του ANIMA ως ζωντανού εργαστηρίου.

Γεωλογία και μεταλλευτική κληρονομιά: σχολές πεδίου που εξερευνούν τα μεταλλούχα βουνά και την ιστορία της εξόρυξης στο Baia Mare–Băiut.

Προγράμματα φιλοξενίας: Μεσοπρόθεσμες διαμονές για καλλιτέχνες, συγγραφείς, επιστήμονες και κοινωνικούς καινοτόμους που χρησιμοποιούν το τοπίο των Καρπαθίων και τις τοπικές κοινότητες ως πηγή έμπνευσης και πεδίο έρευνας.

Επαγγελματίες και «συνεδριακές» αποδράσεις

Συναντήσεις εργασίας, αποδράσεις ομάδων και στρατηγικά σεμινάρια για εταιρείες, ΜΚΟ, δήμους και πανεπιστήμια που επιθυμούν μια εντατική εργασιακή ατμόσφαιρα σε ένα ήσυχο περιβάλλον στα Καρπάθια.

Εκπαιδεύσεις και εργαστήρια σχετικά με τις επιχειρήσεις, την ηγεσία, τη διαχείριση έργων και την καινοτομία, σχεδιασμένα για μικρές ομάδες που συνδυάζουν εστιασμένες συνεδρίες εργασίας σε εσωτερικούς χώρους με επιμελημένες τοπικές εμπειρίες (περιηγήσεις στην πολιτιστική κληρονομιά, ξύλινες εκκλησίες και χωριά, περιπάτους στο δάσος, τοπική γαστρονομία).

Προγράμματα χρηματοδοτούμενα από την ΕΕ, διεθνείς και ρουμανικούς δωρητές για αγροτικές επιχειρήσεις, νέους και νεοφυείς επιχειρήσεις (π.χ. bootcamps επιχειρηματικότητας, επιτάχυνση πράσινων επιχειρήσεων, ψηφιοποίηση αγροτικών ΜΜΕ), όπου η ANIMA λειτουργεί ως χώρος εκπαίδευσης και πύλη προς την ευρύτερη περιοχή του Μαραμούρες.

Σε όλες αυτές τις μορφές, αυτό που κάνει την προσφορά «πλούσια» δεν είναι μόνο το περιεχόμενο και οι εξειδικευμένοι εκπαιδευτές, αλλά και η ολοκληρωμένη εμπειρία: υψηλής ποιότητας διευκόλυνση και φιλοξενία, προσεκτικά σχεδιασμένες συναντήσεις με την τοπική πολιτιστική κληρονομιά και τη φύση, καθώς και εξατομικευμένα προγράμματα που δεν μπορούν να αναπαραχθούν σε ένα τυπικό ξενοδοχείο συνεδρίων.

Ομάδες-στόχοι

Διεθνείς και Ρουμάνοι επαγγελματίες, προχωρημένοι φοιτητές και λάτρεις των τεχνών, της οικολογίας, της γεωλογίας, της αρχιτεκτονικής και της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Πανεπιστήμια, ακαδημίες, ωδεία και ερευνητικά ιδρύματα που αναζητούν εντατικά μαθήματα με βάση το πεδίο και σχολές εκτός πανεπιστημιούπολης.

Εταιρείες, ΜΚΟ, δημόσιοι φορείς, δίκτυα αγροτικών επιχειρήσεων και κοινότητες νεοφυών επιχειρήσεων που αναζητούν υψηλής ποιότητας κατασκηνώσεις, εκπαιδεύσεις ή συναντήσεις για έργα σε ένα ξεχωριστό περιβάλλον, συχνά χρηματοδοτούμενες από την ΕΕ, τη Ρουμανία ή παγκόσμια αναπτυξιακά ταμεία.

Συχνότητα χρήσης

Εποχική (αποκορύφωμα): Συνεδριάσεις 1-2 εβδομάδων και θερινά σχολεία (άνοιξη-φθινόπωρο).

Περιοδική (όλο το χρόνο): Συναντήσεις μακρών Σαββατοκύριακων ή μιας εβδομάδας, σεμινάρια, θεματικές διαμονές.

Β. «Ροή των μαζών» – Τουριστικός κόμβος, υπηρεσίες επισκεπτών και καθημερινή οικονομία

Κύριες δραστηριότητες και υπηρεσίες

Κέντρο Τουριστικής Καθοδήγησης και Σημείο Πληροφόρησης

Κεντρικός κόμβος προσανατολισμού για τους επισκέπτες του Maramures: χάρτες, επιμελημένες διαδρομές, ερμηνεία της κληρονομιάς των ορυχείων και της ξυλουργικής.

Γραφείο κρατήσεων για εκδρομές, διαμονή και τοπικές εμπειρίες.

Ξεναγήσεις και εμπειρίες στη φύση

Περιηγήσεις πολιτιστικής κληρονομιάς: διαδρομές ξύλινων εκκλησιών, παραδοσιακά ξύλινα χωριά, μνημειακές πύλες και ζωή στα χωριά.

Περιηγήσεις με θέμα την εξόρυξη και τη γεωλογία: «Μονοπάτι χρυσωρυχείων και ορυκτών» που συνδέει παλιά ορυχεία, γεωλογικούς χώρους και το μουσείο ορυκτολογίας.

Ευεξία και περίπατοι στο δάσος: Διαδρομές με έμφαση στον καθαρό αέρα του βουνού, τα ελατοδάση, τις ιαματικές πηγές και τα πακέτα «κοιμηθείτε καλύτερα στα Καρπάθια».

Υπηρεσίες και μικροοικονομία

Ενοικίαση ποδηλάτων/ηλεκτρικών ποδηλάτων, εξοπλισμού πεζοπορίας και ακουστικών οδηγών.

Μικρό καφέ/μπιστρό και γωνιά τοπικών προϊόντων (μέλι, μαρμελάδες, χειροτεχνήματα).

Σύντομα «εργαστήρια γνωριμίας» για τουρίστες: εισαγωγές 2–3 ωρών στη χειροτεχνία, τη μουσική ή την ερμηνεία της φύσης.

Ομάδες-στόχοι

Επισκέπτες μίας ημέρας και τουρίστες που διαμένουν για περισσότερες ημέρες στο Maramureș.

Οικογένειες, μικρές ομάδες, οργανωμένες εκδρομές (εγχώριες και διεθνείς).

Επισκέπτες από το Baia Mare και την ευρύτερη περιοχή που αναζητούν αποδράσεις στη φύση και τον πολιτισμό τα Σαββατοκύριακα.

Συχνότητα χρήσης

Καθημερινά (κατά τη διάρκεια της σεζόν): Σημείο πληροφόρησης, καφετέρια, ενοικιάσεις, σύντομες περιηγήσεις.

Εβδομαδιαία / Σαββατοκύριακα: Μακρύτερες ξεναγήσεις, εργαστήρια.

Γ. Κοινές λειτουργίες οικονομικής υποστήριξης

Και στις δύο κατηγορίες, η ANIMA παρέχει επίσης:

Χώρους συνεργασίας και εκκόλαψης μικροεπιχειρήσεων για ξεναγούς, τεχνίτες, ψηφιακούς εργαζόμενους και φορείς οικοτουρισμού.

Εκδηλώσεις αγοράς και εκθέσεων (εκθέσεις χειροτεχνίας, αγορές τοπικών προϊόντων, δραστηριότητες σχετικές με φεστιβάλ) που ενεργοποιούν την αυλή και τους γύρω χώρους.

Προγράμματα κατάρτισης και καθοδήγησης στους τομείς της φιλοξενίας, της διενέργειας ξεναγήσεων, της ανάπτυξης μικρών επιχειρήσεων και του ψηφιακού μάρκετινγκ (σε στενή συνεργασία με τον εκπαιδευτικό τομέα).

Αυτές οι λειτουργίες διασφαλίζουν ότι η οικονομική δραστηριότητα στο ANIMA ενισχύει άμεσα τη διαχείριση του περιβάλλοντος και τη συνεχή μάθηση, αντί να ανταγωνίζεται αυτές.

3.1.4. Βασικοί ενδιαφερόμενοι φορείς και συνεργασίες

Από οικονομική άποψη, η επιτυχία του ANIMA εξαρτάται από ένα δικτυωμένο οικοσύστημα και όχι από έναν μεμονωμένο φορέα. Στους βασικούς παράγοντες περιλαμβάνονται:

Τοπικές επιχειρήσεις και παραγωγοί

Ξενώνες και μικρά ξενοδοχεία στο Băiut, το Baia Mare και την ευρύτερη περιοχή του Maramureș που προσφέρουν πακέτα διαμονής για κατασκηνώσεις και εκδρομές.

Τοπικοί παραγωγοί τροφίμων και τεχνίτες (αγρότες, μελισσοκόμοι, τυροκόμοι, ξυλογλύπτες, υφαντές) που προμηθεύουν το καφέ, το τμήμα τοπικών προϊόντων και τις αγορές.

Ξεναγοί και πάροχοι μεταφορών (τοπικοί ξεναγοί, επιχειρήσεις μίνι λεωφορείων/ταξί) που συνεργάζονται για περιηγήσεις με θέμα την πολιτιστική κληρονομιά, τη γεωλογία και την ευεξία.

Εκπαιδευτικά και πολιτιστικά ιδρύματα

Σχολεία και κέντρα επαγγελματικής κατάρτισης, των οποίων οι μαθητές μπορούν να εκπαιδευτούν ως ξεναγοί, εργαζόμενοι στον τομέα της φιλοξενίας ή φορείς πολιτιστικών δραστηριοτήτων.

Πανεπιστήμια και ερευνητικά ιδρύματα (π.χ. το πανεπιστημιακό κέντρο Baia Mare, το Πολυτεχνείο του Cluj-Napoca, ακαδημίες τέχνης και μουσικής) που χρησιμοποιούν το ANIMA ως βάση για σχολές πεδίου, προγράμματα φιλοξενίας και προγράμματα σπουδών.

Πολιτιστικοί οργανισμοί, συμβούλια τεχνών και ωδεία που συνδιοργανώνουν σεμινάρια, προγράμματα φιλοξενίας και φεστιβάλ.

Οργανώσεις για το περιβάλλον και την πολιτιστική κληρονομιά

Περιβαλλοντικές ΜΚΟ και δασικές/φυσιολατρικές υπηρεσίες που συν-σχεδιάζουν οικολογικές εκδρομές, διαδρομές ευεξίας και εκπαιδευτικό περιεχόμενο σχετικά με τα δάση, τη βιοποικιλότητα και τα μεταλλικά νερά.

Αρχές πολιτιστικής κληρονομιάς και εκκλησιαστικές αρχές που εμπλέκονται σε κυκλώματα ξύλινων εκκλησιών και χωριών, εξασφαλίζοντας σεβασμό και καλή διαχείριση της ροής των επισκεπτών.

Δημόσιες αρχές και οργανισμοί ανάπτυξης

Ο Δήμος Băiut και οι αρχές της κομητείας Maramureș υποστηρίζουν τις υποδομές, την αδειοδότηση, την προώθηση και τη συγχρηματοδότηση.

Περιφερειακοί και εθνικοί οργανισμοί τουρισμού / οργανισμοί διαχείρισης προορισμών που ενσωματώνουν το ANIMA σε ευρύτερες στρατηγικές τουρισμού για το Maramureș και τα Καρπάθια.

Κοινωνία των πολιτών και κοινοτικές ομάδες

Η Rogera ως η κορυφαία περιφερειακή ΜΚΟ

Τοπικές ενώσεις και άτυπες ομάδες (νέοι, ηλικιωμένοι, τεχνίτες) που συν-δημιουργούν εκδηλώσεις, εκθέσεις και στοιχεία αφήγησης για τις περιηγήσεις.

Δίκτυα της διασποράς που συμβάλλουν στην προώθηση των προσφορών του ANIMA στο εξωτερικό και στην προσέλκυση συμμετεχόντων σε κατασκηνώσεις και σεμινάρια.

Αυτοί οι ενδιαφερόμενοι φορείς εδραιώνουν συλλογικά το ANIMA στην τοπική οικονομία, συνδέοντάς το παράλληλα με περιφερειακά, εθνικά και διεθνή δίκτυα εκπαίδευσης, πολιτισμού και οικοτουρισμού.

3.1.5. Αναμενόμενος αντίκτυπος

Βραχυπρόθεσμος αντίκτυπος (1–2 έτη)

Τα πρώτα χρόνια μετά την επαναλειτουργία του ANIMA, το οικονομικό όραμα μεταφράζεται σε ορατές, συγκεκριμένες αλλαγές στην καθημερινή ζωή του Băiut.

Δημιουργείται ένα πρώτο επιμελημένο ετήσιο πρόγραμμα με 3–5 υψηλής αξίας κατασκηνώσεις και σεμινάρια, που φέρνει μικρές ομάδες μουσικών, συγγραφέων, καλλιτεχνών, οικολόγων και φοιτητών να εργαστούν εντατικά μέσα και γύρω από το κτίριο.

Ταυτόχρονα, θα λανσαριστούν 2–3 πιλοτικά προϊόντα ξεναγήσεων –όπως περιηγήσεις σε ξύλινες εκκλησίες και χωριά, εκδρομές με θέμα την εξόρυξη και τη γεωλογία, καθώς και περιπάτους ευεξίας στα δάση και τις πηγές– με το ANIMA ως κύριο σημείο αναχώρησης και άφιξης.

Αυτές οι δραστηριότητες δημιουργούν τις πρώτες 3–5 θέσεις εργασίας πλήρους απασχόλησης σε τοπικό επίπεδο στους τομείς του συντονισμού, της ξενάγησης, των υπηρεσιών προς τους επισκέπτες και του καφέ/κέντρου επισκεπτών, καθώς και ευκαιρίες μερικής απασχόλησης και εποχιακής εργασίας για οδηγούς, οικοδεσπότες και τεχνίτες.

Εντός αυτής της περιόδου, το ANIMA αρχίζει να καλύπτει ένα σημαντικό μέρος των δικών του λειτουργικών εξόδων (κοινές παροχές, βασικό προσωπικό, μικρές επισκευές) από άμεσα έσοδα, και ένα πρώτο δίκτυο τουλάχιστον 10 τοπικών εταίρων –ξενώνες, παραγωγοί τροφίμων, τεχνίτες και ξεναγοί– μπορεί να συνδέσει σαφώς μέρος του εισοδήματός του με τους επισκέπτες που προσελκύει το ANIMA.

Μακροπρόθεσμος αντίκτυπος (5–10 έτη)

Σε μακροπρόθεσμο ορίζοντα, η ANIMA εξελίσσεται σε έναν οικονομικά αυτοσυντηρούμενο κόμβο, του οποίου οι διαφοροποιημένες πηγές εσόδων όχι μόνο συντηρούν το κτίριο, αλλά χρηματοδοτούν και ένα διευρυνόμενο χαρτοφυλάκιο κοινοτικών και εκπαιδευτικών προγραμμάτων.

Το Băiut αποκτά ξεχωριστή φήμη στο Maramureș ως εξειδικευμένος προορισμός για πολιτιστικό, επιστημονικό και τουρισμό ευεξίας, που συμπληρώνει τα πιο διάσημα αξιοθέατα της περιοχής, όπως οι ξύλινες εκκλησίες της UNESCO, τα παραδοσιακά χωριά και το «Χαρούμενο Νεκροταφείο».

Σε αυτό το στάδιο, έχει αναδυθεί ένα τοπικό οικοσύστημα πράσινων επιχειρηματιών: πιστοποιημένοι ξεναγοί, οικοδεσπότες σε καταλύματα, παραγωγοί χειροτεχνίας, πάροχοι υπαίθριων δραστηριοτήτων και μικροεπιχειρήσεις σε δημιουργικούς και ψηφιακούς τομείς που χρησιμοποιούν το ANIMA ως επαγγελματική βάση ή βιτρίνα. Για τους νέους,

αυτό το οικοσύστημα προσφέρει μια ρεαλιστική εναλλακτική λύση στη μόνιμη μετανάστευση, παρέχοντας ουσιαστική, προσανατολισμένη στο μέλλον εργασία που συνδέεται με το τοπικό και τον πολιτισμό που γνωρίζουν καλύτερα.

Το οικονομικό μοντέλο που δοκιμάστηκε στο ANIMA έχει τεκμηριωθεί και προσαρμοστεί σε τουλάχιστον ένα άλλο κτίριο πολιτιστικής κληρονομιάς στην ευρύτερη περιοχή, δείχνοντας πώς ένα μεμονωμένο επιτυχημένο πιλοτικό πρόγραμμα μπορεί να εμπνεύσει μια ευρύτερη αναγέννηση της υπαίθρου.

3.1.6. Βιωσιμότητα και ανθεκτικότητα

Το οικονομικό όραμα για το ANIMA έχει σχεδιαστεί σκόπιμα έτσι ώστε το κτίριο, η τοπική οικονομία και το περιβάλλον να αλληλοενισχύονται για δεκαετίες, αντί να δημιουργούν έναν σύντομο κύκλο άνθησης και ύφεσης.

Στον πυρήνα του βρίσκεται το επιχειρηματικό μοντέλο των Δύο Ροών. Η Ροή υψηλής αξίας αποδράσεων, των σεμιναρίων και των σχολείων πεδίου, παράγει σχετικά σταθερό εισόδημα με υψηλότερα περιθώρια κέρδους από μικρές ομάδες επισκεπτών που έρχονται ειδικά για εντατική μάθηση και δημιουργική εργασία σε ένα μοναδικό περιβάλλον των Καρπαθίων. Αυτοί οι επισκέπτες προσελκύονται ακριβώς επειδή το ANIMA είναι ενσωματωμένο σε ένα αυθεντικό τοπίο με δάση, ιαματικές πηγές, ξύλινα χωριά και ανέπαφη αγροτική ζωή, και όχι σε ένα θέρετρο μαζικού τουρισμού.

Το Ρεύμα των Μαζών του οικοτουρισμού και του τουρισμού πολιτιστικής κληρονομιάς, των ξεναγήσεων, των ενοικιάσεων, των καφέ και των πωλήσεων τοπικών προϊόντων, φέρνει μια ευρύτερη ροή επισκεπτών και μικρότερες, πιο συχνές συναλλαγές, συνδεδεμένες με τα υπάρχοντα τουριστικά κυκλώματα της περιοχής και τα πρότυπα ημερήσιων εκδρομών.

Μαζί, οι δύο ροές ισορροπούν η μία την άλλη: όταν η μία είναι πιο αδύναμη (για παράδειγμα, λιγότεροι διεθνείς επισκέπτες σε μια δεδομένη χρονιά), η άλλη μπορεί να ενισχυθεί (εσωτερικός τουρισμός, τοπικά εκπαιδευτικά προγράμματα, εποχιακές εκδηλώσεις), εξασφαλίζοντας οικονομική ανθεκτικότητα σε όλες τις εποχές και τις κρίσεις.

Σε καθοριστικό βαθμό η οικονομική βιωσιμότητα είναι αδιαχώριστη από την περιβαλλοντική βιωσιμότητα σε αυτό το μοντέλο. Κάθε σημαντική πηγή εσόδων εξαρτάται από τη μακροπρόθεσμη ποιότητα των τοπικών οικοσυστημάτων και της πολιτιστικής κληρονομιάς: καθαρός, πλούσιος σε οξυγόνο αέρας των βουνών και δάση κωνοφόρων για καταφύγια ευεξίας και περιπάτους στο δάσος· η ακεραιότητα των ξύλινων εκκλησιών και της αρχιτεκτονικής των χωριών για περιηγήσεις πολιτιστικής κληρονομιάς· η υγεία των πηγών, των ποταμών και των εδαφών για οικολογική εκπαίδευση και μάθηση στην ύπαιθρο· και ο διατηρημένος χαρακτήρας της ίδιας της ANIMA ως βιτρίνας βιοκατασκευών. Αυτό σημαίνει ότι η υπερεκμετάλλευση –η αποψίλωση των δασών, η ανεξέλεγκτη δόμηση ή οι ρυπογόνες δραστηριότητες– θα υπονόμει άμεσα την οικονομική βάση της ANIMA.

Κάνοντας τη διατήρηση το θεμέλιο της δημιουργίας εισοδήματος, το οικονομικό όραμα δημιουργεί ισχυρά τοπικά κίνητρα για την προστασία και όχι την εξάντληση των φυσικών και πολιτιστικών πόρων.

Η ανθεκτικότητα χτίζεται επίσης μέσω μιας διαφοροποιημένης βάσης δεξιοτήτων και γνώσεων, στενά συνδεδεμένης με τον εκπαιδευτικό τομέα. Η κατάρτιση σε θέματα ξεναγών, φιλοξενίας, ψηφιακού μάρκετινγκ, διαχείρισης μικρών επιχειρήσεων και πράσινης δόμησης εξασφαλίζει ότι πολλοί άνθρωποι –και όχι μόνο ένας φορέας– μπορούν να διαχειρίζονται και να ανανεώνουν τις δραστηριότητες της ANIMA με την πάροδο του χρόνου.

Οι συνεργασίες με σχολεία, επαγγελματικά κέντρα και πανεπιστήμια σημαίνουν ότι κάθε χρόνο νέες ομάδες νέων ανθρώπων και επαγγελματιών περνάνε από την ANIMA, φέρνοντας φρέσκες ιδέες και διατηρώντας τις προσφορές ενημερωμένες με τις μεταβαλλόμενες αγορές και τεχνολογίες.

Εάν αλλάξουν οι εξωτερικές συνθήκες – νέοι κανονισμοί, κλιματικές επιπτώσεις ή τουριστικές τάσεις – αυτός ο συνεχής κύκλος μάθησης επιτρέπει στην ANIMA να προσαρμόζει τα προγράμματά της: για παράδειγμα, μεταβαίνοντας από διεθνή σεμινάρια υψηλού επιπέδου σε πιο εγχώρια καταφύγια υγείας, ή από κλασικές περιηγήσεις σε ορυχεία σε ευρύτερα προγράμματα σπουδών «αναγέννησης και αποκατάστασης».

Τέλος, το μοντέλο περιλαμβάνει πρακτικά οικονομικά αποθέματα και μηχανισμούς διακυβέρνησης. Μέρος του πλεονάσματος από τη Ροή Υψηλής Αξίας προορίζεται για ένα ειδικό ταμείο συντήρησης και ανανέωσης, το οποίο καλύπτει τη μακροπρόθεσμη συντήρηση του κτιρίου, τις σταδιακές αναβαθμίσεις (π.χ. νέες ενεργειακές τεχνολογίες) και τις επισκευές έκτακτης ανάγκης. Σαφείς συμφωνίες με τον δήμο και τους εταίρους καθορίζουν τον τρόπο κατανομής των εσόδων μεταξύ λειτουργικών εξόδων, κοινοτικών προγραμμάτων και αποθεματικών, μειώνοντας τον κίνδυνο να υπονομεύσουν τη σταθερότητα της ANIMA ad hoc αποφάσεις ή πολιτικές αναταράξεις.

Ένα όργανο διακυβέρνησης με τη συμμετοχή πολλών ενδιαφερόμενων μερών – που συγκεντρώνει φορείς από τον οικονομικό, εκπαιδευτικό, περιβαλλοντικό, κοινωνικό και πολιτικό τομέα – εξετάζει ετησίως την οικονομική απόδοση και

μπορεί να προσαρμόζει τις τιμές, τις προσφορές και τις επενδυτικές προτεραιότητες με διαφανή τρόπο, διασφαλίζοντας ότι οι οικονομικές επιλογές παραμένουν ευθυγραμμισμένες με την κοινωνική ισότητα και τα περιβαλλοντικά όρια μακροπρόθεσμα.

3.1.7. Σύνδεση με τους άλλους άξονες

Το οικονομικό όραμα για το ANIMA λειτουργεί μόνο αν είναι στενά συνυφασμένο με τους άλλους άξονες· το εισόδημα δεν αποτελεί μεμονωμένο στόχο, αλλά τον κινητήρα που τροφοδοτεί την εκπαίδευση, την κοινωνική συνοχή, τη χρηστή διακυβέρνηση και την περιβαλλοντική μέριμνα.

Οικονομία ⇌ Περιβάλλον

Το οικονομικό μοντέλο βασίζεται σε ζωντανά οικοσυστήματα και όχι στην εκμετάλλευση: οι περίπατοι στο δάσος, τα κέντρα ευεξίας, οι οικολογικές εκδρομές και τα σχολεία πεδίου απαιτούν όλα υγιή ελατοδάση, καθαρό αέρα βουνού, αμόλυντες πηγές και καλά διαχειριζόμενα δασικά τοπία. Μετατρέποντας αυτές τις φυσικές ιδιότητες σε βασική αξία τόσο για την Ροή Υψηλής Αξίας όσο και για τη Ροή των Μαζών, το ANIMA δημιουργεί ένα άμεσο οικονομικό κίνητρο για την προστασία των δασών, του νερού, του εδάφους και της βιοποικιλότητας, καθώς και για την υιοθέτηση βιοκατασκευών και ενεργειακά αποδοτικών ανακαινίσεων στο ίδιο το κτίριο ως μόνιμη εκθεσιακή μονάδα μάθησης. Με αυτόν τον τρόπο, κάθε ευρώ που κερδίζεται μέσω δραστηριοτήτων βασισμένων στη φύση γίνεται ένα επιχείρημα υπέρ της μακροπρόθεσμης περιβαλλοντικής διαχείρισης και όχι της βραχυπρόθεσμης εκμετάλλευσης.

Οικονομία ⇌ Εκπαίδευση

Η Ροή Υψηλής Αξίας έχει σχεδιαστεί σκόπιμα ως επέκταση της εκπαιδευτικής έλικας: τα masterclasses, τα retreats και τα μαθήματα πεδίου στις τέχνες, την οικολογία, τη γεωλογία, την πράσινη δόμηση και τη χειροτεχνία είναι όλα εκπαιδευτικά προϊόντα πρώτα και οικονομικά προϊόντα δεύτερον. Πανεπιστήμια, ωδεία, σχολεία και επαγγελματικά κέντρα χρησιμοποιούν το ANIMA ως προσωρινό campus ή εργαστήριο, καταβάλλοντας τέλη που συντηρούν το κτίριο, ενώ παράλληλα παρέχουν σε φοιτητές και επαγγελματίες πρόσβαση σε μάθηση στον πραγματικό κόσμο σε ένα μετα-ορυκτολογικό, αγροτικό πλαίσιο.

Ταυτόχρονα, η Ροή των Μαζών προσφέρει συνεχή μάθηση στο χώρο εργασίας για τοπικούς ξεναγούς, οικοδεσπότες και επιχειρηματίες, οι οποίοι βελτιώνουν τις γλωσσικές και ψηφιακές δεξιότητές τους, καθώς και την ποιότητα των υπηρεσιών τους, στο πλαίσιο της καθημερινής οικονομικής τους δραστηριότητας.

Αυτή η αμοιβαία ενίσχυση διασφαλίζει ότι η οικονομική ανάπτυξη συμβαδίζει με την αύξηση της βάσης γνώσεων και δεξιοτήτων της κοινότητας.

Οικονομία ⇌ Κοινωνία

Από οικονομική άποψη, το ANIMA έχει σχεδιαστεί για να διανέμει ευρέως τα οφέλη: δίνοντας προτεραιότητα στις τοπικές προσλήψεις, στις συμβάσεις προμηθευτών με κοντινούς παραγωγούς και στη συνεργασία με χειροτέχνες του χωριού, διοχετεύει τις δαπάνες των επισκεπτών σε πολλά νοικοκυριά αντί για έναν μόνο φορέα.

Το πλεόνασμα εσόδων από δραστηριότητες υψηλότερου επιπέδου χρησιμοποιείται ρητά για την επιδότηση χρήσεων που προάγουν την κοινωνική ένταξη – δωρεάν ή χαμηλού κόστους εκδηλώσεις, προγράμματα για νέους ή συγκεντρώσεις ηλικιωμένων, έτσι ώστε οι κάτοικοι που δεν μπορούν να πληρώσουν την πλήρη τιμή να έχουν ακόμα πρόσβαση στο κτίριο, στις υπηρεσίες του και στη συμβολική του αξία.

Αυτό συμβάλλει στην αποκατάσταση της εμπιστοσύνης, της υπερηφάνειας και της αίσθησης κοινής ιδιοκτησίας του κτιρίου, αντισταθμίζοντας τον κοινωνικό κατακερματισμό και την απώλεια εμπιστοσύνης που ακολούθησαν την παρακμή της εξορυκτικής δραστηριότητας.

Οικονομία ⇌ Πολιτική / Διακυβέρνηση

Από την πλευρά της διακυβέρνησης, μια οικονομικά ισχυρή ANIMA ενισχύει τα επιχειρήματα υπέρ των συμπράξεων δημόσιου-κοινοτικού-ιδιωτικού τομέα και των πολιτικών που θεωρούν την πολιτιστική κληρονομιά και το περιβάλλον ως περιουσιακά στοιχεία ανάπτυξης και όχι ως βάρη.

Τα σταθερά ίδια έσοδα μειώνουν τη μακροπρόθεσμη πίεση στους δημοτικούς προϋπολογισμούς, προσφέροντας παράλληλα δυνατότητα συγχρηματοδότησης για μελλοντικές επιχορηγήσεις (PNRR, PNDR, Horizon Europe κ.λπ.), διευκολύνοντας τις τοπικές αρχές να υποστηρίξουν φιλόδοξα έργα αναγέννησης. Σε αντάλλαγμα, η υποστηρικτική διακυβέρνηση –μέσω σαφών κανόνων, διαφανούς διαχείρισης και μακροπρόθεσμων συμφωνιών σχετικά με την ιδιοκτησία και τους ρόλους– δίνει στους επιχειρηματίες και τους εκπαιδευτικούς την αυτοπεποίθηση να επενδύσουν χρόνο, φήμη και πόρους στα προγράμματα της ANIMA.

Έτσι, το οικονομικό όραμα εξαρτάται από και ενισχύει μια δημοκρατική, διαφανή κουλτούρα διακυβέρνησης στο Βάιιτ.

Οικονομία ⇄ Φυσικό περιβάλλον (κύκλος ανατροφοδότησης)

Τέλος, μετρώντας και επικοινωνώντας ρητά πόσες θέσεις εργασίας, επιχειρήσεις και ευκαιρίες μάθησης δημιουργούνται επειδή το περιβάλλον προστατεύεται (και όχι παρά την προστασία του), η ANIMA γίνεται ένα πειστικό τοπικό παράδειγμα του πώς η πράσινη μετάβαση μπορεί να αποφέρει απτά οικονομικά οφέλη.

Οι δείκτες παρακολούθησης και οι περιπτώσιολογικές μελέτες μεταφέρονται στις περιφερειακές και εθνικές συζητήσεις, επηρεάζοντας ευρύτερες πολιτικές για την αναγέννηση της υπαίθρου, τις μεταβάσεις στον τομέα της εξόρυξης και τη διαχείριση του τοπίου.

3.1.8. Ένα βασικό μήνυμα

Το ANIMA μετατρέπει ένα κτίριο πολιτιστικής κληρονομιάς που κάποτε ήταν εγκαταλελειμμένο σε έναν αυτοσυντηρούμενο αγροτικό μηχανισμό, όπου η φύση, ο πολιτισμός και η μάθηση δημιουργούν αξιοπρεπείς τοπικούς τρόπους διαβίωσης μέσω ενός διπλού μοντέλου υψηλής αξίας καταλυμάτων και οικοτουρισμού χωρίς αποκλεισμούς.

3.2. Ο εκπαιδευτικός τομέας:

Το Κέντρο Μάθησης: Μετατροπή του κτιρίου σε «Ζωντανό Εργαστήριο» για την πράσινη δόμηση και την πολιτιστική κληρονομιά.

Βασικά προγράμματα: Εκπαίδευση σε παραδοσιακές τέχνες, ψηφιακή παιδεία για ηλικιωμένους και η «Σχολή της Ζωής».

3.2.1. Δήλωση οράματος του τομέα

Το όραμά μας για το κτίριο ANIMA είναι να μετατραπεί σε ένα μετασχηματιστικό κέντρο μάθησης που θα τιμά τον ιστορικό του ρόλο ως μουσική σχολή, ενώ παράλληλα θα πρωτοπορεί σε καινοτόμες εκπαιδευτικές προσεγγίσεις για όλες τις γενιές.

Μέσω πρακτικών εργαστηρίων για την ανακαίνιση πράσινων κτιρίων και τη διατήρηση της τοπικής πολιτιστικής κληρονομιάς, το ANIMA θα λειτουργήσει ως «ζωντανό εργαστήριο» όπου οι πολίτες θα αποκτούν πρακτικές δεξιότητες για τη βιώσιμη ανάπτυξη της κοινότητας.

Συνδέοντας την τυπική εκπαίδευση με τη μάθηση με βάση την κοινότητα, στόχος μας είναι να ενδυναμώσουμε τους κατοίκους ώστε να συμμετέχουν ενεργά στην αναγέννηση του Βάιιτ και να αναπτύξουν αίσθημα προσκόλλησης και αγάπης για την κοινότητά τους.

3.2.2. Τρέχουσες προκλήσεις και ανάγκες

Εκπαιδευτικές προκλήσεις στο Βάιιτ:

Μετανάστευση των νέων: Οι νέοι φεύγουν προς τις αστικές περιοχές λόγω της έλλειψης τοπικών εκπαιδευτικών και επαγγελματικών προοπτικών

Αποξένωση από την πολιτιστική κληρονομιά: Οι νεότερες γενιές δεν ασχολούνται ιδιαίτερα με την τοπική ιστορία και τις παραδοσιακές τέχνες.

Έλλειψη ψηφιακών δεξιοτήτων: Οι αγροτικές κοινότητες αντιμετωπίζουν εμπόδια στην πρόσβαση σε εκπαίδευση ψηφιακών δεξιοτήτων και σε διαδικτυακούς πόρους μάθησης.

Έλλειψη χώρων μάθησης: Δεν υπάρχει κοινοτική εγκατάσταση κατάλληλη για πρακτικά εργαστήρια, δραστηριότητες δημιουργίας ή συνεργατική μάθηση.

Πώς η τρέχουσα κατάσταση του κτιρίου αντικατοπτρίζει αυτές τις προκλήσεις:

Το εγκαταλελειμμένο κτίριο ANIMA, που κάποτε λειτουργούσε ως σχολή μουσικής, αντικατοπτρίζει την απώλεια της διαγενεακής μεταφοράς γνώσης και την απουσία προσβάσιμων χώρων όπου οι κάτοικοι μπορούν να αναπτύξουν δεξιότητες σχετικές με τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν.

3.2.3. Προτεινόμενες λειτουργίες του ανακαινισμένου κτιρίου

Κύριες εκπαιδευτικές λειτουργίες:

A. Ανάπτυξη δεξιοτήτων

Δεξιότητες κατασκευής και ανακαίνισης: Πρακτική κατάρτιση σε παραδοσιακά χειροτεχνήματα (τοιχοποιία, ξυλουργική, σοβατίσματος) σε συνδυασμό με σύγχρονες τεχνικές πράσινης δόμησης

Κυκλική οικονομία και διαχείριση πόρων: Εκπαίδευση στην επαναχρησιμοποίηση υλικών, τη μείωση των αποβλήτων και τον βιώσιμο σχεδιασμό, καθώς υπάρχει ήδη ισχυρή βάση στην κοινότητα για δραστηριότητες ανακύκλωσης.

Εργαστήρια ψηφιακής παιδείας: Ειδικά για την μεγαλύτερη σε ηλικία γενιά, μαθήματα που θα διδάσκουν βασικές δεξιότητες χρήσης υπολογιστή και διαδικτυακά εργαλεία που αφορούν την καθημερινή τους ζωή.

B. Εκπαίδευση για την πολιτιστική κληρονομιά

Προγράμματα τοπικής ιστορίας: Διαδραστικές εκθέσεις και συνεδρίες αφήγησης ιστοριών σχετικά με την κληρονομιά της εξόρυξης στο Βάϊιτ και τον κύκλο ζωής του κτιρίου (κοινότητα ανθρακωρύχων → σχολείο → εγκατάλειψη → επαναχρησιμοποίηση)

Διαγενεακή μάθηση: Προγράμματα που συνδυάζουν ηλικιωμένους (οι οποίοι μοιράζονται αναμνήσεις και παραδοσιακή γνώση) με νέους (οι οποίοι καταγράφουν και ψηφιοποιούν ιστορίες)

Συνεργασίες με σχολεία: Εκπαιδευτικές εκδρομές και μάθηση βάσει έργων για τοπικά δημοτικά και γυμνάσια

Γ. Δια βίου μάθηση και κοινοτική εκπαίδευση

Εργαστήρια «Σχολή της Ζωής»: Μαθήματα προσωπικής ανάπτυξης, υγείας και ευεξίας, χρηματοοικονομικής παιδείας, γονικής μέριμνας, μαθήματα ενσυνειδητότητας

Γλωσσική και πολιτιστική ανταλλαγή: Μαθήματα ρουμανικών για πρόσφυγες, μαθήματα αγγλικών, προγράμματα διαπολιτισμικού διαλόγου με όλα τα μέλη της κοινότητας.

Συνεργασίες με πανεπιστήμια: Ερευνητικά προγράμματα, πρακτική άσκηση φοιτητών, επιτόπια έρευνα για πτυχιακές εργασίες σχετικά με την αγροτική βιωσιμότητα και την κληρονομιά της εξόρυξης

Ομάδες-στόχοι:

Πρωτογενής: Παιδιά σχολικής ηλικίας, νέοι ηλικίας 16-30 ετών. Ενήλικες και ηλικιωμένοι του Băiut και των γειτονικών κοινοτήτων. (επαγγελματική κατάρτιση, ψηφιακές δεξιότητες), ενήλικες (δεξιότητες πράσινης δόμησης, δια βίου μάθηση)

Δευτερεύουσα: Δήμοι, ΜΚΟ κ.λπ.

Συχνότητα χρήσης:

Καθημερινά: Προγράμματα μετά το σχολείο, χώροι συνεργασίας/μελέτης, άτυπη μάθηση,

Εβδομαδιαία: Βραδινά εργαστήρια, εκπαιδευτικές συνεδρίες το Σαββατοκύριακο, μαθήματα γλωσσών,

Εποχιακά: Καλοκαιρινές κατασκηνώσεις, ετήσια φεστιβάλ κ.λπ.

3.2.4. Βασικοί ενδιαφερόμενοι φορείς και συνεργασίες

Βασικοί εκπαιδευτικοί εταίροι:

Τοπικά σχολεία (πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση)

Φορείς επαγγελματικής κατάρτισης

Σχολές κατασκευών και τεχνικών επαγγελμάτων που προσφέρουν πιστοποιήσεις πράσινης δόμησης

Προγράμματα κατάρτισης σε παραδοσιακά χειροτεχνήματα

Πανεπιστήμια και ερευνητικά ιδρύματα

Συνεργασία με το τεχνικό κέντρο Centrul Universitar Nord din Baia Mare

Προγράμματα αρχιτεκτονικής και διατήρησης της πολιτιστικής κληρονομιάς με χρήση του ANIMA ως μελέτης περίπτωσης (Πολυτεχνείο του Κλουζ-Ναπόκα)

ΜΚΟ και κοινωνία των πολιτών

Rogera για προγράμματα ανάπτυξης και ηγεσίας των νέων

Σύλλογοι διατήρησης της πολιτιστικής κληρονομιάς

Δήμος Băiut

Μπορούν να αναγνωρίσουν επίσημα την εκπαίδευση στο κτίριο ANIMA

Ο δήμος μπορεί επίσης να ενσωματώσει τα προγράμματα της ANIMA στις τοπικές αναπτυξιακές στρατηγικές

3.2.5. Αναμενόμενος αντίκτυπος

Βραχυπρόθεσμος αντίκτυπος (1-2 έτη):

Άμεσα οφέλη μετά την ανακαίνιση:

Εκπαίδευση σε ψηφιακές δεξιότητες για περισσότερους από 20 κατοίκους της περιοχής άνω των 50 ετών.

10-15 νέοι απασχολούνται ή εργάζονται εθελοντικά στις δραστηριότητες και τα προγράμματα του ANIMA.

Προγράμματα μετά το σχολείο που εξυπηρετούν 20-30 παιδιά εβδομαδιαίως.

Υπογραφή συμφωνιών συνεργασίας με σχολεία και πανεπιστήμια.

Δημιουργία έκθεσης που τεκμηριώνει την ιστορία του κτιρίου με 100 επισκέπτες κάθε χρόνο

Μακροπρόθεσμος αντίκτυπος (5-10 έτη):

Βιώσιμες αλλαγές για την κοινότητα:

Εφαρμογή του εκπαιδευτικού μοντέλου ANIMA σε άλλες πρώην κοινότητες ορυχείων σε όλη τη Ρουμανία και την Ευρώπη

3.2.6. Βιωσιμότητα και ανθεκτικότητα

Εκπαιδευτικά προγράμματα με χρέωση: Μαθήματα και επαγγελματική ανάπτυξη με προστιτές χρεώσεις για τη δημιουργία εσόδων

3.2.7. Σύνδεση με άλλες έλικες

Εκπαίδευση ⇄ Οικονομία

Οι εκπαιδευτικές δραστηριότητες υποστηρίζουν την οικονομική ανάπτυξη, καθώς εκπαιδεύουν εξειδικευμένο εργατικό δυναμικό σε αναδυόμενους οικονομικούς τομείς, μειώνουν το χάσμα δεξιοτήτων και ενισχύουν την τοπική επιχειρηματικότητα, ενώ παράλληλα προωθούν τον τοπικό τουρισμό.

Εκπαίδευση ⇄ Κοινωνία

Τα εκπαιδευτικά προγράμματα ενισχύουν την κοινωνική συνοχή δημιουργώντας χώρους μάθησης χωρίς αποκλεισμούς, προσβάσιμους σε άτομα όλων των ηλικιών, ικανοτήτων και κοινωνικών υποβάθρων.

Εκπαίδευση ⇄ Πολιτική/Διακυβέρνηση

Οι εκπαιδευτικές πρωτοβουλίες υποστηρίζουν τη συμμετοχική διακυβέρνηση, αυξάνοντας την πολιτική συνείδηση, ενθαρρύνοντας τη συμμετοχή της κοινότητας στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων και ενισχύοντας τη συνεργασία μεταξύ τοπικών θεσμών, οργανώσεων και κατοίκων.

Εκπαίδευση ⇄ Περιβάλλον

Τα εκπαιδευτικά προγράμματα προωθούν την περιβαλλοντική ευθύνη, διδάσκοντας βιώσιμες πρακτικές, αποδοτική χρήση των πόρων, οικολογικές μεθόδους κατασκευής και τρόπους ζωής που λαμβάνουν υπόψη το κλίμα, τόσο μέσω της θεωρητικής μάθησης όσο και της πρακτικής εμπειρίας.

3.2.8. Ένα βασικό μήνυμα

Το ANIMA μεταμορφώνει ένα ξεχασμένο σχολικό κτίριο σε έναν ζωντανό χώρο όπου κάθε γενιά αποκτά τις γνώσεις και τις δεξιότητες για να χτίσει μια βιώσιμη, ανθεκτική και περήφανη κοινότητα. Ας χτίσουμε μαζί.

3.2.9. Οπτικό ή συμβολικό στοιχείο

Σύμβολο: Το Δέντρο της Γνώσης

(δημιουργήθηκε με το Google Gemini με κάποιες αλλαγές στο Canva)

3.3. Ο τομέας των μέσων ενημέρωσης και του πολιτισμού

Μηχανή αφήγησης: Μετάβαση από μια ιστορία «παρακμής» σε μια ιστορία «αναγέννησης».

Πολιτιστική παραγωγή: Καλλιτεχνικές κατοικίες, κοινοτικό θέατρο και εργαστήριο ψηφιακής αφήγησης.

3.3.1. Δήλωση οράματος του τομέα

Κτίριο - ANIMA: Όπου η ιστορία, η ταυτότητα και η φαντασία διαμορφώνουν ένα αναγεννητικό μέλλον

Το όραμα του Κτιρίου - ANIMA, με βάση τα μέσα ενημέρωσης και τον πολιτισμό, είναι να μετατρέψει ένα ανακαινισμένο κτίριο πολιτιστικής κληρονομιάς σε έναν ορατό πολιτιστικό φάρο και κινητήρα αφήγησης που διαμορφώνει τον τρόπο με τον οποίο το Βάιυτ βλέπει τον εαυτό του - και τον τρόπο με τον οποίο το βλέπουν οι άλλοι.

Το Κτίριο - ANIMA γίνεται ένας χώρος όπου η πολιτιστική έκφραση, ο δημόσιος διάλογος και η αφήγηση μέσω των μέσων ενημέρωσης συγκλίνουν για να δημιουργήσουν ένα κοινό νόημα γύρω από την πολιτιστική κληρονομιά, την οικολογία και την αναγέννηση της υπαίθρου.

Με την ενσωμάτωση του κοινωνικού κεφαλαίου (εμπιστοσύνη, συμμετοχή, δίκτυα) και του ανθρώπινου κεφαλαίου (δημιουργικότητα, καλλιτεχνικές δεξιότητες, επικοινωνιακές ικανότητες), το ANIMA ενισχύει την τοπική ταυτότητα, ενώ

ταυτόχρονα τοποθετεί το Βάιιτ στο επίκεντρο των περιφερειακών, εθνικών και ευρωπαϊκών πολιτιστικών συζητήσεων — συμπεριλαμβανομένων πρωτοβουλιών όπως το New European Bauhaus.

Αντί να αποτελεί απλώς έναν οικονομικό ή εκπαιδευτικό κόμβο, το **Κτίριο - ANIMa** μετατρέπεται σε πλατφόρμα φαντασίας και δημόσιας προβολής, μετατρέποντας την αγροτική μεταμόρφωση σε πολιτιστικό κίνημα.

3.3.2. Τρέχουσες προκλήσεις και ανάγκες

Κοινωνικές και ενδιάμεσες προκλήσεις στο Βάιιτ:

Ανάγκες

Ανάγκη για μια θετική αφήγηση.

Οι αγροτικές περιοχές μετά την εξόρυξη συχνά φέρουν εξωτερικές ετικέτες παρακμής. Το Βάιιτ χρειάζεται μια νέα ιστορία — μια ιστορία που να αναδεικνύει τη δημιουργικότητα, την οικολογική νοημοσύνη, τη χειροτεχνία και την καινοτομία.

Ανάγκη για πολιτιστική ενεργοποίηση.

Τα κτίρια πολιτιστικής κληρονομιάς κινδυνεύουν να μετατραπούν σε στατικά μνημεία, εκτός αν ενεργοποιηθούν μέσω εκθέσεων, παραστάσεων, αφηγήσεων και καλλιτεχνικής παραγωγής.

Ανάγκη για δημόσια προβολή.

Χωρίς ισχυρή παρουσία στα μέσα ενημέρωσης - ψηφιακές πλατφόρμες, τεκμηρίωση, αφήγηση - η τοπική μεταμόρφωση παραμένει αόρατη πέρα από τα όρια του χωριού.

Ανάγκη για διαγενεακό διάλογο.

Η τοπική μνήμη, οι παραδόσεις και η ταυτότητα πρέπει να μεταφραστούν σε μορφές προσβάσιμες στις νεότερες γενιές και στο διεθνές κοινό.

Προκλήσεις

Χαμηλή ικανότητα των μέσων ενημέρωσης: Περιορισμένη τοπική εμπειρογνομοσύνη στους τομείς της επικοινωνίας, της ψηφιακής αφήγησης, της προώθησης της εικόνας και του πολιτιστικού προγραμματισμού.

Κατακερματισμένος δημόσιος διάλογος: Μειωμένη εμπιστοσύνη στους θεσμούς και περιορισμένοι χώροι για δομημένο διάλογο μεταξύ των πολιτών.

Αποδημία δημιουργικών ανθρώπων.

Νέοι καλλιτέχνες, σχεδιαστές και επικοινωνιολόγοι συχνά εγκαταλείπουν τις αγροτικές περιοχές λόγω έλλειψης ευκαιριών.

Πολιτιστική περιθωριοποίηση.

Η αγροτική κουλτούρα συχνά θεωρείται περιφερειακή και όχι καινοτόμος ή προοδευτική.

Πώς η τρέχουσα κατάσταση του κτιρίου αντανακλά αυτές τις προκλήσεις:

Στην τρέχουσα κατάσταση υποχρησιμοποίησης και μερικής φθοράς, το **κτίριο ANIMa** αντανακλά τις ευρύτερες προκλήσεις της περιορισμένης πολιτιστικής ενεργοποίησης, της αδύναμης προβολής στα μέσα ενημέρωσης, του κατακερματισμένου δημόσιου διαλόγου και της απουσίας μιας ισχυρής, προοδευτικής αφήγησης για το Βάιιτ — συμβολίζοντας όχι μόνο τη φυσική παραμέληση αλλά και το ανεκμετάλλετο κοινωνικό και δημιουργικό κεφάλαιο της κοινότητας.

Ωστόσο, αν ανακαινιστεί και επαναλειτουργήσει, το κτίριο έχει τη δυνατότητα να γίνει ένας ζωντανός πολιτιστικός και δημοσιογραφικός φάρος που θα ενισχύει τις τοπικές φωνές, θα ξαναχτίσει την κοινή ταυτότητα και θα τοποθετήσει το Βάιιτ ως ένα εμπνευσμένο παράδειγμα αγροτικής αναγέννησης, σύμφωνο με τις αξίες του Νέου Ευρωπαϊκού Μπαουχάους.

3.3.3. Προτεινόμενες λειτουργίες του ανακαινισμένου κτιρίου

Από την άποψη των μέσων ενημέρωσης και του πολιτισμού, το κτίριο ANIMA λειτουργεί ως Πολιτιστικός-Αφηγηματικός Κόμβος με τρεις αλληλένδετες διαστάσεις:

A. Πολιτιστική παραγωγή και καλλιτεχνικός προγραμματισμός

Κύριες δραστηριότητες και υπηρεσίες

Εκθέσεις για την κληρονομιά της εξόρυξης, την δασική οικολογία, την ξύλινη αρχιτεκτονική και το μέλλον της υπαίθρου
Καλλιτεχνικές διαμονές με έμφαση στο τοπίο, τη μνήμη, τη βιωσιμότητα και τη βιοκατασκευή

Κοινοτικό θέατρο, βραδιές αφήγησης, μουσικές παραστάσεις

Προβολές ταινιών και φεστιβάλ ντοκιμαντέρ σχετικά με το περιβάλλον και την αναγέννηση

Επιδείξεις χειροτεχνίας και σύγχρονες επανερμηνείες παραδοσιακών δεξιοτήτων

Το Κτίριο - ANIMa λειτουργεί ως σκηνή και εργαστήριο, όπου ο πολιτισμός δεν διατηρείται παθητικά, αλλά ερμηνεύεται συνεχώς εκ νέου.

Ομάδες-στόχοι

Κάτοικοι της περιοχής (νέοι, ηλικιωμένοι, οικογένειες)

Καλλιτέχνες και επαγγελματίες του πολιτισμού της περιοχής

Επισκέπτες δημιουργοί που συνδέονται με τον εκπαιδευτικό και οικονομικό τομέα

Εθνικά και διεθνή πολιτιστικά δίκτυα

Συχνότητα χρήσης

Μηνιαίες εκθέσεις ή εκδηλώσεις

Εποχιακά φεστιβάλ

Συνεχείς κύκλοι φιλοξενίας

B. Μέσα ενημέρωσης, επικοινωνία και δημόσια αφήγηση

Κύριες δραστηριότητες και υπηρεσίες

Εργαστήριο ψηφιακής αφήγησης που τεκμηριώνει τις τοπικές διαδικασίες αναγέννησης

Σειρά podcast ή βίντεο με θέμα «Η ζωή μετά την εξόρυξη»

Εκστρατείες στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης που συνδέουν το Băiut με ευρύτερες ευρωπαϊκές συζητήσεις

Τεκμηρίωση σχολείων πεδίου, κατασκηνώσεων και οικολογικών εκδρομών

Εκπαίδευση στην επικοινωνία με το κοινό για τους νέους της περιοχής

Το κτίριο ANIMa μετατρέπεται σε πηγή περιεχομένου, διασφαλίζοντας ότι η μεταμόρφωση είναι ορατή και μπορεί να αναπαραχθεί.

Ομάδες-στόχοι

Δίκτυα της διασποράς

Ευρωπαίοι εταίροι

Δημοσιογράφοι και ερευνητές

Νεολαία της υπαίθρου που ενδιαφέρεται για τα ψηφιακά μέσα

Συχνότητα χρήσης

Συνεχής παρουσία στο διαδίκτυο

Τριμηνιαίες θεματικές εκστρατείες

Ετήσιες εκθέσεις για την αφήγηση επιπτώσεων

Γ. Δημόσιος διάλογος και πολιτιστική κουλτούρα

Κύριες δραστηριότητες και υπηρεσίες

Δημόσιες συζητήσεις σχετικά με τη διαχείριση των δασών, την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς και το μέλλον της υπαίθρου

Εκδηλώσεις διαγενεακού διαλόγου («η μνήμη συναντά το μέλλον»)

Εργαστήρια συμμετοχικού σχεδιασμού σύμφωνα με τις αρχές της αειφορίας

Δημόσιες συζητήσεις σχετικές με περιφερειακές και ευρωπαϊκές πρωτοβουλίες

Το Κτίριο-ANIMa λειτουργεί ως ένας ασφαλής χώρος πολιτικής διαβούλευσης όπου διαφορετικές απόψεις συναντώνται εποικοδομητικά.

Ομάδες-στόχοι:

Πρωτογενής: Παιδιά σχολικής ηλικίας, νέοι ηλικίας 16-30 ετών. Ενήλικες και ηλικιωμένοι του Βαΐου και των γειτονικών κοινοτήτων. (επαγγελματική κατάρτιση, ψηφιακές δεξιότητες), ενήλικες (ανταλλαγή εμπειριών και δεξιοτήτων, διαβίου μάθηση)

Δευτερεύουσα: Δήμοι, ΜΚΟ,

Συχνότητα χρήσης:

Καθημερινά: Προγράμματα μετά το σχολείο / βραδινά προγράμματα, χώροι συνεργασίας/μελέτης, εκδηλώσεις συζήτησης,

Εβδομαδιαία: Βραδινά εργαστήρια, εκπαιδευτικές συνεδρίες το Σαββατοκύριακο, κοινότητες με βάση συγκεκριμένα θέματα,

Εποχιακά: Καλοκαιρινές κατασκηνώσεις, ετήσια φεστιβάλ κ.λπ.

3.3.4. Βασικοί ενδιαφερόμενοι φορείς και συνεργασίες

Φορείς του πολιτισμού και των τεχνών:

Τοπικοί καλλιτέχνες, μουσικοί, συγγραφείς

ΜΚΟ πολιτιστικού χαρακτήρα και συμβούλια τεχνών

Ρουμανικά και ευρωπαϊκά δίκτυα δημιουργικών επαγγελματιών

Παρακαλώ προσθέστε ποια συγκεκριμένα σχολεία μπορούν να βοηθήσουν στη διάδοση του οράματος

Μέσα ενημέρωσης-εταίροι:

Περιφερειακός Τύπος και διαδικτυακές πλατφόρμες

Δημιουργοί ντοκιμαντέρ

Τμήματα επικοινωνίας πανεπιστημίων

Εκπαιδευτικά ιδρύματα

Σχολεία που συμμετέχουν σε προγράμματα αφήγησης ιστοριών από νέους

Πανεπιστήμια που ενσωματώνουν την πολιτιστική τεκμηρίωση στα προγράμματα σπουδών

Κοινωνία των πολιτών

π.χ. η Rogera ως περιφερειακός φορέας ΜΚΟ

Τοπικές ενώσεις και άτυπες πολιτιστικές ομάδες

Πρεσβευτές της διασποράς που προωθούν το ANIMA στο εξωτερικό

3.3.5. Αναμενόμενος αντίκτυπος

Βραχυπρόθεσμος αντίκτυπος (1-2 έτη):

Άμεσα οφέλη μετά την αποκατάσταση:

Δημιουργία ενός ορατού πολιτιστικού ημερολογίου

Δημιουργία μιας ψηφιακής πλατφόρμας αφήγησης

3-4 δημόσιες συζητήσεις ετησίως

Συμμετοχή των νέων στην παραγωγή μέσων ενημέρωσης

Βελτίωση της αντίληψης για το κτίριο ANIMa ως κοινόχρηστο δημόσιο χώρο

Η τοπική υπερηφάνεια αυξάνεται καθώς οι κάτοικοι βλέπουν τις ιστορίες τους να τεκμηριώνονται επαγγελματικά και να εκτιμώνται δημόσια.

Μακροπρόθεσμος αντίκτυπος (5-10 έτη):

Αλλαγές για την κοινότητα:

Το Bâiut γίνεται γνωστό ως χωριό πολιτιστικής αναγέννησης στο Maramures

Σταθερό πρόγραμμα φιλοξενίας καλλιτεχνών

Αναγνωρισμένη συμβολή στις ευρωπαϊκές συζητήσεις για την καινοτομία στην ύπαιθρο

Ισχυρό ψηφιακό αρχείο που τεκμηριώνει την οικολογική και κοινωνική μετάβαση

Αναδυόμενοι τοπικοί επαγγελματίες του δημιουργικού τομέα (ξεναγοί, σχεδιαστές, δημιουργοί μέσων ενημέρωσης)

Το ANIMa–Building εξελίσσεται σε περιφερειακό φάρο αφήγησης.

3.3.6. Βιωσιμότητα και ανθεκτικότητα

Η πολιτιστική βιωσιμότητα στο ANIMa Building βασίζεται σε:

Συνεχής ενσωμάτωση με οικονομικά και εκπαιδευτικά ρεύματα

Υβριδική χρηματοδότηση (εκδηλώσεις με εισιτήρια, πολιτιστικές επιχορηγήσεις, συνεργασίες)

Ανάπτυξη δεξιοτήτων των νέων στον τομέα της επικοινωνίας και της διοργάνωσης εκδηλώσεων

Ετήσια δημόσια αξιολόγηση της πολιτιστικής συνάφειας και της συμμετοχικότητας

Με τη συνεχή παραγωγή και διάδοση ιστοριών σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος, την αποκατάσταση της πολιτιστικής κληρονομιάς και τη μάθηση, το Κτίριο-ANIMa ενισχύει τη μακροπρόθεσμη νομιμοποίηση ολόκληρου του μοντέλου αναγέννησής του.

3.3.7. Σύνδεση με άλλες έλικες

Μέσα ενημέρωσης & Πολιτισμός ⇔ Περιβάλλον

Η περιβαλλοντική διαχείριση αποκτά πολιτιστική σημασία μέσω εκθέσεων, αφηγήσεων και καλλιτεχνικής ερμηνείας των δασών, των ιαματικών πηγών και της ξύλινης αρχιτεκτονικής. Η φύση δεν προστατεύεται απλώς — αφηγείται και εκτιμάται συναισθηματικά.

Μέσα Ενημέρωσης & Πολιτισμός ⇔ Εκπαίδευση

Τα εκπαιδευτικά προγράμματα παράγουν περιεχόμενο, έρευνα και δημιουργικό έργο. Οι μαθητές τεκμηριώνουν την επιτόπια έρευνά τους, οι εκθέσεις ερμηνεύουν τα ευρήματα της έρευνας και η καλλιτεχνική πρακτική γίνεται μέθοδος μάθησης.

Μέσα & Πολιτισμός ⇔ Οικονομία

Η πολιτιστική προβολή ενισχύει τον τουρισμό, την ελκυστικότητα των καταφυγίων και την ταυτότητα της μάρκας. Η υψηλής ποιότητας αφήγηση αυξάνει την αντιληπτή αξία και τη διεθνή εμβέλεια.

Μέσα & Πολιτισμός ⇔ Πολιτική/Διακυβέρνηση

Η διαφανής επικοινωνία, οι δημόσιες συζητήσεις και η τεκμηριωμένη λήψη αποφάσεων ενισχύουν την εμπιστοσύνη στη δημοκρατία. Το Κτίριο-ANIMa γίνεται μεσολαβητής μεταξύ θεσμών και πολιτών.

3.3.8. Ένα βασικό μήνυμα

Το Κτίριο-ANIMa μετατρέπει ένα ανακαινισμένο κτίριο πολιτιστικής κληρονομιάς σε μια πολιτιστική και αφηγηματική μηχανή, όπου η δημιουργικότητα, ο διάλογος και η προβολή στα μέσα ενημέρωσης μετατρέπουν την αναγέννηση της υπαίθρου σε μια κοινή δημόσια ιστορία — με τοπικές ρίζες και ευρωπαϊκή απήχηση. Ας χτίσουμε μαζί.

3.3.9. Οπτικό ή συμβολικό στοιχείο

3.4. Ο τομέας του φυσικού περιβάλλοντος:

Πύλη προς τα τοπία: Επανασύνδεση της κοινότητας με τα δάση, τα μανιτάρια και τις ιαματικές πηγές.

Καινοτομία: Βιώσιμη χρήση ξύλου, βιοδομή και εκπαίδευση στη θέρμανση με πέλλετ.

3.4.1. Δήλωση οράματος του τομέα

Το όραμά μας για το κτίριο ANIMa είναι να γίνει σημείο αναφοράς για την επανασύνδεση της κοινότητας του Bâilut με το φυσικό περιβάλλον που την περιβάλλει, τοποθετώντας το ανακαινισμένο κτίριο ως πύλη προς τα τοπικά τοπία, την οικολογική γνώση και τη βιώσιμη διαχείριση των πόρων. Βασισμένη στις αρχές της βιοκατασκευής, η ανακαίνιση του ίδιου του κτιρίου θα λειτουργήσει ως απτή απόδειξη του τρόπου με τον οποίο μπορούν να συνυπάρξουν τα παραδοσιακά υλικά και οι σύγχρονες περιβαλλοντικές πρακτικές.

Το ANIMa έχει σχεδιαστεί ως ένας χώρος όπου τα φυσικά στοιχεία της περιοχής γίνονται ορατά, κατανοητά και εκτιμώμενα. Μέσω ερμηνευτικών πόρων, χαρτογράφησης της περιοχής και κοινής γνώσης, το κτίριο θα βοηθήσει τους κατοίκους και τους επισκέπτες να ανακαλύψουν τα τοπικά δάση, τα τοπία, τα μανιτάρια και άλλα φυσικά πλεονεκτήματα, ενισχύοντας τη συλλογική συνειδητοποίηση του οικολογικού πλούτου της περιοχής. Αυτή η γνώση θα ενεργοποιηθεί μέσω εποχιακών δραστηριοτήτων και πρωτοβουλιών υπό την ηγεσία της κοινότητας, όπως περιπάτους για μανιτάρια, ημέρες ερμηνείας του δάσους και εργαστήρια παρατήρησης της φύσης, επιτρέποντας τη στενή σύνδεση της περιβαλλοντικής μάθησης με τη βιωμένη εμπειρία.

Το ανακαινισμένο κτίριο θα λειτουργήσει επίσης ως αφηγηρία για υγιεινές και φυσιολατρικές διαδρομές, ενθαρρύνοντας τις υπαίθριες δραστηριότητες και την καθημερινή επαφή με το τοπίο. Αυτές οι διαδρομές θα σχεδιαστούν ως εμπειρίες χωρίς αποκλεισμούς και προσβάσιμες, που θα συνδέουν το ANIMa με βασικούς φυσικούς χώρους, ενισχύοντας τον ρόλο του κτιρίου ως συνδετικού κρίκου μεταξύ του δομημένου περιβάλλοντος και των γύρω οικοσυστημάτων, ενώ θα προωθούν την ευεξία, την αργή κινητικότητα και τη φροντίδα για την περιοχή.

Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στο ξύλο ως κεντρικό υλικό και πολιτιστικό πόρο. Με την προώθηση της συνεργασίας με τοπικούς τεχνίτες και παραδοσιακούς δημιουργούς, το ANIMa θα αναδείξει τους δεσμούς μεταξύ της βιώσιμης διαχείρισης των δασών, των παραδοσιακών πρακτικών ξυλουργικής και των σύγχρονων χρήσεων της ξυλείας. Πρακτικές δραστηριότητες και επιδείξεις θα εξερευνήσουν τον πλήρη κύκλο ζωής του ξύλου, από την υπεύθυνη διαχείριση των δασών έως την κατασκευή και τη χειροτεχνία, ενισχύοντας την αξία των τοπικών πόρων και δεξιοτήτων.

Πέρα από το ίδιο το κτίριο, το όραμα περιλαμβάνει την αποκατάσταση και την οικολογική βελτίωση του άμεσου περιβάλλοντός του. Οι εξωτερικοί χώροι θα αποκατασταθούν ως χώροι μάθησης και συνάντησης, υποστηρίζοντας τη βιοποικιλότητα και προσφέροντας ευκαιρίες για περιβαλλοντική εκπαίδευση, ανεπίσημες συναντήσεις και διαχείριση με πρωτοβουλία της κοινότητας. Μέσω συνεργασιών με τοπικά σχολεία, περιβαλλοντικές οργανώσεις και ομάδες πολιτών, το ANIMa θα προωθήσει μακροπρόθεσμες πρωτοβουλίες φροντίδας της περιοχής, τοποθετώντας το κτίριο ως καταλύτη για τη συλλογική ευθύνη απέναντι στο φυσικό περιβάλλον.

Τελικά, αυτό το όραμα ωφελεί ολόκληρη την κοινότητα, μετατρέποντας το ANIMa σε έναν κοινόχρηστο χώρο όπου η φύση, ο πολιτισμός και η βιωσιμότητα διασταυρώνονται. Με την αποκατάσταση τόσο του κτιρίου όσο και του περιβάλλοντος χώρου, το έργο συμβάλλει στην περιβαλλοντική αναγέννηση, ενισχύει την τοπική ταυτότητα και ενδυναμώνει το αίσθημα προσκόλλησης, αγάπης και ενεργού εμπλοκής των κατοίκων με την περιοχή τους.

3.4.2. Τρέχουσες προκλήσεις και ανάγκες

Το Βάιυτ αντιμετωπίζει σημαντικές περιβαλλοντικές προκλήσεις που συνδέονται με το μεταλλευτικό του παρελθόν και με τη σταδιακή απώλεια της σύνδεσης μεταξύ της κοινότητας και του φυσικού περιβάλλοντος. Στην περιοχή εξακολουθούν να υπάρχουν μολυσμένα εδάφη και υποβαθμισμένες εκτάσεις, τα οποία επηρεάζουν τα οικοσυστήματα και περιορίζουν τις δυνατότητες του τοπίου. Ταυτόχρονα, πολλές από τις φυσικές αξίες της περιοχής παραμένουν ανεπαρκώς αναγνωρισμένες και υποαξιοποιημένες.

Η περιοχή διαθέτει σημαντικά περιβαλλοντικά πλεονεκτήματα, όπως ώριμα δάση, ποικιλόμορφα τοπία, ιαματικά νερά, καθαρό αέρα και πλούσια βιοποικιλότητα. Ωστόσο, αυτοί οι πόροι δεν εκτιμώνται ούτε προβάλλουν επαρκώς, ενώ υπάρχουν ελάχιστοι χώροι όπου οι άνθρωποι μπορούν να ενημερωθούν σχετικά με αυτούς ή να αλληλεπιδράσουν ενεργά με τη φύση. Αυτή η έλλειψη ευαισθητοποίησης περιορίζει τις ευκαιρίες για περιβαλλοντική εκπαίδευση, τοπική υπερηφάνεια και βιώσιμη ανάπτυξη.

Μια άλλη βασική πρόκληση είναι η ισχυρή ιστορική εξάρτηση από την εξόρυξη. Καθώς η εξορυκτική δραστηριότητα μειώνεται, υπάρχει ανάγκη να αναπτυχθούν νέα οικονομικά μοντέλα που δεν είναι εκμεταλλευτικά και μπορούν να δημιουργήσουν τοπικές ευκαιρίες. Ο υπεύθυνος τουρισμός και οι δραστηριότητες που βασίζονται στη φύση θα μπορούσαν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο, αλλά απαιτούν κοινόχρηστους χώρους για συντονισμό, μάθηση και πειραματισμό.

Υπάρχει επίσης μια αυξανόμενη ανάγκη να επανασυνδεθούν οι άνθρωποι με τη φύση, ειδικά οι νεότερες γενιές. Χωρίς προσβάσιμους χώρους για περιβαλλοντική μάθηση, υπαίθριες δραστηριότητες και διαγενεακή ανταλλαγή, η φύση κινδυνεύει να θεωρηθεί απομακρυσμένη ή άσχετη με την καθημερινή ζωή.

Πώς η τρέχουσα κατάσταση του κτιρίου αντανακλά αυτές τις προκλήσεις:

Η ανακαίνιση του κτιρίου ANIMa προσφέρει την ευκαιρία να ανταποκριθούμε άμεσα σε αυτές τις περιβαλλοντικές ανάγκες. Μέσω της βιοκατασκευής και της ενεργειακά αποδοτικής ανακαίνισης, το κτίριο μπορεί να γίνει ένα πρακτικό παράδειγμα βιώσιμων πρακτικών δόμησης σε ένα μετα-ορυκτό πλαίσιο. Ως κοινοτικός χώρος, μπορεί να υποστηρίξει την περιβαλλοντική εκπαίδευση, να προωθήσει τη γνώση σχετικά με τα τοπικά φυσικά πλεονεκτήματα και να χρησιμεύσει ως αφετηρία για δραστηριότητες με βάση τη φύση και πρωτοβουλίες υπεύθυνου τουρισμού. Επανασυνδέοντας τους ανθρώπους με το τοπίο και προσφέροντας έναν κοινό χώρο μάθησης και συνεργασίας, το ανακαινισμένο κτίριο μπορεί να συμβάλει στη μετατροπή του Βάιυτ προς μια πιο αναγεννητική σχέση με το περιβάλλον του και ένα πιο ανθεκτικό τοπικό μέλλον.

3.4.3. Προτεινόμενες λειτουργίες του ανακαινισμένου κτιρίου

Από την οπτική γωνία του τομέα του φυσικού περιβάλλοντος, το ανακαινισμένο κτίριο ANIMa έχει σχεδιαστεί ως ένας πολυλειτουργικός κόμβος που συνδέει τους ανθρώπους, τη φύση και τη βιώσιμη τοπική ανάπτυξη. Οι χρήσεις του συνδυάζουν την περιβαλλοντική εκπαίδευση, τις δραστηριότητες στη φύση, την έρευνα και την καινοτομία, ανταποκρινόμενες στις ανάγκες τόσο της τοπικής κοινότητας όσο και των επισκεπτών καθ' όλη τη διάρκεια του έτους.

Κέντρο διαδρομών στη φύση και υπαίθριων δραστηριοτήτων

Μία από τις βασικές λειτουργίες του κτιρίου θα είναι να λειτουργεί ως σημείο εκκίνησης για διαδρομές στη φύση και υπαίθριες δραστηριότητες. Το ANIMa θα φιλοξενεί υπηρεσίες που σχετίζονται με την εξερεύνηση των γύρω τοπίων, όπως ενοίκιαση ποδηλάτων, χιονοπέδινων και μπατον πεζοπορίας, καθώς και παροχή πληροφοριών και συντονισμό με τοπικούς οδηγούς φύσης. Αυτές οι δραστηριότητες θα ενθαρρύνουν έναν υγιεινό τρόπο ζωής και την τακτική επαφή με τη φύση, ενώ θα υποστηρίξουν την τοπική απασχόληση που συνδέεται με τον υπεύθυνο τουρισμό. Αυτή η λειτουργία θα εξυπηρετεί κυρίως τον τοπικό πληθυσμό, ιδιοκτήτες εξοχικών και τους τουρίστες που αναζητούν επαφή με τη φύση, με εποχιακή αιχμή το χειμώνα και το καλοκαίρι, ενώ η δραστηριότητα θα αυξάνεται την άνοιξη και το φθινόπωρο..

Δράσεις:

Αφετηρία για διαδρομές πεζοπορίας, ποδηλασίας και χιονοπέδινων

Ενοίκιαση ποδηλάτων, χιονοπέδινων και μπατόν πεζοπορίας

Σημείο πληροφόρησης για τα τοπικά τοπία και τις φυσικές διαδρομές

Συντονισμός με τοπικούς οδηγούς φύσης

Εποχιακά προγράμματα υπαίθριων δραστηριοτήτων (με έμφαση στο χειμώνα και το καλοκαίρι)

Δραστηριότητες για κατοίκους της περιοχής, ιδιοκτήτες εξοχικών κατοικιών και τουρίστες που ενδιαφέρονται για τη φύση

Ανακάλυψη της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς

Μια άλλη βασική λειτουργία του κτιρίου θα είναι η ανακάλυψη και η ερμηνεία της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς. Το ANIMa θα προσφέρει μόνιμες και προσωρινές εκθέσεις που θα παρουσιάζουν τοπικά τοπία, είδη, δάση και παραδοσιακή γνώση μέσω χαρτών, πινάκων, ιστοριών και διαδραστικών εργαλείων. Οι εναλλασσόμενες εκθέσεις και οι θεματικές παρουσιάσεις θα επιτρέψουν στο περιεχόμενο να εξελίσσεται με την πάροδο του χρόνου και να ανταποκρίνεται στα εποχιακά και κοινοτικά ενδιαφέροντα. Ο χώρος αυτός θα χρησιμοποιείται καθημερινά από κατοίκους και επισκέπτες, ενώ θα φιλοξενεί επίσης περιστασιακές και προγραμματισμένες δραστηριότητες, όπως ομιλίες, παρουσιάσεις και ακαδημαϊκές συναντήσεις.

Δράσεις:

Μόνιμες εκθέσεις για τοπία, δάση και είδη

Προσωρινές και εναλλασσόμενες θεματικές εκθέσεις

Χάρτες, πίνακες, ιστορίες και διαδραστικά εργαλεία ερμηνείας

Προγράμματα σχετικά με τις παραδοσιακές οικολογικές γνώσεις

Ομιλίες, παρουσιάσεις και ακαδημαϊκές συναντήσεις

Καθημερινή χρήση με εποχιακές και προγραμματισμένες δραστηριότητες

Περιβαλλοντική καινοτομία και παραδοσιακή γνώση

Το κτίριο θα λειτουργεί επίσης ως **χώρος μελέτης, καινοτομίας και ανταλλαγής γνώσεων** με έμφαση στη σχέση μεταξύ τοπικής χειροτεχνίας, παραδοσιακών πρακτικών και διατήρησης της φύσης. Ιδιαίτερη προσοχή θα δοθεί στον τρόπο με τον οποίο η τοπική χειροτεχνία και οι παραδόσεις που σχετίζονται με τα δάση συμβάλλουν στη βιώσιμη διαχείριση των δασών και τη φροντίδα του περιβάλλοντος. Θέματα όπως η χρήση ξύλου, τα συστήματα θέρμανσης με πέλλετ ως εναλλακτικές λύσεις αντί του άνθρακα και νέες οικολογικές ενεργειακές λύσεις θα διερευνηθούν μέσω εργαστηρίων, επιδείξεων και εφαρμοσμένης έρευνας.

Δράσεις:

Εργαστήρια για την τοπική χειροτεχνία και τη διατήρηση της φύσης

Πρακτικές βιώσιμης διαχείρισης των δασών

Επιδείξεις χρήσης ξύλου και παραδοσιακής χειροτεχνίας

Εκπαίδευση σχετικά με τη θέρμανση με πέλλετ και τις εναλλακτικές ενεργειακές λύσεις

Εφαρμοσμένη έρευνα και πιλοτικά περιβαλλοντικά έργα

Χώροι συνεργασίας, έρευνας και συνεργασίας

Για την υποστήριξη αυτών των δραστηριοτήτων, το ANIMa θα περιλαμβάνει ευέλικτους πολυχώρους και κοινόχρηστους χώρους εργασίας. Αυτοί θα λειτουργούν ως **χώροι συνεργασίας και συν-εργασίας για τοπικές επιχειρήσεις, νέους επιχειρηματίες, ερευνητές και φοιτητές**. Οι συνεργασίες με πανεπιστήμια στο Κλουζ και στο Μπάια Μάρε θα επιτρέψουν στο κτίριο να φιλοξενήσει ερευνητικά έργα, επισκέψεις μελέτης και πρωτοβουλίες καινοτομίας που συνδέονται με την περιβαλλοντική αναγέννηση, τα μετα-ορυκτά τοπία και την αγροτική βιωσιμότητα.

Δράσεις:

Κοινόχρηστοι χώροι εργασίας για τοπικές επιχειρήσεις και επιχειρηματίες

Χώροι συνεργασίας για φοιτητές και ερευνητές

Χώροι συναντήσεων και μελέτης για περιβαλλοντικά έργα

Συνεργασίες με πανεπιστήμια (Κλουζ και Μπάια Μάρε)

Ομάδες-στόχοι:

Πρωτογενείς: Ο τοπικός πληθυσμός του Băiut (παιδιά, νέοι 16–30 ετών, ενήλικες, ηλικιωμένοι), ιδιοκτήτες εξοχικών κατοικιών, τοπικοί τεχνίτες, εργαζόμενοι στα δάση και ξεναγοί φύσης.

Δευτερεύουσα: Τουρίστες φύσης, ερευνητές και ακαδημαϊκοί, τοπικοί επιχειρηματίες, δήμοι, ΜΚΟ και πανεπιστήμια.

Συχνότητα χρήσης:

Καθημερινά: Σημείο πληροφόρησης για διαδρομές στη φύση, εκθέσεις, δραστηριότητες του εργαστηρίου φυσικής για πολίτες, χώροι συνεργασίας και μελέτης, καθώς και ανεπίσημη χρήση από την κοινότητα.

Εβδομαδιαία: Οργανωμένες διαδρομές, εργαστήρια, συνεδρίες επιστήμης των πολιτών, εκπαιδευτικά προγράμματα, ακαδημαϊκές ομιλίες και συναντήσεις της κοινότητας.

Εποχιακά: Καλοκαιρινές και χειμερινές δραστηριότητες στη φύση, κατασκηνώσεις, τουριστικά προγράμματα, φεστιβάλ και ερευνητικές διαμονές, με μεγαλύτερη ένταση κατά τη διάρκεια των περιόδων αιχμής.

3.4.4. Βασικοί ενδιαφερόμενοι φορείς και συνεργασίες

Κάτοικοι και μέλη της κοινότητας

Κάτοικοι του Băiut ως βασικοί κάτοχοι γνώσης για την περιοχή, τα δάση, τα τοπία και τις παραδόσεις

Ηλικιωμένοι και τοπικοί επαγγελματίες που συνεισφέρουν παραδοσιακή οικολογική γνώση

Οικογένειες και νέοι που συμμετέχουν σε περιβαλλοντική εκπαίδευση και δραστηριότητες στη φύση

Κάτοικοι δεύτερης κατοικίας που υποστηρίζουν εποχιακές δραστηριότητες και τοπικές πρωτοβουλίες

Τοπικές επιχειρήσεις, τεχνίτες και χειροτέχνες

Τοπικοί τεχνίτες που εργάζονται με ξύλο και παραδοσιακά υλικά

Επιχειρήσεις που σχετίζονται με τα δάση και προωθούν τη βιώσιμη διαχείριση των δασών

Μικρές επιχειρήσεις που συνδέονται με τον τουρισμό στη φύση και τις υπαίθριες υπηρεσίες

Συνεταιρισμοί και αναδυόμενες πράσινες επιχειρήσεις που χρησιμοποιούν το ANIMa ως χώρο εργασίας και σημείο συνάντησης

Οδηγοί φύσης και κάτοχοι τοπικής γνώσης

Τοπικοί οδηγοί ειδικευμένοι στην πεζοπορία, την ποδηλασία και τις εποχιακές δραστηριότητες

Ειδικοί στα μανιτάρια και ερμηνευτές της φύσης

Τοπικοί ειδικοί σε ιαματικά νερά, δάση και τοπία

Συνεργάτες σε διαδρομές με ξεναγό, προγράμματα ερμηνείας και πρωτοβουλίες επιστήμης των πολιτών

Φορείς επαγγελματικής κατάρτισης

Σχολές κατασκευών και τεχνικών επαγγελμάτων που προσφέρουν πιστοποιήσεις πράσινης δόμησης και βιοδομικής

Προγράμματα κατάρτισης σε παραδοσιακές τέχνες που σχετίζονται με την ξυλουργική, την επιπλοποιία και τις δεξιότητες που βασίζονται στη δασοκομία

Φορείς περιβαλλοντικής κατάρτισης με έμφαση στην οικολογική αποκατάσταση και τη βιώσιμη διαχείριση της γης

Σχολεία (πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση)

Τοπικά σχολεία πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στο Băiut και σε γειτονικές κοινότητες

Σχολεία που χρησιμοποιούν το ANIMa για εκδρομές, μάθηση στην ύπαιθρο και περιβαλλοντικά εργαστήρια

Εκπαιδευτικοί εταίροι που συμβάλλουν στη διάδοση της περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης και των αξιών που βασίζονται στη φύση

Πανεπιστήμια και ερευνητικά ιδρύματα

Συνεργασία με το Centrul Universitar Nord din Baia Mare για περιβαλλοντικές σπουδές, δασοκομία και εδαφική έρευνα

Το Τεχνικό Πανεπιστήμιο του Cluj-Napoca για μελέτες περίπτωσης σχετικά με την αρχιτεκτονική, τη διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς και τις βιώσιμες κατασκευές

Πανεπιστήμια και ερευνητικά κέντρα που εστιάζουν στη δασοκομία, τις περιβαλλοντικές επιστήμες, την αγροτική ανάπτυξη και τα τοπία μετά την εξόρυξη

Πρακτική άσκηση φοιτητών, εργασίες πτυχίου και εφαρμοσμένη έρευνα που φιλοξενούνται στο ANIMa

ΜΚΟ και οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών

Rogera για προγράμματα συμμετοχής των νέων, ηγεσίας και ανάπτυξης της κοινότητας

Οργανώσεις για τη διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς που δραστηριοποιούνται στον τομέα των πολιτιστικών και φυσικών αξιών

Περιβαλλοντικές ΜΚΟ που εστιάζουν στη βιοποικιλότητα, την προστασία των δασών και την οικολογική εκπαίδευση

Σύλλογοι που προωθούν τον υπεύθυνο τουρισμό και τις κοινοτικές πρωτοβουλίες

Δήμος Băiut

Επίσημη αναγνώριση των δραστηριοτήτων κατάρτισης και εκπαίδευσης που φιλοξενούνται στο κτίριο της ANIMa

Ενσωμάτωση των προγραμμάτων της ANIMa στις τοπικές στρατηγικές για το περιβάλλον και την ανάπτυξη

Υποστήριξη συνεργασιών με σχολεία, ΜΚΟ και περιφερειακούς φορείς

Διευκόλυνση της έκδοσης αδειών, της δημόσιας επικοινωνίας και της μακροπρόθεσμης διακυβέρνησης

Περιφερειακές και κυβερνητικές αρχές

Αρχές σε επίπεδο νομού που υποστηρίζουν στρατηγικές περιβαλλοντικής αναγέννησης και τουρισμού

Περιφερειακοί φορείς αρμόδιοι για τη δασοκομία, το περιβάλλον και την αγροτική ανάπτυξη

Δημόσια προγράμματα και φορείς χρηματοδότησης που ευθυγραμμίζονται με την αποκατάσταση μετά την εξόρυξη και την πράσινη μετάβαση

3.4.5. Αναμενόμενος αντίκτυπος

Βραχυπρόθεσμος αντίκτυπος (1-2 έτη):

Τα πρώτα χρόνια μετά την αποκατάσταση, το κτίριο ANIMa θα αποφέρει άμεσα και ορατά οφέλη τόσο για την τοπική κοινότητα όσο και για τους επισκέπτες. Η ανακαίνιση του ίδιου του κτιρίου, με βάση τις αρχές της βιοκατασκευής και της ενεργειακής απόδοσης, θα αποτελέσει ένα συγκεκριμένο παράδειγμα βιώσιμης ανακαίνισης σε ένα περιβάλλον μετά την εξόρυξη. Αυτό θα αυξήσει την ευαισθητοποίηση σχετικά με τις περιβαλλοντικά υπεύθυνες πρακτικές δόμησης και θα αποδείξει τη σκοπιμότητά τους σε τοπική κλίμακα.

Το ANIMa θα καταστεί γρήγορα ένα ενεργό σημείο αναφοράς για δραστηριότητες που βασίζονται στη φύση και την περιβαλλοντική εκπαίδευση. Η διοργάνωση εκθέσεων, η παροχή υπηρεσιών ενημέρωσης και η λειτουργία του ως αφετηρία για διαδρομές στη φύση θα ενισχύσουν την καθημερινή σύνδεση των κατοίκων με το περιβάλλον τοπίο. Οι τοπικοί ξεναγοί, οι τεχνίτες και οι μικρές επιχειρήσεις θα επωφεληθούν από νέες ευκαιρίες που συνδέονται με υπαίθριες δραστηριότητες, εργαστήρια και υπηρεσίες υπεύθυνου τουρισμού.

Βραχυπρόθεσμα, το κτίριο θα υποστηρίξει επίσης την ανταλλαγή γνώσεων και τη μάθηση. Πρωτοβουλίες επιστήμης των πολιτών, σχολικές επισκέψεις και συνεργασίες με πανεπιστήμια θα ενεργοποιήσουν τον χώρο ως τόπο παρατήρησης, έρευνας και κοινής περιβαλλοντικής μάθησης. Αυτές οι δραστηριότητες θα συμβάλουν σε μια ανανεωμένη αίσθηση υπερηφάνειας για τα τοπικά φυσικά πλεονεκτήματα και θα βοηθήσουν στην αποκατάσταση της εμπιστοσύνης στην αξία της περιοχής.

Δείκτες:

Αριθμός επισκεπτών στο κτίριο ANIMa ανά έτος

LONG-ARROW-RIGHT 1.200–1.800 επισκέπτες/έτος (κάτοικοι της περιοχής, σχολικές ομάδες, κάτοικοι εξοχικών κατοικιών και τουρίστες που επισκέπτονται για πρώτη φορά τη φύση)

Αριθμός δραστηριοτήτων με βάση τη φύση που διοργανώνονται ετησίως

LONG-ARROW-RIGHT 40–60 δραστηριότητες/έτος (διαδρομές με ξεναγό, εργαστήρια, εκθέσεις, συνεδρίες επιστήμης των πολιτών, ομιλίες)

Αριθμός τοπικών φορέων που συμμετέχουν ενεργά

LONG-ARROW-RIGHT 20–30 τοπικοί φορείς (ξεναγοί, τεχνίτες, εκπαιδευτικοί, ΜΚΟ, δημοτικό προσωπικό, τοπικοί εμπειρογνώμονες)

Αριθμός δραστηριοτήτων σχολείων και πανεπιστημίων που φιλοξενούνται

LONG-ARROW-RIGHT 15–25 δραστηριότητες/έτος (εκπαιδευτικές εκδρομές, εργαστήρια, ερευνητικές επισκέψεις, μαθητικά έργα)

Επιφάνεια που αποκαταστάθηκε ή ενεργοποιήθηκε με βιώσιμες λύσεις

LONG-ARROW-RIGHT 100–300 m² κτιρίου + άμεσοι εξωτερικοί χώροι (ανακαινισμένο κτίριο, μικροί εξωτερικοί χώροι μάθησης και συνάθροισης)

Μακροπρόθεσμος αντίκτυπος (5-10 έτη):

Μακροπρόθεσμα, το έργο ANIMa αναμένεται να συμβάλει σε βαθύτερες και πιο βιώσιμες αλλαγές στη σχέση του Βάιιτ με το φυσικό του περιβάλλον. Το κτίριο θα εδραιώσει τον ρόλο του ως μόνιμου κόμβου για την περιβαλλοντική εκπαίδευση, την καινοτομία και τη διαχείριση με πρωτοβουλία της κοινότητας, υποστηρίζοντας μια πολιτιστική στροφή από τα εκμεταλλευτικά μοντέλα προς αναγεννητικές και βασισμένες στη φύση πρακτικές.

Η συνεχής χρήση του ANIMa ως χώρου εκπαίδευσης, έρευνας και επιχειρηματικότητας θα συμβάλει στη διαφοροποίηση της τοπικής οικονομίας. Νέες δραστηριότητες που συνδέονται με τη βιώσιμη δασοκομία, τον υπεύθυνο τουρισμό, τις περιβαλλοντικές υπηρεσίες και την πράσινη καινοτομία θα δημιουργήσουν σταθερές ευκαιρίες απασχόλησης και τοπικής ανάπτυξης. Αυτή η διαφοροποίηση θα μειώσει την εξάρτηση από τις αφηγήσεις που σχετίζονται με την εξόρυξη και θα ενισχύσει την οικονομική ανθεκτικότητα.

Μακροπρόθεσμα, η ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής παρακολούθησης, της εκπαίδευσης και της φροντίδας του εδάφους θα υποστηρίξει υγιέστερα οικοσυστήματα και βελτιωμένη ποιότητα του τοπίου. Οι ισχυρές συνεργασίες με σχολεία, πανεπιστήμια, ΜΚΟ και δημόσιες αρχές θα εξασφαλίσουν τη συνέχεια της μεταφοράς γνώσης και τον μακροπρόθεσμο αντίκτυπο. Ως αποτέλεσμα, το ANIMa θα συμβάλει στην ενίσχυση της προσκόλλησης της κοινότητας, της διαγενεακής συμμετοχής και της κοινής ευθύνης για τη φροντίδα και την αναγέννηση του φυσικού περιβάλλοντος του Βάιιτ.

Δείκτες:

Αριθμός σταθερών θέσεων εργασίας ή δραστηριοτήτων που δημιουργούν εισόδημα

→ 8–15 σταθερές θέσεις εργασίας ή τακτικές πηγές εισοδήματος (τοπικοί ξεναγοί, εκπαιδευτές, τουριστικές υπηρεσίες, επιχειρηματίες στον τομέα της πράσινης οικονομίας)

Αριθμός μακροπρόθεσμων συνεργασιών που έχουν δημιουργηθεί

→ 10–15 επίσημες συνεργασίες (πανεπιστήμια, ΜΚΟ, δημόσιες αρχές, φορείς κατάρτισης)

Έκταση γης που παρακολουθείται ή αποκαθίσταται μέσω προγραμμάτων

→ 50–120 εκτάρια (δάση, υδάτινα συστήματα, περιοχές μετά την εξόρυξη ή τοπία που εμπλέκονται στην παρακολούθηση ή τη διαχείριση)

Ετήσιος αριθμός συμμετεχόντων σε δραστηριότητες υπεύθυνου τουρισμού και μάθησης

→ 2.500–4.000 συμμετέχοντες/έτος (Επισκέπτες που συμμετέχουν σε διαδρομές, εργαστήρια, εκθέσεις, εκπαιδευτικά προγράμματα)

Υιοθέτηση εναλλακτικών πρακτικών και πρακτικών χαμηλού περιβαλλοντικού αντίκτυπου

→ 25–40 τοπικά νοικοκυριά ή οντότητες που υιοθετούν εναλλακτικές λύσεις (θέρμανση με πέλλετ, βιώσιμη χρήση ξύλου, συμμετοχή σε προγράμματα διαχείρισης δασών ή περιβαλλοντικά προγράμματα)

3.4.6. Βιωσιμότητα και ανθεκτικότητα

Το όραμα για το ANIMa συμβάλλει στη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα τόσο του κτιρίου όσο και της κοινότητας, συνδυάζοντας ποικίλες πηγές εισοδήματος, ευέλικτες χρήσεις και ισχυρές συνεργασίες. Αυτό το μικτό μοντέλο διασφαλίζει ότι το κτίριο παραμένει ενεργό, οικονομικά βιώσιμο και κοινωνικά σχετικό με την πάροδο του χρόνου, ενώ συνεχίζει να ανταποκρίνεται στις περιβαλλοντικές προκλήσεις και στις μεταβαλλόμενες τοπικές ανάγκες.

Η συντήρηση του κτιρίου θα υποστηρίζεται μέσω ενός υβριδικού οικονομικού μοντέλου. Τα έσοδα που θα προκύπτουν από την ενοικίαση εξοπλισμού για διαδρομές στη φύση, δραστηριότητες με ξεναγό και την ενοικίαση πολυχώρων θα συμβάλουν στην κάλυψη των λειτουργικών και συντηρητικών εξόδων. Ταυτόχρονα, η δωρεάν πρόσβαση στις εκθέσεις εξασφαλίζει την προσβασιμότητα για την τοπική κοινότητα και ενισχύει τον ρόλο του ANIMa ως δημόσιου και χωρίς αποκλεισμούς χώρου. Πρόσθετες πηγές εσόδων, όπως ένας μικρός τουριστικός φόρος που συνδέεται με δραστηριότητες με ξεναγό ή εποχιακά προγράμματα, θα βοηθήσουν στην επανεπένδυση των τουριστικών εσόδων απευθείας στη φροντίδα του κτιρίου και του περιβάλλοντος χώρου.

Η μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα θα ενισχυθεί επίσης μέσω της σταθερής συνεργασίας με πανεπιστήμια και κυβερνητικούς φορείς. Ερευνητικά προγράμματα, ακαδημαϊκή επιτομία έρευνα και δημόσια προγράμματα θα παρέχουν επαναλαμβανόμενη χρηματοδότηση και θα εξασφαλίζουν τη συνεχή χρήση του κτιρίου καθ' όλη τη διάρκεια του έτους. Αυτές οι συνεργασίες επιτρέπουν στο ANIMa να προσαρμόζει τις δραστηριότητές του σε αναδυόμενα θέματα, όπως η προσαρμογή στο κλίμα, η αναγέννηση μετά την εξόρυξη ή η βιώσιμη διαχείριση των δασών, εξασφαλίζοντας τη συνάφειά του με την πάροδο του χρόνου.

Από την άποψη της ανθεκτικότητας, το ANIMa έχει σχεδιαστεί για να ανταποκρίνεται στις κοινωνικές, οικονομικές και περιβαλλοντικές αλλαγές. Υποστηρίζοντας τοπικούς ξεναγούς, τεχνίτες και πράσινους επιχειρηματίες, το έργο συμβάλλει στην οικονομική διαφοροποίηση και μειώνει την εξάρτηση από έναν μόνο τομέα. Δραστηριότητες που προσαρμόζονται εποχιακά, όπως διαδρομές στη φύση το χειμώνα και το καλοκαίρι, επιτρέπουν στο κτίριο να παραμείνει ενεργό παρά τις διακυμάνσεις στον τουρισμό ή τις κλιματολογικές συνθήκες.

Από περιβαλλοντική άποψη, η έμφαση στη βιοκατασκευή, τη χαμηλή κατανάλωση ενέργειας και τις βιώσιμες δασικές πρακτικές μειώνει τα μακροπρόθεσμα λειτουργικά κόστη και τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις. Από κοινωνική άποψη, ο συνδυασμός της ελεύθερης πρόσβασης, των δραστηριοτήτων υπό την καθοδήγηση της κοινότητας και της διαγενεακής μάθησης ενισχύει την τοπική κυριότητα και τη συλλογική ευθύνη. Μαζί, αυτά τα στοιχεία τοποθετούν το ANIMa ως ένα ανθεκτικό, προσαρμόσιμο και βιώσιμο περιουσιακό στοιχείο για το Βάιϋτ και το φυσικό του περιβάλλον μακροπρόθεσμα.

3.4.7. Σύνδεση με άλλες έλικες

Φυσικό περιβάλλον ⇔ Εκπαίδευση

Ο τομέας του φυσικού περιβάλλοντος ενισχύει την εκπαιδευτική διάσταση του ANIMa μετατρέποντας το γύρω τοπίο σε μια ζωντανή τάξη. Οι διαδρομές στη φύση, οι δραστηριότητες επιστήμης των πολιτών και τα προγράμματα ερμηνείας της πολιτιστικής κληρονομιάς παρέχουν ευκαιρίες πρακτικής μάθησης για σχολεία, οικογένειες και πανεπιστήμια. Η περιβαλλοντική παρακολούθηση, η παραδοσιακή οικολογική γνώση και οι πρακτικές βιοκατασκευής συνδέουν την τυπική εκπαίδευση με την εμπειρική και την τοπική μάθηση, ενισχύοντας τη διαγενεακή μεταφορά γνώσης και τη δια βίου μάθηση.

Φυσικό περιβάλλον ⇔ Οικονομία

Οι περιβαλλοντικές δραστηριότητες συνδέονται άμεσα με την οικονομική διαφοροποίηση της περιοχής. Ο τουρισμός με βάση τη φύση, οι υπηρεσίες ξεναγών, η ενοικίαση εξοπλισμού και τα προγράμματα πράσινης επιχειρηματικότητας δημιουργούν έσοδα, προωθώντας παράλληλα την υπεύθυνη χρήση των φυσικών πόρων. Η αξιοποίηση των δασών, της παραδοσιακής χειροτεχνίας και των λύσεων βιώσιμης ενέργειας δημιουργεί νέες οικονομικές προοπτικές που ξεπερνούν τα εκμεταλλευτικά μοντέλα, ενισχύοντας τη μακροπρόθεσμη οικονομική ανθεκτικότητα.

Φυσικό περιβάλλον ⇔ Διακυβέρνηση

Ο τομέας του φυσικού περιβάλλοντος υποστηρίζει τη διακυβέρνηση παρέχοντας συγκεκριμένα εργαλεία για τον χωροταξικό σχεδιασμό και τη διαχείριση του περιβάλλοντος. Τα δεδομένα που παράγονται μέσω της επιστήμης των

πολιτών και των ερευνητικών συνεργασιών μπορούν να τροφοδοτήσουν δημοτικές και περιφερειακές στρατηγικές που σχετίζονται με τη δασοκομία, τον τουρισμό και την αποκατάσταση μετά την εξόρυξη. Η συνεργασία με τις τοπικές αρχές διασφαλίζει ότι τα περιβαλλοντικά προγράμματα που φιλοξενούνται στο ANIMA ευθυγραμμίζονται με τις δημόσιες πολιτικές και συμβάλλουν στην κοινή λήψη αποφάσεων και στη μακροπρόθεσμη διαχείριση.

Φυσικό περιβάλλον ⇔ Κοινωνία και κοινωνία των πολιτών

Προσφέροντας δωρεάν πρόσβαση σε εκθέσεις, δραστηριότητες υπαίθρου χωρίς αποκλεισμούς και προγράμματα υπό την ηγεσία της κοινότητας, ο τομέας του φυσικού περιβάλλοντος ενισχύει την κοινωνική συνοχή και το κοινό αίσθημα ευθύνης για την περιοχή. Οι κάτοικοι, οι ιδιοκτήτες εξοχικών κατοικιών και οι επισκέπτες συμμετέχουν ενεργά στη φροντίδα των τοπίων και των φυσικών πόρων, ενισχύοντας τον δεσμό με την κοινότητα, την ευημερία και τη διαγενεακή συμμετοχή.

3.4.8. Ένα βασικό μήνυμα

Το ANIMA μεταμορφώνει ένα πρώην κτίριο της εποχής της εξόρυξης σε ένα ζωντανό κέντρο όπου η φύση, η γνώση και η κοινότητα συναντώνται για να αναγεννήσουν τα τοπία, να δημιουργήσουν βιώσιμα μέσα διαβίωσης και να ενισχύσουν τη μακροπρόθεσμη σύνδεση με την περιοχή του Băiut.

3.4.9. Οπτικό ή συμβολικό στοιχείο

3.5. Ο τομέας της πολιτικής και της διακυβέρνησης:

Ο θεσμικός άξονας: Χρήση του κτιρίου για δημοκρατική συμμετοχή, ανοιχτές συνεδριάσεις του δημοτικού συμβουλίου και συν-δημιουργία έργων της ΕΕ.

Ανάπτυξη ηγετικών ικανοτήτων: Πολιτική παιδεία για τους νέους και κατάρτιση για τους εκλεγμένους αξιωματούχους.

3.5.1. Δήλωση οράματος του τομέα

Από πολιτική και δημόσια πολιτική άποψη, το κτίριο ANIMA θα πρέπει να λειτουργεί ως εμβληματικό περιουσιακό στοιχείο της κοινωνίας των πολιτών, σύμφωνα με τις αρχές του **Νέου Ευρωπαϊκού Μπαουχάους** — βιωσιμότητα, αισθητική και ένταξη.

Θα πρέπει να λειτουργεί ως πολυλειτουργικός κοινοτικός κόμβος που φιλοξενεί πολιτιστικές εκδηλώσεις, δημόσιες διαβουλεύσεις, εκπαιδευτικά προγράμματα και πρωτοβουλίες κοινωνικής καινοτομίας, ενισχύοντας έτσι τη δημοκρατική συμμετοχή και την τοπική ταυτότητα.

Οι κύριοι δικαιούχοι είναι οι κάτοικοι του Băiut -ιδίως οι νέοι, οι επιχειρηματίες, οι φορείς του πολιτισμού και οι ευάλωτες ομάδες- οι οποίοι αποκτούν πρόσβαση σε κοινόχρηστο χώρο, γνώση και ευκαιρίες.

Με την ενεργοποίηση της υποαξιοποιημένης κληρονομικής υποδομής, ο δημόσιος τομέας προσθέτει αξία μέσω της αστικής αναγέννησης, της κοινωνικής συνοχής και της μακροπρόθεσμης κοινωνικοοικονομικής ανθεκτικότητας.

3.5.2. Τρέχουσες προκλήσεις και ανάγκες

Το Băiut αντιμετωπίζει διαρθρωτικές αδυναμίες που είναι χαρακτηριστικές των αγροτικών κοινοτήτων μετά την εξόρυξη: δημογραφική μείωση, μετανάστευση των νέων, γήρανση του πληθυσμού και περιορισμένη οικονομική διαφοροποίηση.

Αυτές οι τάσεις αποδυναμώνουν τη συμμετοχή των πολιτών, καθώς λιγότεροι ενεργοί κάτοικοι συμμετέχουν σε δημόσιες διαβουλεύσεις, κοινοτικές πρωτοβουλίες ή διαδικασίες τοπικής διακυβέρνησης.

Οι δημόσιες υπηρεσίες είναι διαθέσιμες αλλά κατακερματισμένες, και δεν υπάρχει πολυλειτουργικός χώρος πολιτών ικανός να φιλοξενήσει διάλογο, εκπαίδευση, πολιτιστικές εκδηλώσεις και θεσμική αλληλεπίδραση κάτω από την ίδια στέγη.

Η υποβαθμισμένη κατάσταση του ιστορικού κτιρίου δεν αντανακλά μόνο τη φυσική φθορά — συμβολίζει την υποαξιοποίηση της δημόσιας κληρονομιάς και μια χαμένη ευκαιρία για στρατηγική ηγεσία της κοινότητας.

Όταν ένα κτίριο-ορόσημο παραμένει αδρανές, ενισχύει την αντίληψη της στασιμότητας και της περιορισμένης θεσμικής ικανότητας. Η έλλειψη προσαρμοστικής επαναχρησιμοποίησης σημαίνει επίσης υψηλότερο μακροπρόθεσμο κόστος συντήρησης και συνεχιζόμενη ενεργειακή αναποτελεσματικότητα, ασκώντας πίεση στους ήδη περιορισμένους δημοτικούς προϋπολογισμούς.

Η εμπιστοσύνη των πολιτών επηρεάζεται περαιτέρω από τους περιορισμένους δομημένους μηχανισμούς συμμετοχικής διακυβέρνησης. Χωρίς έναν ορατό, προσβάσιμο δημοκρατικό χώρο, ο διάλογος μεταξύ αρχών, κοινωνίας των πολιτών, επιχειρηματιών και κατοίκων παραμένει σποραδικός και άτυπος. Αυτό μειώνει τη διαφάνεια, αποδυναμώνει τη συλλογική ικανότητα επίλυσης προβλημάτων και επιβραδύνει τον στρατηγικό σχεδιασμό.

Ταυτόχρονα, οι περιβαλλοντικές και οικονομικές μεταβάσεις απαιτούν νέες δεξιότητες, συνεργασίες και μοντέλα διακυβέρνησης που σήμερα στερούνται φυσικής και θεσμικής βάσης. Σε αυτό το πλαίσιο, η απουσία ενός κεντρικού, ενεργειακά αποδοτικού, πολυλειτουργικού κέντρου πολιτών περιορίζει άμεσα την ικανότητα του Βαΐυ να συντονίσει την αναγέννηση, να προσελκύσει εξωτερική χρηματοδότηση και να οικοδομήσει μακροπρόθεσμη ανθεκτικότητα.

3.5.3. Προτεινόμενες λειτουργίες του ανακαινισμένου κτιρίου

Από τη σκοπιά της διακυβέρνησης, το ανακαινισμένο κτίριο θα πρέπει να λειτουργεί ως **Κέντρο Πολιτών, Στρατηγικής και Αναγέννησης**, εξυπηρετώντας ταυτόχρονα ως θεσμική πλατφόρμα, δημοκρατικό φόρουμ και κέντρο συντονισμού για τη μακροπρόθεσμη μετάβαση του Βαΐυ. Θα πρέπει να εδραιώσει την πολιτική διάσταση του ANIMA, ενσωματώνοντας τη λήψη αποφάσεων, τη διαβούλευση, τον πειραματισμό πολιτικών και τον συντονισμό μεταξύ των ελίκων κάτω από την ίδια στέγη.

Βασικές λειτουργίες διακυβέρνησης

Δημοκρατική συμμετοχή και διαφάνεια

Δημόσιες διαβουλεύσεις σχετικά με τις στρατηγικές τοπικής ανάπτυξης

Συνεδριάσεις συμμετοχικού προϋπολογισμού και φόρουμ προτάσεων πολιτών

Ανοιχτές συνεδριάσεις του Τοπικού Συμβουλίου που μεταδίδονται ζωντανά ή φιλοξενούνται επιτόπου

Δημόσιες συνεδριάσεις αναφοράς σχετικά με τους δείκτες απόδοσης του δήμου

Φόρουμ διαμεσολάβησης και διαλόγου για ευαίσθητα ζητήματα της κοινότητας

Αυτό θεσμοθετεί τη συμμετοχική διακυβέρνηση και ενισχύει την εμπιστοσύνη στους θεσμούς.

Στρατηγικός σχεδιασμός και καινοτομία πολιτικής

Εργαστήρια στρατηγικής αναγέννησης της υπαίθρου

Στρογγυλές τράπεζες για τη μετάβαση μετά την εξόρυξη

Συναντήσεις συντονισμού περιβαλλοντικής πολιτικής

Εργαστήρια συν-δημιουργίας έργων της ΕΕ (PNRR, PNDR, Interreg, Horizon Europe)

Ασκήσεις προσομοίωσης πολιτικών με νέους και την κοινωνία των πολιτών

Το κτίριο μετατρέπεται σε εργαστήριο πολιτικής, όπου η τοπική διακυβέρνηση εξελίσσεται μέσω πειραματισμού και σχεδιασμού βασισμένου σε στοιχεία.

Πολιτική εκπαίδευση και ανάπτυξη ηγετικών ικανοτήτων

Προγράμματα πολιτικής παιδείας για νέους και τοπικής δημοκρατίας

Εκπαίδευση για νεοεκλεγμένους αξιωματούχους και ηγέτες της κοινότητας

Εργαστήρια για τη διαφάνεια και την ηθική στις δημόσιες συμβάσεις

Πρακτική άσκηση στη διακυβέρνηση σε συνεργασία με πανεπιστήμια

Αυτό εξασφαλίζει την ανανέωση της ηγεσίας από γενιά σε γενιά και ενισχύει τη δημοκρατική κουλτούρα.

Υποστήριξη θεσμικών φορέων και ΜΚΟ

Κοινόχρηστοι χώροι γραφείων και συσκέψεων για τις ενώσεις

Διοικητική υποστήριξη για πρωτοβουλίες της βάσης

Γραφείο νομικών συμβουλών και συμβουλών χρηματοδότησης για ομάδες πολιτών

Πλατφόρμα για διατομεακό συντονισμό (οικονομία–εκπαίδευση–περιβάλλον–κοινωνία)

Αυτό μειώνει τον κατακερματισμό και ενισχύει τη θεσμική πυκνότητα σε ένα μικρό αγροτικό πλαίσιο.

Κέντρο Πληροφόρησης και Επικοινωνίας με το Κοινό

Γραφείο πληροφόρησης για χρηματοδότηση από την ΕΕ και σε εθνικό επίπεδο

Σημείο πρόσβασης του κοινού σε ψηφιακές διοικητικές υπηρεσίες

Γραφείο εμπλοκής της διασποράς

Γραφείο συντονισμού διαχείρισης τουρισμού και πολιτιστικής κληρονομιάς

Το κτίριο γίνεται το ορατό «πρόσωπο» της τοπικής διακυβέρνησης.

Ομάδες-στόχοι – Πρίσμα διακυβέρνησης

Νέοι και φοιτητές – μελλοντικοί ηγέτες της κοινωνίας των πολιτών και επιχειρηματίες

Ηλικιωμένοι κάτοικοι – φορείς της μνήμης και της κοινοτικής νομιμοποίησης

Τοπικοί επιχειρηματίες και αγρότες – βασικοί οικονομικοί φορείς

Οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών – δημοκρατικοί μεσάζοντες

Οικογένειες – κύριοι δικαιούχοι βελτιωμένων υπηρεσιών

Επιστρέφοντες της διασποράς – δυνητικοί επενδυτές και φορείς γνώσης

Δημόσιοι λειτουργοί και δημοτικό προσωπικό – θεσμική ραχοκοκαλιά

Το μοντέλο διακυβέρνησης διασφαλίζει ότι καμία μεμονωμένη κατηγορία δεν μονοπωλεί την πρόσβαση ή την επιρροή.

Συχνότητα και ρυθμός λειτουργίας

Καθημερινά

Διεπαφή μεταξύ χώρων συνεργασίας και δημοτικής διοίκησης

Γραφείο πληροφοριών για χρηματοδότηση και άδειες

Συναντήσεις συντονισμού ΜΚΟ και έργων

Εβδομαδιαία

Δημόσια φόρουμ και θεματικές διαβουλεύσεις

Εκπαιδευτικά εργαστήρια και σεμινάρια διακυβέρνησης

Συνεδριάσεις συμβουλευτικής επιτροπής

Μηνιαία / Τριμηνιαία

Κύκλοι συμμετοχικού προϋπολογισμού

Συνεδρίες στρατηγικής αναθεώρησης

Αναφορές παρακολούθησης και αξιολόγησης

Εποχιακά / Ετήσια

Συνελεύσεις της κοινότητας

Συνέδρια για την καινοτομία στην ύπαιθρο

Εκδήλωση ανασκόπησης του αντίκτυπου του ANIMA και δημόσιας λογοδοσίας

Στρατηγικός ρόλος στο πλαίσιο του ANIMA

Το κτίριο δεν είναι απλώς ένας χώρος για δραστηριότητες διακυβέρνησης· είναι η **θεσμική ραχοκοκαλιά** που συνδέει την οικονομική ζωτικότητα, τα εκπαιδευτικά προγράμματα, τη διαχείριση του περιβάλλοντος και την κοινωνική ένταξη.

Συγκεντρώνοντας τη διαβούλευση, τον συντονισμό και τη λογοδοσία σε έναν προσαρμοστικό χώρο, το ανακαινισμένο κτίριο μετατρέπει τη διακυβέρνηση από αντιδραστική διοίκηση σε προληπτική κοινοτική ηγεσία.

3.5.4. Βασικοί ενδιαφερόμενοι και συνεργασίες

Από πολιτική άποψη, η επιτυχία του ANIMA εξαρτάται από ένα δικτυωμένο οικοσύστημα και όχι από έναν μεμονωμένο φορέα. Στους βασικούς φορείς περιλαμβάνονται:

Οι τοπικές αρχές (Δημαρχείο και Τοπικό Συμβούλιο του Băiut) – συντονισμός της διακυβέρνησης και ηγεσία σε θέματα πολιτικής.

Κάτοικοι της περιοχής – συμμετοχική εμπλοκή

Σχολεία και εκπαιδευτικά ιδρύματα – προγράμματα πολιτικής αγωγής, όπως το Σχολείο Regina Elisabeta από το Baiut και άλλα σχολεία από τη γύρω περιοχή.

ΜΚΟ και κοινοτικές ενώσεις – υλοποίηση προγραμμάτων, όπως η Rogera και άλλες τοπικές ή περιφερειακές ΜΚΟ, άτυπες ομάδες ή δίκτυα της διασποράς που συμβάλλουν στην προώθηση των προσφορών του ANIMA στο εξωτερικό και στην προσέλκυση συμμετεχόντων σε κατασκηνώσεις και σεμινάρια.

Θεσμικά όργανα σε επίπεδο νομού (Νομαρχιακό Συμβούλιο Maramureș και άλλες νομαρχιακές αρχές) – στρατηγική ευθυγράμμιση και υποστηρικτική υποδομή, αδειοδότηση, προώθηση και συγχρηματοδότηση.

ΜΜΕ, συνεταιρισμοί και τοπικοί επιχειρηματίες – οικονομική ενεργοποίηση

Πανεπιστήμια (περιφερειακές συνεργασίες), όπως τα πανεπιστήμια της Baia Mare, το Τεχνικό Πανεπιστήμιο του Cluj-Napoca, το Πανεπιστήμιο Babes-Bolyai του Cluj-Napoca, ακαδημίες τέχνης και μουσικής – συμβολή στην έρευνα και την καινοτομία

Κάθε ενδιαφερόμενος φορέας συνεισφέρει είτε με διοικητική ικανότητα, κοινωνικό κεφάλαιο, εμπειρογνωμοσύνη είτε με οικονομική ενεργοποίηση, εξασφαλίζοντας την κοινή ιδιοκτησία του χώρου.

3.5.5. Αναμενόμενος αντίκτυπος

Βραχυπρόθεσμος αντίκτυπος (1–2 έτη):

Επανενεργοποίηση ενός συμβολικού δημόσιου χώρου

Αυξημένη συμμετοχή στη λήψη τοπικών αποφάσεων

Άμεση δημιουργία θέσεων εργασίας κατά τη διάρκεια της αποκατάστασης και της αρχικής λειτουργίας

Βελτίωση της εμπιστοσύνης του κοινού και της θεσμικής διαφάνειας

Μακροπρόθεσμες επιπτώσεις (5–10 έτη):

Ενίσχυση της δημοκρατικής κουλτούρας και της πολιτικής παιδείας

Μείωση της μετανάστευσης των νέων μέσω της δημιουργίας ευκαιριών

Βιώσιμο τοπικό οικονομικό οικοσύστημα συνδεδεμένο με τον τουρισμό και την πολιτιστική κληρονομιά

Θεσμική ανθεκτικότητα και ικανότητα προσαρμοστικής διακυβέρνησης

3.5.6. Βιωσιμότητα και ανθεκτικότητα

Η μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα του ANIMA βασίζεται σε ένα διαρθρωτικά διαφοροποιημένο μοντέλο που συνδυάζει προγραμματισμό πολλαπλών χρήσεων, μικτή χρηματοδότηση (δημοτικές επιχορηγήσεις, διαρθρωτικά ταμεία της ΕΕ,

εθνικά προγράμματα, ιδιωτικές συνεργασίες και αυτοδημιούργητα έσοδα) και υψηλά πρότυπα ενεργειακής απόδοσης για την ανακαίνιση. Αυτό μειώνει την οικονομική ευπάθεια σε μία μόνο πηγή χρηματοδότησης και προστατεύει το κτίριο από πολιτικές ή οικονομικές διακυμάνσεις.

Από αρχιτεκτονική και λειτουργική άποψη, η προσέγγιση της προσαρμοστικής επαναχρησιμοποίησης εξασφαλίζει ευελιξία: οι χώροι μπορούν να μετατρέπονται για πολιτιστικές εκδηλώσεις, εκπαιδευτικά εργαστήρια, χώρους συνεργασίας, δημόσιες διαβουλεύσεις και δραστηριότητες σχετικές με τον τουρισμό, ανάλογα με τη ζήτηση ανά εποχή ή τις δημογραφικές τάσεις. Αυτή η πολυλειτουργικότητα είναι ουσιαστικής σημασίας σε μια μικρή αγροτική κοινότητα, όπου οι άκαμπτες μονολειτουργικές υποδομές συχνά καθίστανται παρωχημένες.

Η ενεργειακά αποδοτική ανακαίνιση, τα στοιχεία βιοκατασκευής και η έξυπνη διαχείριση των πόρων (θέρμανση, φωτισμός, χρήση νερού) μειώνουν σημαντικά τα λειτουργικά κόστη με την πάροδο του χρόνου. Η μείωση των δαπανών για υπηρεσίες κοινής ωφέλειας ενισχύει άμεσα την οικονομική ανθεκτικότητα, ενώ η ορατά πράσινη υποδομή ενισχύει τον εκπαιδευτικό και επιδεικτικό ρόλο του ANIMA στην οικολογική μετάβαση. Το ίδιο το κτίριο γίνεται μια μόνιμη έκθεση βιώσιμης αγροτικής αναγέννησης.

Η ανθεκτικότητα της διακυβέρνησης είναι εξίσου κεντρική. Με την ενσωμάτωση συμμετοχικών μηχανισμών —δημόσια αναφορά, ανοιχτές συνεδριάσεις για τον προϋπολογισμό, συμβουλευτικές επιτροπές πολιτών και διαφανείς διαδικασίες προμηθειών— το έργο διασφαλίζει την πολιτική νομιμότητα πέρα από τους εκλογικούς κύκλους. Το ANIMA έχει σχεδιαστεί όχι ως έργο του δημάρχου, αλλά ως κοινοτικός θεσμός με κοινή εποπτεία και καταναεμημένη ευθύνη.

Ένα επίσημο όργανο διακυβέρνησης πολλαπλών ενδιαφερομένων —που εκπροσωπεί οικονομικούς παράγοντες, εκπαιδευτικούς, περιβαλλοντικούς εμπειρογνώμονες, την κοινωνία των πολιτών, τη νεολαία και τις τοπικές αρχές— διεξάγει ετήσιες αξιολογήσεις επιδόσεων. Το όργανο αυτό αξιολογεί τη χρηματοοικονομική βιωσιμότητα, την κοινωνική προσβασιμότητα, τους περιβαλλοντικούς δείκτες και τη σχετικότητα του προγράμματος. Με βάση τα στοιχεία, μπορεί να προσαρμόζει τις τιμολογιακές δομές, τους μηχανισμούς διασταυρούμενων επιδοτήσεων, τις στρατηγικές συνεργασίας και τις επενδυτικές προτεραιότητες. Αυτό το επαναληπτικό μοντέλο διακυβέρνησης διασφαλίζει ότι η δημιουργία εσόδων δεν υπερισχύει ποτέ της κοινωνικής ισότητας ή των οικολογικών ορίων.

Στο ευρύτερο πλαίσιο της μετάβασης μετά την εξόρυξη, η ανθεκτικότητα σημαίνει επίσης μετασχηματισμό της αφήγησης. Μέσω της συνεπούς επικοινωνίας των αποτελεσμάτων —δημιουργία θέσεων εργασίας, μείωση εκπομπών, αύξηση των ποσοστών συμμετοχής— το ANIMA χτίζει μια κουλτούρα λογοδοσίας και προσαρμοστικής μάθησης. Αυτό τοποθετεί το κτίριο όχι μόνο ως ανθεκτική υποδομή, αλλά και ως πλατφόρμα διακυβέρνησης ικανή να ανταποκρίνεται προληπτικά στις δημογραφικές αλλαγές, τις μεταβολές στη χρηματοδότηση, τους κλιματικούς κινδύνους ή την οικονομική αστάθεια κατά τις επόμενες δεκαετίες.

3.5.7. Σύνδεση με άλλες έλικες

Οι εκπαιδευτικές δραστηριότητες ενισχύουν το ανθρώπινο κεφάλαιο, υποστηρίζοντας άμεσα την οικονομική ανάπτυξη.

Τα μέτρα πράσινης ανακαίνισης μειώνουν το ενεργειακό κόστος, καθιστώντας δυνατή την υλοποίηση κοινωνικών προγραμμάτων.

Οι πολιτιστικές δραστηριότητες ενισχύουν το τουριστικό δυναμικό και την τοπική επιχειρηματικότητα.

Η συμμετοχή της κοινωνίας των πολιτών βελτιώνει την καινοτομία των πολιτικών και τη διοικητική αποτελεσματικότητα.

Το όραμα της διακυβέρνησης λειτουργεί ως συνδετικός κρίκος μεταξύ των οικονομικών, κοινωνικών, εκπαιδευτικών και περιβαλλοντικών τομέων.

Πολιτική / Διακυβέρνηση ⇔ Περιβάλλον

Από τη σκοπιά της διακυβέρνησης, η προστασία του περιβάλλοντος γίνεται ρυθμιστική και στρατηγική δέσμευση, και όχι στοιχείο προώθησης της εικόνας. Οι τοπικές αρχές ενσωματώνουν την προστασία των δασών, τη διαχείριση του τοπίου, τη διαχείριση των υδάτων και τα ενεργειακά πρότυπα αποδοτικής ανακαίνισης στις τοπικές αναπτυξιακές στρατηγικές, στους κανόνες χωροταξίας και στα κριτήρια δημοσίων συμβάσεων.

Αναγνωρίζοντας επίσημα τα οικοσυστήματα ως δημόσια περιουσιακά στοιχεία, η διακυβέρνηση δημιουργεί τη νομική και πολιτική σταθερότητα που απαιτείται για μακροπρόθεσμες οικολογικές επενδύσεις. Σε αντάλλαγμα, ένα καλά διατηρημένο

φυσικό περιβάλλον ενισχύει την πολιτική αξιοπιστία: η ορατή ποιότητα του περιβάλλοντος αποδεικνύει την ικανή διαχείριση και ενισχύει την εμπιστοσύνη των πολιτών στις τοπικές αρχές.

Πολιτική / Διακυβέρνηση ⇔ Εκπαίδευση

Η διακυβέρνηση διασφαλίζει ότι το ANIMA δεν είναι ένα μεμονωμένο έργο, αλλά μέρος ενός δομημένου τοπικού οικοσυστήματος μάθησης. Μέσω επίσημων συμφωνιών με σχολεία, πανεπιστήμια και κέντρα επαγγελματικής κατάρτισης, οι δημόσιες αρχές θεσμοθετούν το ANIMA ως δορυφορικό πολιτικό πανεπιστημιακό συγκρότημα για την καινοτομία στην ύπαιθρο, την αποκατάσταση της πολιτιστικής κληρονομιάς και την οικολογική μετάβαση.

Οι διαφανείς δομές διακυβέρνησης -σαφείς κανόνες διαχείρισης, μηχανισμοί λογοδοσίας, συμμετοχικές συμβουλευτικές επιτροπές- λειτουργούν επίσης ως πραγματικές μελέτες περιπτώσεων δημοκρατικής πρακτικής για μαθητές και νέους. Με αυτόν τον τρόπο, η διακυβέρνηση δεν είναι μόνο διοικητική, αλλά γίνεται και παιδαγωγική, αποδεικνύοντας πώς λειτουργεί στην πράξη η τοπική δημοκρατία.

Πολιτική / Διακυβέρνηση ⇔ Κοινωνία

Από πολιτική άποψη, το ANIMA λειτουργεί ως άγκυρα για την αποκατάσταση της κοινωνικής εμπιστοσύνης μετά την οικονομική ύφεση. Με τη θεσμοθέτηση του συμμετοχικού προϋπολογισμού, των ανοιχτών διαβουλεύσεων και της εκπροσώπησης της κοινότητας στα όργανα λήψης αποφάσεων, η διακυβέρνηση μετατοπίζεται από ένα μοντέλο «από πάνω προς τα κάτω» σε ένα μοντέλο συν-δημιουργίας.

Οι πολιτικές χωρίς αποκλεισμούς (επιδοτούμενες εκδηλώσεις, ημέρες ανοιχτών θυρών, κοινοτικά φόρουμ) διασφαλίζουν ότι το κτίριο παραμένει ένας κοινόχρηστος χώρος και όχι ένας χώρος για επιλεγμένους. Με τη σειρά της, η ενεργός συμμετοχή των πολιτών ενισχύει τη δημοκρατική κουλτούρα, μειώνει την πόλωση και αυξάνει τη λογοδοσία της τοπικής ηγεσίας.

Πολιτική / Διακυβέρνηση ⇔ Οικονομία

Σταθερά, διαφανή πλαίσια διακυβέρνησης μειώνουν τον επενδυτικό κίνδυνο και δημιουργούν προβλεψιμότητα για επιχειρηματίες, εκπαιδευτικούς και συνεργάτες. Σαφείς μακροπρόθεσμες συμφωνίες σχετικά με την ιδιοκτησία, τη δομή διαχείρισης και τους κανόνες επανεπένδυσης επιτρέπουν στις οικονομικές δραστηριότητες του ANIMA να ανθίσουν χωρίς πολιτική αστάθεια.

Ταυτόχρονα, η δημιουργία ιδίων εσόδων ενισχύει την αυτονομία του δήμου: η μειωμένη εξάρτηση από εξωτερικές μεταβιβάσεις βελτιώνει τη δημοσιονομική ανθεκτικότητα και ενισχύει την ικανότητα συγχρηματοδότησης για ευρωπαϊκά και εθνικά προγράμματα. Επομένως, οι οικονομικές επιδόσεις ενισχύουν τη θεσμική σταθερότητα, ενώ η χρηστή διακυβέρνηση διατηρεί την οικονομική αξιοπιστία.

Πολιτική / Διακυβέρνηση ⇔ Φυσικό περιβάλλον (κύκλο ανατροφοδότησης)

Με τη συστηματική μέτρηση των κοινωνικών, περιβαλλοντικών και οικονομικών αποτελεσμάτων, η διακυβέρνηση μετατρέπει την ANIMA σε ένα εργαστήριο πολιτικής για τη μεταβατική περίοδο των αγροτικών περιοχών μετά την εξόρυξη. Τα δεδομένα σχετικά με τις θέσεις εργασίας που δημιουργήθηκαν μέσω πράσινων δραστηριοτήτων, τα ποσοστά συμμετοχής, τις βελτιώσεις στη βιοποικιλότητα και την εξοικονόμηση ενέργειας τροφοδοτούν τις τοπικές και περιφερειακές στρατηγικές.

Αυτό το μοντέλο διακυβέρνησης βάσει τεκμηρίων τοποθετεί το Băiuz ως παράδειγμα του τρόπου με τον οποίο οι δημοκρατικές αγροτικές κοινότητες μπορούν να διαχειριστούν την οικολογική μετάβαση με ρεαλισμό. Τα επιτυχημένα περιβαλλοντικά αποτελέσματα ενισχύουν την πολιτική νομιμότητα, ενώ η διαφανής διακυβέρνηση διασφαλίζει ότι οι περιβαλλοντικές δεσμεύσεις παραμένουν μακροπρόθεσμες και όχι εκλογικές.;

Βασική πολιτική όραση

Από τη σκοπιά της διακυβέρνησης, το ANIMA δεν είναι απλώς ένα ανακαινισμένο κτίριο, αλλά μια θεσμική πλατφόρμα όπου η δημοκρατία, η βιωσιμότητα και η ανάπτυξη αποτελούν αντικείμενο συνεχούς διαπραγμάτευσης, αξιολόγησης και βελτίωσης.

3.5.8. Ένα βασικό μήνυμα

«Ένα ανακαινισμένο κτίριο δεν είναι απλώς υποδομή — είναι η θεσμική καρδιά της δημοκρατικής ζωής στο Βäiut.»

3.5.9. Οπτικό ή συμβολικό στοιχείο

ΜΕΡΟΣ 4. Εργαλειοθήκη επικύρωσης κτιρίων

Πρακτική εργαλειοθήκη για αναγεννητική ανακαίνιση και ενσωμάτωση
ανανεώσιμων πηγών ενέργειας

4.1. Σκοπός του εργαλείου

Το ANIMA ως Πιλοτικό Πρόγραμμα, Πολλαπλά Κτίρια ως Βάση
Επικύρωσης.

Αυτό το εργαλείο προέρχεται από το έργο BeCom (Beautiful Communities – Enriching, Sustainable, Inclusive), μια πρωτοβουλία που χρηματοδοτείται από την ΕΕ και βασίζεται στις αρχές του New European Bauhaus (NEB) και στο μοντέλο Quintuple Helix. Παρέχει πρακτικά, δράση-κεντρικά εργαλεία για την αξιολόγηση, την επικύρωση και τον σχεδιασμό της αναγεννητικής ανακαίνισης ιστορικών αγροτικών κτιρίων, ενσωματώνοντας ταυτόχρονα συστήματα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και προωθώντας τη μεταμόρφωση με πρωτοβουλία της κοινότητας.

Το κτίριο ANIMA χρησιμεύει ως η κύρια μελέτη περίπτωσης και ο άξονας επικύρωσης. Ωστόσο, πρέπει να διευκρινιστεί ότι:

Η δομή και οι μεθοδολογίες αυτού του εργαλείου δεν αφορούν αποκλειστικά το ANIMA ή το Βäiut.

Κάθε ενότητα, κατάλογος ελέγχου, εργαλείο και δραστηριότητα συμμετοχής έχει σχεδιαστεί ειδικά ώστε να προσαρμόζεται σε άλλα κτίρια της πρώην μεταλλευτικής κληρονομιάς, δημόσια κτίρια ή κτίρια με κοινοτικό χαρακτήρα -είτε στο ευρύτερο οικοσύστημα αναγέννησης του Βäiut (Κέντρο Εκπαίδευσης για την Ενέργεια, Εργαστήριο Κυκλικής Κατασκευής, Κέντρο Καινοτομίας, Βάση Οικοτουρισμού) είτε σε εντελώς διαφορετικά γεωγραφικά και πολιτισμικά πλαίσια.

Η ίδια η διαδικασία –επιλογή ονόματος, αναστοχασμός σχετικά με την ταυτότητα, διεξαγωγή αξιολόγησης της κληρονομιάς, συν-δημιουργία οράματος-θα πρέπει να καθοδηγεί παρόμοια έργα αναγέννησης σε παγκόσμιο επίπεδο.

Ουσιαστικά: Ενώ το ANIMA παρέχει το σημείο εκκίνησης και την πιλοτική εφαρμογή, ο τελικός σκοπός αυτού του εργαλείου είναι να δώσει τη δυνατότητα σε άλλες ομάδες -εντός του πλαισίου του BeCom και πέραν αυτού- να ηγηθούν των δικών τους ανακαινίσεων κληρονομιάς με αυστηρότητα, συμμετοχικότητα και πολιτιστική ευαισθησία.

4.1.1. Σκοπός του παρόντος εγχειριδίου

Αυτό το Εγχειρίδιο έχει σχεδιαστεί για να επιτρέπει σε διάφορους ενδιαφερόμενους φορείς - τοπικές αρχές, αρχιτέκτονες, μέλη της κοινότητας, εκπαιδευτικούς και υπεύθυνους έργων - να:

Αξιολογούν συνολικά το τεχνικό, πολιτιστικό, κοινωνικό και περιβαλλοντικό δυναμικό ιστορικών κτιρίων που έχουν επιλεγεί για προσαρμοστική επαναχρησιμοποίηση

Επικυρώσουν τη σκοπιμότητα στρατηγικών βιώσιμης ανακαίνισης που συνάδουν με τις αρχές του NEB (Βιωσιμότητα, Αισθητική, Συμμετοχικότητα)

Ενσωματώσουν συστήματα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας με σκοπό τη διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς και το όφελος της κοινότητας

Συν-δημιουργήσουν οράματα ανακαίνισης μέσω δομημένων μεθοδολογιών συμμετοχής της κοινότητας

Εξοικειωθούν στα πλαίσια χρηματοδότησης και πολιτικής που ισχύουν ειδικά για τη Ρουμανία και την ΕΕ

Αναπτύξουν εφαρμόσιμα σχέδια υλοποίησης με σαφή πρωτόκολλα παρακολούθησης και αξιολόγησης

Ενισχύσουν το τοπικό δυναμικό για τη συνεχή λήψη αποφάσεων και την προσαρμοστική διαχείριση

Κοινό -Στόχος: Ενήλικες μαθητές, αξιωματούχοι της τοπικής αυτοδιοίκησης, ηγέτες της κοινότητας, τεχνικοί επαγγελματίες και εταίροι του έργου BeCom που συμμετέχουν στο εργαστήριο του Βάιμτ και πέραν αυτού.

4.2. Βασικοί στόχοι και μαθησιακοί στόχοι

4.2.1. Πρωταρχικός στόχος

Μετατροπή του κτιρίου ANIMA σε έναν αναγεννητικό κοινοτικό κόμβο που τιμά την ιστορική του κληρονομιά, ενώ παράλληλα πρωτοπορεί στην αειφόρο, ανανεώσιμη αγροτική ανάπτυξη.

4.2.2. Δευτερεύοντες στόχοι

ΣΤΟΧΟΣ 1. Αξιολόγηση με επίκεντρο την πολιτιστική κληρονομιά

Κατανόηση της ιστορικής σημασίας του κτιρίου ANIMA στις τρεις φάσεις της ζωής του (γέννηση → ζωή → θάνατος → αναγέννηση)

Τεκμηρίωση των αρχιτεκτονικών και πολιτιστικών αξιών που αξίζει να διατηρηθούν

Προσδιορισμός ασφαλών, αναστρέψιμων προσεγγίσεων ανακαίνισης που σέβονται την πολιτιστική κληρονομιά, ενώ παράλληλα επιτρέπουν τη σύγχρονη λειτουργικότητα

ΣΤΟΧΟΣ 2. Ενεργειακή μετάβαση και ενσωμάτωση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας

Αξιολόγηση του δυναμικού των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (φωτοβολταϊκά, παθητική θέρμανση/ψύξη, γεωθερμική σκοπιμότητα)

Σχεδιασμός οικονομικά αποδοτικών συστημάτων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας συμβατών με την ιστορική δομή

Υπολογισμός βελτιώσεων ενεργειακής απόδοσης και μακροπρόθεσμων εξοικονομήσεων

Επίδειξη δράσεων για το κλίμα μέσω απτών δεικτών απόδοσης κτιρίων

ΣΤΟΧΟΣ 3. Κοινωνική λειτουργικότητα και ένταξη της κοινότητας

Σχεδιασμός λειτουργιών προσαρμοστικής επαναχρησιμοποίησης (οικονομικές, κοινωνικές, πολιτιστικές, εκπαιδευτικές) που βασίζονται στις ανάγκες και τις προσδοκίες της κοινότητας

Εξασφάλιση της προσβασιμότητας για όλες τις δημογραφικές ομάδες (παιδιά, ηλικιωμένοι, άτομα με αναπηρίες, νέοι κάτοικοι)

Δημιουργία ευκαιριών για τοπική απασχόληση, ανάπτυξη δεξιοτήτων και πολιτιστική έκφραση

ΣΤΟΧΟΣ 4. Οικονομική βιωσιμότητα και διαχείριση χρηματοδότησης

Εκτίμηση ρεαλιστικών δαπανών ανακαίνισης για κάθε φάση της υλοποίησης

Προσδιορισμός των εφαρμόσιμων πηγών χρηματοδότησης: EU Horizon, PNRR, PNDR, τοπικές επενδύσεις, crowdfunding, ιδιωτικές συνεργασίες

Δημιουργία επιχειρηματικών μοντέλων για μακροπρόθεσμη λειτουργική βιωσιμότητα

ΣΤΟΧΟΣ 5. Συν-δημιουργία με τους ενδιαφερόμενους φορείς και δημοκρατική διακυβέρνηση

Διευκόλυνση της συμμετοχικής λήψης αποφάσεων με τη συμμετοχή όλων των φωνών της κοινότητας

Δημιουργία διαφανών δομών διακυβέρνησης για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση

Επίτευξη συναίνεσης σχετικά με τις προτεραιότητες, τα χρονοδιαγράμματα και την κατανομή αρμοδιοτήτων

Στόχος 6: Παρακολούθηση, αξιολόγηση και προσαρμοστική μάθηση

Καθορισμός δεδομένων αναφοράς και δεικτών απόδοσης (ενεργειακών, κοινωνικών, οικονομικών, περιβαλλοντικών)

Δημιουργία μηχανισμών ανατροφοδότησης για συνεχή βελτίωση

Τεκμηρίωση των διδαγμάτων που αντλήθηκαν για εφαρμογή σε ολόκληρο το ευρύτερο οικοσύστημα αναγέννησης του Βάιυτ

4.3. Δομή και ενότητες της Εργαλειοθήκης

Αυτή η εργαλειοθήκη είναι οργανωμένη σε πέντε ολοκληρωμένες ενότητες, καθεμία από τις οποίες περιλαμβάνει:

Εννοιολογικό πλαίσιο σύμφωνα με τις αρχές του BeCom

Λίστες ελέγχου αξιολόγησης και εργαλεία επικύρωσης

Μεθοδολογίες βήμα προς βήμα

Πρότυπα και πίνακες λήψης αποφάσεων

Παραδείγματα καλών πρακτικών

Πρωτόκολλα παρακολούθησης

Ενότητα 1: Αξιολόγηση κτιρίου και μελέτη σκοπιμότητας

Ολοκληρωμένη τεχνική, πολιτιστική και περιβαλλοντική αξιολόγηση της τρέχουσας κατάστασης του κτιρίου ANIMA και του δυναμικού ανακαίνισής του.

Ενότητα 2: Στρατηγική βιώσιμου σχεδιασμού και ανακαίνισης

Ολοκληρωμένος χάρτης πορείας για την ανακαίνιση, ο οποίος καλύπτει θέματα ενεργειακής απόδοσης, διατήρησης της πολιτιστικής κληρονομιάς, προσβασιμότητας και αρχών της κυκλικής οικονομίας.

Ενότητα 3: Ενσωμάτωση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και δράση για το κλίμα

Λεπτομερής αξιολόγηση των επιλογών ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, τεχνικός σχεδιασμός, μοντελοποίηση επιδόσεων και μέτρηση των κλιματικών επιπτώσεων.

Ενότητα 4: Συμμετοχή της κοινότητας και προγραμματισμός προσαρμοστικής χρήσης

Μεθοδολογίες για συμμετοχικό σχεδιασμό, σχεδιασμό χωρίς αποκλεισμούς και ανάπτυξη οικονομικών, κοινωνικών, πολιτιστικών και εκπαιδευτικών λειτουργιών.

Ενότητα 5: Χρηματοοικονομικός σχεδιασμός, αναζήτηση χρηματοδότησης και διακυβέρνηση

Εκτίμηση δαπανών, προσδιορισμός πηγών χρηματοδότησης, ανάπτυξη επιχειρηματικού μοντέλου και καθιέρωση διαφανών δομών λήψης αποφάσεων.

4.4. Πώς να χρησιμοποιήσετε αυτήν την Εργαλειοθήκη

Για τους συμμετέχοντες στα εργαστήρια:

Αυτή η εργαλειοθήκη υποστηρίζει τα διεθνή εργαστήρια BeCom με δομημένες δραστηριότητες, πρότυπα αξιολόγησης και ασκήσεις συν-σχεδιασμού. Οι συμμετέχοντες θα επεξεργαστούν τα κεφάλαια διαδοχικά, δημιουργώντας μια κοινή κατανόηση και συν-δημιουργώντας το όραμα ανακαίνισης του κτιρίου ANIMA.

Για τις ομάδες υλοποίησης του έργου:

Χρησιμοποιήστε αυτήν τη εργαλειοθήκη ως έναν ολοκληρωμένο οδηγό αναφοράς για τον σχεδιασμό, τη λήψη αποφάσεων και την παρακολούθηση της προόδου σε όλες τις φάσεις της ανακαίνισης. Επιστρέψτε σε συγκεκριμένες ενότητες καθώς εξελίσσονται οι ανάγκες.

Για την ανάπτυξη ικανοτήτων και την αναπαραγωγή:

Κάθε ενότητα περιλαμβάνει λεπτομερείς μεθοδολογίες και εργαλεία σχεδιασμένα για μεταφορά σε άλλα ιστορικά κτίρια στο οικοσύστημα αναγέννησης του Băiut. Δοκιμάστε, προσαρμόστε και βελτιώστε τα εργαλεία με βάση το τοπικό πλαίσιο και την ανατροφοδότηση.

4.5. Ευθυγράμμιση με το πλαίσιο BeCom Ενσωμάτωση του Νέου Ευρωπαϊκού Μπάουχαους (NEB)

Βιωσιμότητα: Η ανακαίνιση του κτιρίου ANIMA αποτελεί παράδειγμα των αρχών της κυκλικής οικονομίας - διατήρηση της υπάρχουσας δομής, βελτιστοποίηση της αποδοτικότητας των υλικών, ενσωμάτωση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και σχεδιασμός με στόχο το μακροπρόθεσμο όφελος της κοινότητας.

Αισθητική: Η διατήρηση της ιστορικής κληρονομιάς σε συνδυασμό με τον σύγχρονο σχεδιασμό δημιουργεί ομορφιά μέσω της αυθεντικότητας και της λειτουργικής αρμονίας. Η αναγέννηση του κτιρίου τιμά την τοπική αρχιτεκτονική κληρονομιά, ενώ παράλληλα προσκαλεί τη σύγχρονη δημιουργική έκφραση.

Ένταξη: Η προσαρμοστική επαναχρησιμοποίηση δημιουργεί οικονομικές ευκαιρίες, πολιτιστική προσβασιμότητα, εκπαιδευτικές διαδρομές και κοινωνική συνοχή σε όλα τα δημογραφικά στοιχεία και τις ικανότητες της κοινότητας.

Εφαρμογή του μοντέλου της πενταπλής έλικας (QHΜ)

Η ανακαίνιση του κτιρίου ANIMA εμπλέκει και τους πέντε κοινωνικούς τομείς:

Τομέας	Ρόλος στην ανακαίνιση του ANIMA
Εκπαίδευση	Εκπαίδευση εκπαιδευτικών, σχολικές συνεργασίες, εργαστήρια δια βίου μάθησης, προγράμματα φιλοξενίας καλλιτεχνών

Τομέας	Ρόλος στην ανακαίνιση του ANIMA
Πολιτική	Ευθυγράμμιση πολιτικών, συμμόρφωση με τη διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς, υποβολή αιτήσεων για χρηματοδότηση από την ΕΕ, τοπική διακυβέρνηση
Οικονομία	Δημιουργία «πράσινων» θέσεων εργασίας, συνεταιριστικά μοντέλα, υποστήριξη νεοφυών επιχειρήσεων, έσοδα από τον τουρισμό
Κοινωνία	Κοινοτική διακυβέρνηση, συμμετοχή εθελοντών, πολιτιστικό πρόγραμμα, κοινωνική συνοχή
Φυσικό περιβάλλον	Παραγωγή ανανεώσιμης ενέργειας, διαχείριση υδάτων, ενίσχυση της βιοποικιλότητας, δέσμευση άνθρακα

Αρχές της Ανδραγωγικής (Εκπαίδευση Ενηλίκων)

Όλο το περιεχόμενο της εργαλειοθήκης έχει σχεδιαστεί ως:

Εφαρμόσιμο: Άμεσα σχετικό με το τοπικό πλαίσιο και τους ρόλους των συμμετεχόντων

Προσβάσιμο: Σαφής γλώσσα, οπτικά βοηθήματα, βήμα-βήμα διαδικασίες· χωρίς περιττή ορολογία

Εστιασμένο στη δράση: Οι συμμετέχοντες εμπλέκονται σε πραγματικό σχεδιασμό, λήψη αποφάσεων και επίλυση προβλημάτων με άμεση συνάφεια

Αναστοχαστικό: Ευκαιρίες για τους συμμετέχοντες να εφαρμόσουν εργαλεία, να παρατηρήσουν αποτελέσματα, να συζητήσουν επιπτώσεις και να βελτιώσουν τις προσεγγίσεις επαναληπτικά

4.6. Βασικές έννοιες και ορισμοί

Κτίριο πολιτιστικής κληρονομιάς: Κτίριο ιστορικής, αρχιτεκτονικής ή πολιτιστικής σημασίας που αξίζει να διατηρηθεί και να προσαρμοστεί με ευαισθησία.

Αναγεννητική ανακαίνιση: Ανακαίνιση που όχι μόνο επισκευάζει ή αποκαθιστά, αλλά βελτιώνει ενεργά τις περιβαλλοντικές, κοινωνικές και οικονομικές συνθήκες, δημιουργώντας καθαρό θετικό αντίκτυπο.

Προσαρμοστική επαναχρησιμοποίηση: Μετατροπή της λειτουργίας ενός κτιρίου για την κάλυψη σύγχρονων αναγκών, με παράλληλη διατήρηση του χαρακτήρα της πολιτιστικής κληρονομιάς και της δομικής ακεραιότητας.

Ενσωμάτωση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας: Σκόπιμη ενσωμάτωση ηλιακών, γεωθερμικών, βιομάζας ή άλλων ανανεώσιμων συστημάτων συμβατών με την ιστορική δομή και προς όφελος της κοινότητας.

Συν-δημιουργία: Διαδικασία συνεργατικής λήψης αποφάσεων στην οποία συμμετέχουν διάφοροι ενδιαφερόμενοι (κάτοικοι, τοπική αυτοδιοίκηση, επαγγελματίες, κοινωνία των πολιτών) σε ισότιμη συνεργασία.

Πενταπλή έλικα: Πλαίσιο που αναγνωρίζει ότι η καινοτομία προκύπτει από την ταυτόχρονη εμπλοκή των τομέων της εκπαίδευσης, της πολιτικής, της οικονομίας, της κοινωνίας και του φυσικού περιβάλλοντος.

Κέντρο Κύκλου Ζωής: Πολυλειτουργικός κοινοτικός χώρος που αναγνωρίζει και τιμά τα στάδια της ανθρώπινης ζωής – γέννηση, ανάπτυξη, ωρίμανση, κληρονομιά και συλλογική μνήμη.

4.7. Το εργαλείο:

ΕΝΟΤΗΤΑ Α. Αξιολόγηση κτιρίου και μελέτη σκοπιμότητας

Αυτό το τμήμα παρέχει έναν δομημένο τρόπο κατανόησης του σημείου εκκίνησης του ANIMA και οποιουδήποτε παρόμοιου κτιρίου πολιτιστικής κληρονομιάς, συνδυάζοντας τεχνική διάγνωση, πολιτιστική ανάλυση και αντίληψη της κοινότητας. Έχει σχεδιαστεί έτσι ώστε οι τοπικές ομάδες να μπορούν να επαναλάβουν την ίδια διαδικασία για άλλα κτίρια στο Βαϊμ ή σε διαφορετικά πλαίσια.

A.1. Στόχοι της αξιολόγησης

Η φάση της αξιολόγησης έχει τέσσερις κύριους στόχους:

Να καταγραφεί η τρέχουσα φυσική, δομική και λειτουργική κατάσταση του κτιρίου.

Να κατανοήσουμε τον ιστορικό και συμβολικό ρόλο του στην κοινότητα στο πέρασμα του χρόνου.

Να προσδιοριστούν οι ευκαιρίες και οι περιορισμοί για την προσαρμοστική επαναχρησιμοποίηση και την ενεργειακή ανακαίνιση.

Να δημιουργηθεί μια κοινή βάση τεκμηρίωσης που θα μπορούν να χρησιμοποιήσουν οι ενδιαφερόμενοι για να αποφασίσουν από κοινού τις μελλοντικές λειτουργίες και τις επενδυτικές προτεραιότητες.

A.2. Συλλογή δεδομένων: Τι πρέπει να γνωρίζουμε

Για το ANIMA και κάθε παρόμοιο κτίριο, θα πρέπει να συλλεχθούν τα ακόλουθα δεδομένα πριν από τη λήψη αποφάσεων σχετικά με το σχεδιασμό:

Βασικό προφίλ

Έτος ή περίοδος κατασκευής (19ος αιώνας για το ANIMA).

Αρχική και μεταγενέστερη χρήση (π.χ. διοικητική, κοινωνική, πολιτιστική, σχετική με την υγεία, οικιστική, εκπαιδευτική).

Καθεστώς ιδιοκτησίας και νομικές προστασίες (καταχώριση ως μνημείο πολιτιστικής κληρονομιάς, χωροταξία, περιορισμοί).

Φυσική κατάσταση

Θεμέλια και τοιχώματα (ορατές ρωγμές, υγρασία, παραμορφώσεις).

Στέγη και καμινάδες (διάβρωση, ελλείπουσες κεραμίδες, κίνδυνοι εισροής νερού).

Πρόσοψη (φθορά σοβά, θερμογέφυρες, ιστορικά στοιχεία).

Ανοίγματα (παράθυρα, πόρτες, κουφώματα, κάγκελα ασφαλείας, αεροστεγανότητα).

Εσωτερικοί χώροι (διαρρύθμιση δωματίων, ύψη, προσβασιμότητα, φυσικό φως).

Δίκτυα παροχών (ηλεκτρικό ρεύμα, υπολείμματα συστήματος θέρμανσης, νερό, αποχέτευση).

Περιβαλλοντικό πλαίσιο

Προσανατολισμός (ηλιακή έκθεση στέγης και προσόψεων).

Περιβάλλον (πρόσοψη, γειτονικά οικόπεδα, θόρυβος, θέα).

Μικροκλιματικές πτυχές (άνεμος, σκίαση, βλάστηση, κίνδυνος πλημμύρας).

Κοινωνική και συμβολική αξία

Τεκμηριωμένες αναμνήσεις (συνεντεύξεις, φωτογραφίες, τοπικές ιστορίες).

Πρώην κοινοτικές λειτουργίες (γέννηση, ζωή, θάνατος, τελετές, συγκεντρώσεις).

Τρέχουσα αντίληψη (εγκαταλελειμμένο, επικίνδυνο, νοσταλγικό, ελπιδοφόρο).

A.3. Γρήγορη οπτική επιθεώρηση (εργαλείο κατάλληλο για εργαστήρια)

Για χρήση σε εργαστήρια και επιτόπιες επισκέψεις, μπορεί να εφαρμοστεί ένας απλός κατάλογος ελέγχου τύπου «φωτεινού σηματοδότη»:

Πράσινο – το στοιχείο βρίσκεται σε καλή ή αποδεκτή κατάσταση· απαιτούνται μόνο μικρές επισκευές ή αισθητικές εργασίες.

Κίτρινο – ορατή ζημιά ή παρωχημένη κατάσταση· απαιτείται ανακαίνιση, αλλά δεν είναι κρίσιμη για την άμεση ασφάλεια.

Κόκκινο – σοβαρό δομικό ή ασφαλιστικό πρόβλημα· απαιτείται επαγγελματική δομική αξιολόγηση πριν από οποιαδήποτε χρήση.

Εφαρμόστε αυτό σε: θεμέλια, εξωτερικούς τοίχους, εσωτερικούς τοίχους, στέγη, παράθυρα/πόρτες, σκάλες και εισόδους, ηλεκτρικές εγκαταστάσεις και οποιεσδήποτε βοηθητικές κατασκευές. Το ίδιο πρότυπο μπορεί να αντιγραφεί για άλλα κτίρια, ώστε η ομάδα να μπορεί να συγκρίνει τις συνθήκες και να καθορίσει προτεραιότητες.

Διδάγματα: Συγκρότημα ανθρακωρυχείων Zollverein, Γερμανία

Κατά τη φάση αξιολόγησης του Zollverein, η ομάδα ανακάλυψε ότι βιομηχανικές κατασκευές που φαινόταν να βρίσκονται σε «κακή κατάσταση» συχνά είχαν εξαιρετική δομική ακεραιότητα κάτω από την επιφανειακή φθορά. Το σύστημα των χρωμάτων του φωτεινού σηματοδότη βοήθησε στη διάκριση μεταξύ αισθητικών ζημιών (κίτρινο) και πραγματικού δομικού κινδύνου (κόκκινο), εξοικονομώντας σημαντικά έξοδα κατεδάφισης και διατηρώντας τον αυθεντικό βιομηχανικό χαρακτήρα.

Δίδαγμα: Πάντα να διενεργείτε επαγγελματική δομική αξιολόγηση πριν θεωρήσετε ότι τα κτίρια είναι «ανεπανόρθωτα».

A.4. Κληρονομιά και στοιχεία που καθορίζουν τον χαρακτήρα

Επειδή το ANIMA είναι ένα κτίριο του 19ου αιώνα, ορισμένα χαρακτηριστικά πρέπει να αντιμετωπίζονται ως καθοριστικά για τον χαρακτήρα του:

Η σύνθεση της πρόσοψης και ο ρυθμός των παραθύρων.

Κύρια είσοδος και διακοσμητικές λεπτομέρειες (κολόνες, αετώματα, διακοσμητικά από πέτρα ή γύψο).

Οι αναλογίες των δωματίων και των διαδρόμων.

Αυθεντικά υλικά (πέτρα, τούβλο, ξύλο, μεταλλικά στοιχεία).

Για κάθε χαρακτηριστικό, η ομάδα πρέπει να αποφασίσει εάν:

Το διατηρήσει ως έχει,

Το διατηρήσει με ορατές επισκευές, ή

Το μετασχηματίσει προσαρμοστικά, διατηρώντας παράλληλα το πνεύμα και τις αναλογίες.

Η ίδια οπτική για την πολιτιστική κληρονομιά θα πρέπει να χρησιμοποιείται και όταν το εργαλείο εφαρμόζεται σε άλλα ιστορικά ή ημι-ιστορικά κτίρια.

A.5. Προκαταρκτική αξιολόγηση σκοπιμότητας

Στο τέλος της Ενότητας 1, η ομάδα θα πρέπει να είναι σε θέση να απαντήσει σε τρεις βασικές ερωτήσεις για το ANIMA και οποιοδήποτε άλλο κτίριο που έχει αξιολογηθεί:

Είναι το κτίριο **δομικά και νομικά βιώσιμο** για ανακαίνιση ή υπάρχουν κρίσιμα εμπόδια;

Ποιοι **τύποι μελλοντικής χρήσης** (κοινοτική, πολιτιστική, εκπαιδευτική, οικονομική) φαίνονται συμβατοί με το μέγεθος, τη διάταξη και την τοποθεσία του;

Έχει το κτίριο επαρκή **πολιτιστική και συναισθηματική αξία** που να δικαιολογεί την επένδυση σε σύγκριση με την κατεδάφιση και την ανέγερση νέου κτιρίου;

Οι απαντήσεις αποτελούν τη γέφυρα προς την επόμενη ενότητα σχετικά με τον βιώσιμο σχεδιασμό και την ανακαίνιση, όπου θα αναπτυχθούν συγκεκριμένα σενάρια (π.χ. το ANIMA ως κοινοτικό κέντρο, δημιουργικός χώρος ή οίκος μνήμης) και θα αξιολογηθούν με βάση κριτήρια ενέργειας, προσβασιμότητας και οικονομικά κριτήρια.

Το τμήμα 2 θα επικεντρωθεί στον **βιώσιμο σχεδιασμό και την ανακαίνιση του ANIMA**, χρησιμοποιώντας τα SolarHaus, CERC και Zollverein ως πρότυπα αναφοράς, διατηρώντας παράλληλα τη δυνατότητα μεταφοράς του μοντέλου.

ΕΝΟΤΗΤΑ Β. Βιώσιμος σχεδιασμός και ανακαίνιση για το ANIMA

Αυτό το τμήμα μετατρέπει την αρχική αξιολόγηση σε ένα συγκεκριμένο σχέδιο ανακαίνισης που βελτιώνει την ενεργειακή απόδοση, διατηρεί τον χαρακτήρα του κτιρίου και προετοιμάζει το ANIMA να φιλοξενήσει νέες κοινοτικές λειτουργίες, προσφέροντας παράλληλα μια δομή που μπορεί να επαναχρησιμοποιηθεί για άλλα κτίρια.

B.1. Αρχές σχεδιασμού και ευθυγράμμιση με το NEB

Η ανακαίνιση του ANIMA καθοδηγείται από τρεις αξίες του Νέο Ευρωπαϊκό Μπάουχαους: βιωσιμότητα, ένταξη και ομορφιά, διασφαλίζοντας ότι οι τεχνικές αναβαθμίσεις και οι χωρικές αλλαγές ενισχύουν τόσο την περιβαλλοντική απόδοση όσο και την κοινωνική σημασία.

Η βιωσιμότητα συνεπάγεται βαθιά ενεργειακή αναβάθμιση και ενσωμάτωση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας· η ένταξη σημαίνει πρόσβαση χωρίς εμπόδια, κοινοτικούς χώρους πολλαπλών χρήσεων και προσιτό κόστος χρήσης· η ομορφιά αναφέρεται στην αποκατάσταση των προσόψεων και των εσωτερικών χώρων του 19ου αιώνα με τρόπο που να αποπνέει αξιοπρέπεια και σύγχρονη αισθητική.

B.2. Στρατηγική ενεργειακής ανακαίνισης

Η ενεργειακή προσέγγιση ακολουθεί μια σειρά παρόμοια με αυτή του SolarHaus: πρώτα μειώνεται η ζήτηση και στη συνέχεια προστίθενται ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Η μείωση της ζήτησης περιλαμβάνει τη μόνωση του κελύφους του κτιρίου (τοίχοι, στέγη, δάπεδο όπου είναι εφικτό), την αντικατάσταση ή την ανακαίνιση των παραθύρων με υαλοπίνακες υψηλής απόδοσης που σέβονται την αρχική διαρρύθμιση, καθώς και τη σφράγιση των διαρροών αέρα, εξασφαλίζοντας παράλληλα ελεγχόμενο αερισμό.

Από την πλευρά της προσφοράς, οι επιφάνειες της στέγης με νότιο ή δυτικό προσανατολισμό αποτελούν τις κύριες θέσεις για την εγκατάσταση φωτοβολταϊκών πάνελ, σε συνδυασμό με αποδοτική θέρμανση χαμηλής θερμοκρασίας (π.χ. αντλία θερμότητας ή αποδοτική βιομάζα) και έξυπνους μηχανισμούς ελέγχου για τη διατήρηση των λειτουργικών δαπανών σε χαμηλά επίπεδα.

B.3. Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και κύκλοι πόρων

Το ANIMA μπορεί να λειτουργήσει ως ορατό τοπικό πρότυπο για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, όπως το SolarHaus και το CERC, ενσωματώνοντας φωτοβολταϊκά συστήματα στην οροφή, ενδεχομένως ηλιακή θερμική ενέργεια για ζεστό νερό, και απλές οθόνες παρακολούθησης σε δημόσιους χώρους.

Συμπληρωματικοί κύκλοι πόρων χαμηλής τεχνολογίας περιλαμβάνουν τη συλλογή βρόχινου νερού για την άρδευση κήπων, διαπερατές επιφάνειες γύρω από το κτίριο και ένα βασικό σχέδιο επαναχρησιμοποίησης γκρίζου νερού ή διαχείρισης ομβρίων υδάτων για τη μείωση των τοπικών πλημμυρών και του φορτίου των υποδομών.

Όλες οι λύσεις πρέπει να διαστασιολογηθούν και να τεκμηριωθούν, ώστε να μπορούν να εφαρμοστούν σε άλλα κτίρια στο Baiuț και σε μελλοντικά πιλοτικά έργα του δικτύου BeCom.

Διδάγματα: SolarHaus Φράιμπουργκ, Γερμανία

Το SolarHaus απέδειξε ότι η ανακαίνιση ιστορικών κτιρίων με φωτοβολταϊκά συστήματα μπορεί να γίνει με ευαισθησία: τα πάνελ ενσωματώθηκαν στις κλίσεις της στέγης, ώστε να μην είναι ορατά από το επίπεδο του δρόμου, και οι οθόνες παρακολούθησης στους κοινόχρηστους χώρους μετέτρεψαν την παραγωγή ενέργειας σε εργαλείο μάθησης για την κοινότητα. Η κατανάλωση ενέργειας μειώθηκε κατά 65%, ενώ διατηρήθηκε η αισθητική της πολιτιστικής κληρονομιάς. Μάθημα: Η ενσωμάτωση της ηλιακής ενέργειας και η διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς δεν είναι αντιφατικές, καθώς ένας προσεκτικός σχεδιασμός επιτυγχάνει και τα δύο.

B.4. Χωρική αναδιοργάνωση και μελλοντικές χρήσεις

Στο εσωτερικό του ANIMA, η χωρική αναδιοργάνωση πρέπει να σέβεται το υπάρχον δομικό πλέγμα, δημιουργώντας παράλληλα ευέλικτους χώρους που μπορούν να φιλοξενήσουν συνεργατικές δραστηριότητες, πολιτιστικές εκδηλώσεις, μαθησιακές δραστηριότητες και ήσυχη περισυλλογή, ακολουθώντας τα πολυλειτουργικά μοντέλα που παρατηρούνται στο SolarHaus, το CERC και το Zollverein.

Ελαφριά χωρίσματα, κινητά έπιπλα και κοινόχρηστοι πυρήνες υπηρεσιών (τουαλέτες, μικρή κουζίνα, αποθήκη) επιτρέπουν στο κτίριο να μετατρέπεται από χώρο εργαστηρίων σε εκθεσιακό χώρο, χώρο μικρών παραστάσεων, χώρο παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών ή γραφεία έργων χωρίς περαιτέρω βαριές κατασκευαστικές εργασίες.

Η σαφής χωροθέτηση – δημόσιοι χώροι μπροστά, ημι-δημόσια κεντρική ζώνη και πιο ιδιωτικοί ή βοηθητικοί χώροι στο πίσω μέρος – εξασφαλίζει σαφήνεια για τους χρήστες και δυνατότητα κλιμάκωσης για παρόμοια κτίρια πολιτιστικής κληρονομιάς.

B.5. Επιλογή υλικών και κυκλικότητα

Η ανακαίνιση πρέπει να δίνει προτεραιότητα σε τοπικά, χαμηλών εκπομπών άνθρακα και επαναχρησιμοποιήσιμα υλικά, αντλώντας έμπνευση από την προσέγγιση του CERC με δεμάτια άχυρου και πηλό και από την έμφαση του Zollverein στην επαναχρησιμοποίηση υφιστάμενων δομών αντί της κατεδάφισης.

Όπου είναι δυνατόν, η αρχική τοιχοποιία, η ξυλεία και ο σοβάς επισκευάζονται αντί να αντικαθίστανται, ενώ τα υλικά που αφαιρούνται ταξινομούνται για επαναχρησιμοποίηση στο ίδιο έργο (π.χ. εσωτερικές επιφάνειες, στοιχεία εξωραϊσμού) ή σε άλλα κοινοτικά έργα, σύμφωνα με τις αρχές της κυκλικής οικονομίας από το εργαλείο BeCom.

Ένα απλό «διαβατήριο υλικών» για το ANIMA - στο οποίο αναφέρονται τα βασικά συστατικά, η διάρκεια ζωής και οι επιλογές επαναχρησιμοποίησης- μπορεί να χρησιμεύσει ως πρότυπο για άλλα κτίρια στο Βαίιτ και μελλοντικά πιλοτικά προγράμματα του BeCom ή άλλα πιλοτικά προγράμματα, ή για πλήρως ανεπτυγμένες ανακαινίσεις και επαναχρησιμοποίηση σύμφωνα με το μοντέλο του BeCom.

B.6. Βελτιώσεις προσβασιμότητας και ένταξης

Για να ενσωματωθεί η ένταξη, η ανακαίνιση του ANIMA περιλαμβάνει κύρια πρόσβαση χωρίς σκαλοπάτια, προσβάσιμη τουαλέτα, σαφή σήμανση και άνετους, καλά φωτισμένους εσωτερικούς χώρους κατάλληλους για όλες τις ηλικιακές ομάδες και ικανότητες.

Εξωτερικές ράμπες ή μονοπάτια με ήπια κλίση μπορούν να ενσωματωθούν στο τοπίο με τρόπο που να σέβεται την ιστορική είσοδο, ενώ οι εσωτερικές πόρτες και τα πλάτη κυκλοφορίας προσαρμόζονται στα σύγχρονα πρότυπα προσβασιμότητας χωρίς να διαγράφεται ο ιστορικός χαρακτήρας.

Ο προγραμματισμός των χώρων (ήσυχα δωμάτια, χώροι φιλικόι προς τους νέους, καθίσματα φιλικά προς τους ηλικιωμένους, διαπολιτισμικές εκδηλώσεις) θεωρείται μέρος του «κοινωνικού σχεδιασμού» και η ίδια λίστα ελέγχου μπορεί αργότερα να επαναχρησιμοποιηθεί για άλλα κτίρια που έχουν επικυρωθεί από την εργαλειοθήκη.

ΕΝΟΤΗΤΑ Γ. Διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς και πολιτιστική ευαισθησία

Αυτό το τμήμα διασφαλίζει ότι η ανακαίνιση του ANIMA προστατεύει την ιστορική του αξία και τη συναισθηματική του σημασία, ενώ ταυτόχρονα το ανοίγει σε νέες, κοινοτικές χρήσεις. Η ίδια λογική μπορεί να εφαρμοστεί και σε άλλα κτίρια πολιτιστικής κληρονομιάς στο Βαϊμτ και πέραν αυτού.

Γ.1. Κατανόηση της ιστορίας του κύκλου ζωής του ANIMA

Η ιστορία του ANIMA καλύπτει πολλαπλούς ρόλους στην κοινότητα, καλύπτοντας συμβολικά τον κύκλο γέννησης-ζωής-θανάτου και καθιστώντας το φυσικό υποψήφιο για «Κέντρο Κύκλου Ζωής» και οίκο μνήμης.

Κάθε απόφαση σχεδιασμού ή προγραμματισμού πρέπει να ξεκινά από αυτή την αφήγηση, αναζητώντας πώς οι νέες λειτουργίες (χώρος συνεργασίας, πολιτιστικό καφέ, αίθουσα μνήμης, χώρος φεστιβάλ) μπορούν να αντανακλούν και να ερμηνεύουν εκ νέου αυτά τα επίπεδα, αντί να τα διαγράφουν.

Γ.2. Επιλογές ονομασίας, ταυτότητας και branding

Τέσσερις κύριες επιλογές ονομασίας – ANIMA, The House of Life, Trinitas και Via Memoriae – αποτυπώνουν διαφορετικές πτυχές της ταυτότητας του κτιρίου, από την ψυχή και τη μνήμη έως την τριάδα των σταδίων της ζωής.

Η εργαλειοθήκη παρουσιάζει το ANIMA ως προσωρινό τίτλο, ενώ ενθαρρύνει ρητά τις κοινότητες να συζητήσουν και να επιλέξουν το όνομα που ταιριάζει καλύτερα στις δικές τους αξίες, δείχνοντας πώς η συν-δημιουργία ταυτότητας είναι η ίδια ένα εργαλείο που μπορεί να μεταφερθεί και σε άλλα κτίρια.

Γ.3. Χαρακτηριστικά που καθορίζουν τον χαρακτήρα και πρέπει να διατηρηθούν

Από την άποψη της πολιτιστικής κληρονομιάς, τα βασικά χαρακτηριστικά που καθορίζουν τον χαρακτήρα του κτιρίου περιλαμβάνουν τη σύνθεση της πρόσοψης του 19ου αιώνα, τις εισόδους με κίονες και διακοσμητικά στοιχεία, τις αρχικές αναλογίες των παραθύρων και τη συνολική οριζόντια όψη που είναι ορατή από τον δρόμο.

Η εργαλειοθήκη προτείνει έναν απλό πίνακα όπου κάθε στοιχείο χαρακτηρίζεται ως «διατήρηση», «επισκευή» ή «προσαρμογή», επιτρέποντας στις τοπικές ομάδες να εξισορροπήσουν την αυθεντικότητα με τις λειτουργικές αναβαθμίσεις στο ANIMA και σε παρόμοιες ιστορικές κατασκευές.

Διδάγματα: Συγκρότημα ανθρακωρυχείων Zollverein, Γερμανία

Ο χαρακτηρισμός του Zollverein ως μνημείου προστατευόμενου από την UNESCO απαιτούσε τη διατήρηση της βιομηχανικής αυθεντικότητας, επιτρέποντας παράλληλα νέες πολιτιστικές χρήσεις. Η λύση: ορατές «χειρουργικές» παρεμβάσεις με τη χρήση σύγχρονων υλικών (χάλυβας, γυαλί) που διακρίνουν σαφώς το νέο από το παλιό, σεβόμενες τις αρχικές αναλογίες και τη ροή της κυκλοφορίας. Αυτή η ειλικρινής επιστροφή της ιστορίας έγινε μέρος της ιστορίας του κτιρίου. Μάθημα: Η προσαρμοστική επαναχρησιμοποίηση μπορεί να αναδείξει, και όχι να κρύψει, τον διάλογο μεταξύ παρελθόντος και παρόντος.

Γ.4. Πολιτιστικές και κοινωνικές λειτουργίες

Το μελλοντικό πρόγραμμα του ANIMA μπορεί να συνδυάσει οικονομικές, κοινωνικές, πολιτιστικές και εκπαιδευτικές λειτουργίες: χώρους συνεργασίας και γραφεία ΜΚΟ, κέντρο δημιουργικότητας, πολιτιστικό καφέ, κοινοτικό κέντρο, χώρο μνήμης, χώρο διοργάνωσης φεστιβάλ και εργαστήρια της «Σχολής της Ζωής».

Η εργαλειοθήκη προτείνει τη διάρθρωση αυτών των χρήσεων σε ζώνες και χρονικά διαστήματα, έτσι ώστε το κτίριο να μπορεί να φιλοξενεί, για παράδειγμα, εκπαιδευτικές δραστηριότητες κατά τη διάρκεια της ημέρας και παραστάσεις το βράδυ, παρέχοντας ένα μοντέλο για προγραμματισμό πολλαπλών χρήσεων σε άλλα πιλοτικά κτίρια του BeCom.

Γ.5. Μέθοδοι κοινοτικής συν-δημιουργίας

Σύμφωνα με την προσέγγιση του BeCom που εστιάζει στους πολίτες και την ανδραγωγική, οι αποφάσεις σχετικά με την πολιτιστική κληρονομιά για το ANIMA θα πρέπει να προκύπτουν από συμμετοχικά εργαστήρια, βραδιές αφήγησης ιστοριών, συλλογή αναμνήσεων και συνεδρίες συν-σχεδιασμού.

Το εργαλείο προσφέρει υποδείξεις και σενάρια διευκόλυνσης για τη συλλογή ιστοριών, φωτογραφιών και αντικειμένων από τους κατοίκους και στη συνέχεια τη μετατροπή τους σε εκθέσεις, θεματικές αίθουσες και εκδηλώσεις – μέθοδοι που μπορούν να αναπαραχθούν σε οποιαδήποτε κοινότητα επιδιώκει να επανασυνδεθεί με την αρχιτεκτονική της κληρονομιά.

ΕΝΟΤΗΤΑ Δ. Κοινωνικός αντίκτυπος και συμμετοχή της κοινότητας

Αυτή η ενότητα διασφαλίζει ότι η αναγέννηση του ANIMA δεν είναι απλώς ένα κατασκευαστικό έργο, αλλά μια διαδικασία κοινωνικής καινοτομίας που ενισχύει τους δεσμούς της κοινότητας, δημιουργεί ευκαιρίες και αποτελεί σημείο αναφοράς για τη μάθηση στο πλαίσιο της «Κύματος Ανακαίνισης Πράσινων Κτιρίων».

Δ.1. Κοινωνικοί στόχοι για το ANIMA

Η επαναχρησιμοποίηση του ANIMA αναμένεται να:

Επανενεργοποιήσει ένα κεντρικό, συμβολικό κτίριο ως ένα προσβάσιμο «σπίτι της ζωής» για όλες τις γενιές, μειώνοντας τα συναισθήματα εγκατάλειψης και παρακμής στο Baiuf.

Δημιουργήσει νέες ευκαιρίες συμμετοχής, δεξιοτήτων και μέσων διαβίωσης μέσω πολιτιστικών, εκπαιδευτικών και επιχειρηματικών δραστηριοτήτων που συνδέονται με την πράσινη ανακαίνιση και τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Αυτοί οι στόχοι αντικατοπτρίζουν την ευρύτερη φιλοδοξία της BeCom να προωθήσει βιώσιμες, αναγεννητικές κοινότητες όπου οι πολίτες θα έχουν τα μέσα να διαμορφώσουν από κοινού το δομημένο περιβάλλον τους.

Δ.2. Βασικές λειτουργίες της κοινότητας

Με βάση το ενημερωτικό σημείωμα του ANIMA, τα παραδείγματα πράσινων κτιρίων και τη λογική του QHM, το ANIMA μπορεί να φιλοξενήσει ένα συνδυασμό λειτουργιών με προσανατολισμό στην κοινότητα:

Κέντρο κοινότητας και μνήμης: χώροι για αφήγηση ιστοριών, εκθέσεις και τελετές που τιμούν την ιστορία της εξόρυξης και της καθημερινής ζωής στο Baiuf.

Κέντρο δημιουργικότητας και μάθησης: αίθουσες για εργαστήρια σχετικά με δεξιότητες ανακαίνισης, ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, κυκλική οικονομία, τέχνες και ψηφιακή παιδεία, σε συνάρτηση με τα εκπαιδευτικά προγράμματα του BeCom.

Κοινωνική και οικονομική θερμοκοιτίδα: προσιτές θέσεις εργασίας και αίθουσες για ΜΚΟ, κοινωνικές νεοφυείς επιχειρήσεις, πρωτοβουλίες νεολαίας και πολύ μικρές επιχειρήσεις που συνδέονται με τον τουρισμό, τη χειροτεχνία ή τις πράσινες υπηρεσίες.

Η εργαλειοθήκη περιγράφει τον τρόπο κατανομής αυτών των λειτουργιών σε χώρους και χρονικά διαστήματα, ώστε και άλλα κτίρια να μπορούν να ακολουθήσουν το ίδιο μοντέλο πολλαπλών χρήσεων.

Δ.3. Χαρτογράφηση ενδιαφερομένων μερών και ρόλοι του QHM

Σύμφωνα με το BeCom QHM Stakeholder Engagement Toolkit, το σχέδιο συμμετοχής του ANIMA προσδιορίζει ρόλους σε πέντε άξονες:

Εκπαίδευση: σχολεία, φορείς επαγγελματικής κατάρτισης και πανεπιστήμια που χρησιμοποιούν το ANIMA ως ζωντανό εργαστήριο για πράσινα κτίρια και πολιτιστική κληρονομιά.

Πολιτική / διακυβέρνηση: ο δήμος του Baiūt και οι αρχές του νομού που παρέχουν υποστηρικτικές πολιτικές, άδειες και μερική χρηματοδότηση.

Κοινωνία: τοπικές ενώσεις, πολιτιστικές ομάδες, ηλικιωμένοι, νέοι και άτυποι ηγέτες της κοινότητας που συν-σχεδιάζουν χρήσεις και προγράμματα.

Οικονομία: τοπικές ΜΜΕ, τεχνίτες, τουριστικοί φορείς και κοινωνικές επιχειρήσεις που δοκιμάζουν κυκλικά μοντέλα και μοντέλα παροχής υπηρεσιών στο ANIMA.

Περιβάλλον: περιβαλλοντικές ΜΚΟ, δασολόγοι και ειδικοί στον τομέα της ενέργειας που ενσωματώνουν λύσεις βασισμένες στη φύση και στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας γύρω από το κτίριο.

Παρέχεται ένας επαναχρησιμοποιήσιμος πίνακας χαρτογράφησης των ενδιαφερόμενων μερών και ένας πίνακας αξιολόγησης της συμμετοχής (εκπροσώπηση, συμμετοχή, συνεργασία, αντίκτυπος, ικανοποίηση) για την αξιολόγηση της ένταξης στο ANIMA και σε άλλα πιλοτικά προγράμματα.

Δ.4. Εργαλεία συμμετοχής και μορφές εργαστηρίων

Σύμφωνα με το μοντέλο ανδραγωγικής AAA (Εφαρμόσιμο–Προσβάσιμο–Εστιασμένο στη Δράση) του BeCom, η συμμετοχή στο ANIMA πρέπει να είναι βιωματική, χωρίς αποκλεισμούς και άμεσα συνδεδεμένη με τις τοπικές αποφάσεις.

Τα προτεινόμενα εργαλεία περιλαμβάνουν:

Εργαστήρια συν-σχεδιασμού στο κτίριο ή σε κοντινό σχολείο, όπου οι κάτοικοι αναδιατάσσουν τη διάταξη και τις λειτουργίες των δωματίων χρησιμοποιώντας απλά κιτ κατόψεων.

Κύκλοι μνήμης και περιπάτους ιστοριών, συλλογή αφηγήσεων σχετικά με τους προηγούμενους ρόλους του κτιρίου· τα αποτελέσματα τροφοδοτούν εκθέσεις και συζητήσεις για την ονομασία.

Συνεδρίες δημιουργίας φακέλων μάθησης κατά τη διάρκεια εργαστηρίων στο Bāiūt, όπου οι συμμετέχοντες δοκιμάζουν επιτόπου λίστες ελέγχου για την πιστοποίηση του κτιρίου και ιδέες ενεργειακής ανακαίνισης.

Μικροπρότυπα, όπως μια προσωρινή πολιτιστική βραδιά, μια ημέρα pop-up συνεργασίας ή μια μικρή επίδειξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας μπροστά από το ANIMA, για τη γρήγορη δημιουργία πρωτοτύπων χρήσεων πριν από την πλήρη ανακαίνιση.

Όλες οι μορφές τεκμηριώνονται με αναλυτικές οδηγίες, ώστε να μπορούν να επαναχρησιμοποιηθούν σε άλλα κτίρια και πόλεις του BeCom.

Διδάγματα: SolarHaus Φράιμπουργκ, Γερμανία

Οι κάτοικοι του SolarHaus συν-σχεδίασαν την ανακαίνισή τους μέσω πρακτικών εργαστηρίων όπου δοκίμασαν φυσικά δείγματα μόνωσης, συνέκριναν επιλογές παραθύρων και προσομοίωσαν διατάξεις ηλιακών πάνελ σε ένα μοντέλο κτιρίου. Αυτή η συμμετοχική διαδικασία δημιούργησε αίσθημα κοινής ιδιοκτησίας και μείωσε τις καταγγελίες μετά την ανακαίνιση κατά 90%. Μάθημα: Η απτή, εμπειρική συν-σχεδίαση χτίζει εμπιστοσύνη και εξασφαλίζει ότι οι λύσεις ανταποκρίνονται στις πραγματικές ανάγκες.

Δ.5. Δείκτες κοινωνικού αντίκτυπου και επικύρωση

Για να ευθυγραμμιστεί με το «Χαρτοφυλάκιο μάθησης για την επικύρωση κτιρίων», το εργαλείο προτείνει έναν συνοπτικό πίνακα ελέγχου κοινωνικού αντίκτυπου για το ANIMA που μπορεί να αναπαραχθεί αλλού:

Δείκτες συμμετοχής: αριθμός και ποικιλομορφία των ατόμων που συμμετείχαν σε διαβουλεύσεις, εργαστήρια και εκδηλώσεις, κατανεμημένα ανά ηλικία και φύλο.

Δείκτες ένταξης: συμμετοχή ευάλωτων ομάδων, αντίληψη για την προσβασιμότητα και ικανοποίηση από τις διαδικασίες λήψης αποφάσεων, όπως μετρήθηκαν μέσω σύντομων ερωτηματολογίων.

Δείκτες ευκαιριών: νέες θέσεις εργασίας, εθελοντικές δραστηριότητες, ολοκλήρωση προγραμμάτων κατάρτισης και νεοσύστατες επιχειρήσεις ή ΜΚΟ που φιλοξενούνται στο ANIMA.

Δείκτες ευημερίας και προσκόλλησης στον τόπο: αυτοαναφερόμενη υπερηφάνεια για το Baiūt, αίσθημα ασφάλειας και ανήκειν γύρω από το κτίριο, που συλλέγονται περιοδικά.

Το ίδιο πρότυπο χρησιμοποιείται και στην Ενότητα 5 σχετικά με την Παρακολούθηση, την Αξιολόγηση και τη Συνεχή Βελτίωση, διασφαλίζοντας ότι το ANIMA παραμένει κοινωνικά ευαίσθητο με την πάροδο του χρόνου και ότι τα διδάγματα μπορούν να μεταφερθούν σε άλλα κτίρια.

ΕΝΟΤΗΤΑ Ε. Οικονομικός σχεδιασμός, διαχείριση χρηματοδότησης και διακυβέρνηση

Αυτή η ενότητα διασφαλίζει ότι το ANIMA δεν είναι μόνο τεχνικά και κοινωνικά εφικτό, αλλά και οικονομικά βιώσιμο και διοικείται με διαφανή και δημοκρατικό τρόπο, προσφέροντας παράλληλα ένα πρότυπο που μπορούν να επαναχρησιμοποιήσουν άλλα κτίρια.

Ε.1. Στόχοι του οικονομικού σχεδιασμού και της διακυβέρνησης

Εξασφάλιση διαφοροποιημένης χρηματοδότησης για την ανακαίνιση και τη λειτουργία χωρίς να επιβαρύνεται υπερβολικά ο δήμος ή η κοινότητα.

Σχεδιασμός ρεαλιστικών σταδιακών επενδυτικών σχεδίων που συνάδουν με τα διαθέσιμα προγράμματα και την τοπική απορροφητική ικανότητα.

Να καθιερωθούν σαφείς δομές διακυβέρνησης που να αντανakλούν τους ρόλους της Πενταπλής Έλικας, να αποτρέπουν συγκρούσεις και να υποστηρίζουν τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα.

Ε.2. Εκτίμηση κόστους και σταδιακή υλοποίηση

Ο χρηματοοικονομικός σχεδιασμός για το ANIMA θα πρέπει να διαρθρωθεί σε **φάσεις**, καθεμία με το δικό της εύρος κόστους, συνδυασμό χρηματοδότησης και αναμενόμενα οφέλη:

Φάση 1 – Ασφάλεια και σταθεροποίηση

Δομική ενίσχυση, επισκευή στέγης, βασική στεγανοποίηση, απομάκρυνση επικίνδυνων στοιχείων.

Αποτελέσματα: κτίριο ασφαλές για είσοδο, προστατευμένο από περαιτέρω φθορά, δυνατότητα διοργάνωσης αρχικών κοινοτικών εκδηλώσεων.

Φάση 2 – Ανακαίνιση πυρήνα και ενεργειακή αναβάθμιση

Μόνωση κελύφους, παράθυρα/πόρτες υψηλής απόδοσης, αποδοτική θέρμανση/ψύξη, βασικές εργασίες εσωτερικού χώρου.

Αποτελέσματα: σημαντική εξοικονόμηση ενέργειας, άνεση κατάλληλη για τακτική χρήση, ορατή δράση για το κλίμα.

Φάση 3 – Λειτουργική διαμόρφωση και εξοπλισμός

Εσωτερικές τελειώσεις, έπιπλα, υποδομή ΤΠΕ, οθόνες ανανεώσιμης ενέργειας, αναβαθμίσεις προσβασιμότητας.

Αποτελέσματα: πλήρως λειτουργικός κοινοτικός κόμβος που υποστηρίζει την εκπαίδευση, τον πολιτισμό και την επιχειρηματικότητα.

Για κάθε φάση, το εργαλείο συνιστά την κατάρτιση ενός **απλού πίνακα κόστους** με: εκτιμώμενα κόστη κατασκευής, έμμεσα κόστη (σχεδιασμός, άδειες, συντονισμός), κονδύλιο απρόβλεπτων (10–15%) και αναμενόμενες μεταβολές στο λειτουργικό κόστος (ιδίως ενέργεια).

Ε.3. Πηγές χρηματοδότησης και πλοήγηση

Η στρατηγική χρηματοδότησης της ανάπτυξης του ANIMA θα πρέπει να συνδυάζει προγράμματα της ΕΕ, εθνικά σχέδια και τοπικές/κοινοτικές συνεισφορές, δημιουργώντας ανθεκτικότητα έναντι καθυστερήσεων ή αλλαγών σε οποιαδήποτε πηγή.

Προγράμματα σε επίπεδο ΕΕ και εθνικό επίπεδο (Ρουμανία)

PNRR – Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας: στοιχεία για την ενεργειακά αποδοτική ανακαίνιση δημόσιων κτιρίων και κοινοτικών κέντρων, ειδικά στο πλαίσιο του άξονα «Κύμα Ανακαίνισης». (oportunitati-ue.gov)

PNDR – Εθνικό Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης: μέτρα που υποστηρίζουν μη γεωργικές δραστηριότητες, την επιχειρηματικότητα στην ύπαιθρο, τις κοινοτικές υποδομές και την πολιτιστική κληρονομιά στις αγροτικές περιοχές. (frdcenter)

Προκηρύξεις Horizon Europe / NEB / Built4People: για πιλοτικά προγράμματα καινοτομίας που συνδέουν την ανακαίνιση της πολιτιστικής κληρονομιάς, τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και τη συν-δημιουργία της κοινότητας, τα οποία συχνά απαιτούν κοινοπραξίες πολλών εταιρών. (eufundingportal)

Εθνικά / περιφερειακά προγράμματα επιχορηγήσεων

Επιχορηγήσεις για ενεργειακή απόδοση ή αντισεισμική ανακαίνιση που απευθύνονται σε δημόσια και κοινοτικά κτίρια, μερικές φορές συγχρηματοδοτούμενες στο πλαίσιο του PNRR ή των διαρθρωτικών ταμείων, με ιδιαίτερη έμφαση στην ριζική ή σταδιακή ριζική ανακαίνιση. (energy.europa)

Τοπικές και κοινοτικές συνεισφορές

Διαθέσιμα από τον δημοτικό προϋπολογισμό για συγχρηματοδότηση ή λειτουργικά έξοδα.

Συγκέντρωση κεφαλαίων από την κοινότητα (δωρεές, χορηγίες, crowdfunding) για συγκεκριμένα στοιχεία (π.χ. αίθουσα μνήμης, παιδική χαρά, έπιπλα).

Συνεισφορές σε είδος: εθελοντική εργασία, δωρεές υλικών, δωρεάν επαγγελματικές υπηρεσίες.

Η εργαλειοθήκη περιλαμβάνει ένα **πρότυπο χάρτη χρηματοδότησης**, όπου κάθε φάση αντιστοιχεί σε πιθανές γραμμές χρηματοδότησης, απαιτούμενη συγχρηματοδότηση, χρονοδιαγράμματα υποβολής αιτήσεων και υπεύθυνους.

E.4. Επιχειρηματικά μοντέλα και πηγές εσόδων

Για την επίτευξη μακροπρόθεσμης οικονομικής αυτονομίας, το επιχειρηματικό μοντέλο της ANIMA βασίζεται σε μια **στρατηγική δύο ροών**: συνδυάζει προσφορές υψηλής αξίας σε εξειδικευμένες αγορές («πλούσια ροή») με ευρύτερες, προσβάσιμες δημόσιες υπηρεσίες («ροή μαζών»). Αυτή η υβριδική προσέγγιση αξιοποιεί την ατμόσφαιρα πολιτιστικής κληρονομιάς του κτιρίου και το φυσικό κεφάλαιο της περιοχής για να επιδοτήσει κοινοτικά προγράμματα και τη συνεχή συντήρηση.

Ροή Α: Εξειδικευμένα σεμινάρια υψηλής αξίας («Ροή Υψηλής Αξίας»)

Αυτή η ροή απευθύνεται σε εξειδικευμένο, υψηλού εισοδήματος κοινό που αναζητά βιωματικές μαθησιακές εμπειρίες σε ένα μοναδικό ιστορικό και φυσικό περιβάλλον. Η ANIMA τοποθετείται ως ένας πολυτελής χώρος αναψυχής για εντατική δημιουργική και πνευματική εργασία, αξιοποιώντας την έλξη της «βαθιάς φύσης» και της «βαθιάς ιστορίας» του Βαϊιτ.

Ιδέα: Μαθήματα υψηλού επιπέδου με διαμονή ή ημερήσια παρακολούθηση, υπό την καθοδήγηση αναγνωρισμένων ειδικών. Η απομόνωση και η ομορφιά του Maramures προωθούνται ως ευνοϊκές συνθήκες για βαθιά συγκέντρωση και έμπνευση.

Κύρια προϊόντα και δραστηριότητες:

Τέχνες & Πολιτισμός: Σεμινάρια ειδίκευσης στην κλασική μουσική (οργανική μουσική, σύνθεση), κατασκευαστικές δημιουργικές γραφές, εργαστήρια ζωγραφικής στην ύπαιθρο, εργαστήρια υποκριτικής και παραστατικών τεχνών.

Επιστήμη & Βιωσιμότητα: Σεμινάρια βαθιάς οικολογίας, πιστοποιήσεις σχεδιασμού περμακουλτούρας, bootcamps περιβαλλοντικής αποκατάστασης για επαγγελματίες.

Παραδοσιακές τέχνες: Εργαστήρια προχωρημένου επιπέδου στην παραδοσιακή ξυλουργική της Maramures, τεχνικές αποκατάστασης ή υφαντικές τέχνες, υπό την καθοδήγηση δεξιτεχνών για διεθνείς μαθητευόμενους.

Εταιρικά θέματα & Ηγεσία: Συνέδρια για στελέχη με έμφαση στη βιώσιμη ηγεσία, τη στρατηγική ΕΚΕ ή την ομαδική ανάπτυξη μέσω «ψηφιακής αποτοξίνωσης».

Μοντέλο εισόδων: Υψηλές τιμές εισιτηρίων που καλύπτουν τα δίδακτρα, τις οργανωμένες εμπειρίες και, ενδεχομένως, συνεργασίες με τοπικούς ξενώνες για τη διαμονή. Αυτή η πηγή εισόδων αποφέρει σημαντικό πλεόνασμα που χρησιμοποιείται για τη διασταυρούμενη επιχορήγηση κοινοτικών δραστηριοτήτων.

Ροή Β: Βιώσιμος τουρισμός και υπηρεσίες επισκεπτών («Η Ροή των μαζών»)

Αυτή η ροή στοχεύει στο ευρύτερο ρεύμα τουριστών και επισκεπτών στην περιοχή Maramures, τοποθετώντας την ANIMA ως την βασική πύλη και το κέντρο ερμηνείας για την φυσική και μεταλλευτική κληρονομιά της περιοχής.

Ιδέα: Ένας κόμβος υπηρεσιών υψηλού όγκου και χαμηλότερου περιθωρίου κέρδους που αξιοποιεί οικονομικά την επισκεψιμότητα μέσω προσιτών υπηρεσιών, πληροφοριών και εμπειριών με ξεναγό.

Βασικά προϊόντα και δραστηριότητες:

Κέντρο Τουριστικής Ενημέρωσης: Ένα επίσημο σημείο πληροφόρησης που πωλεί χάρτες, οδηγούς και αναμνηστικά.

Ξεναγήσεις: Οργανωμένες πεζοπορίες, ποδηλατικές διαδρομές και ξεναγήσεις στην πολιτιστική κληρονομιά με αφετηρία το ANIMA (π.χ. «Το μονοπάτι του χρυσωρυχείου», «Περίπατοι στο παλιό δάσος», «Ξεναγήσεις στην ιστορία του χωριού»).

Υπηρεσίες ενοικίασης: Ενοικίαση ηλεκτρικών ποδηλάτων, εξοπλισμού πεζοπορίας ή συσκευών ηχο-ξενάγησης για εξερεύνηση χωρίς ξεναγό.

Εμπειρίες για ημερήσιους επισκέπτες: Εισιτήρια εισόδου σε ειδικές εκθέσεις εντός του ANIMA, πωλήσεις σε καφέ/μπιστρό ή σύντομα εργαστήρια «γνωριμίας» (π.χ. μάθημα κεραμικής 2 ωρών).

Μοντέλο εισόδων: Έσοδα βάσει όγκου από μικρά τέλη συναλλαγών, εισιτήρια, ενοικιάσεις και πωλήσεις εμπορευμάτων. Αυτή η ροή παρέχει σταθερή, καθημερινή ταμειακή ροή κατά τη διάρκεια της τουριστικής περιόδου.

Συνέργειες και όφελος για την κοινότητα

Το πλεόνασμα από αυτές τις δύο εμπορικές πηγές προορίζεται ρητά για την υποστήριξη **μη κερδοσκοπικών κοινοτικών λειτουργιών:**

Δωρεάν ή επιδοτούμενος χώρος για τοπικές ΜΚΟ και ομάδες νέων.

Δημόσιες πολιτιστικές εκδηλώσεις και φεστιβάλ.

Εκπαιδευτικά προγράμματα για τοπικά σχολεία.

Αυτό το μοντέλο διασταυρούμενης επιδότωσης διασφαλίζει ότι, ενώ η ANIMA λειτουργεί εμπορικά, ο κύριος δικαιούχος παραμένει η τοπική κοινότητα, εκπληρώνοντας την αναγεννητική κοινωνική αποστολή του έργου. Το πρότυπο Business Model Canvas στο Παράρτημα περιλαμβάνει συγκεκριμένα πεδία για την αποτύπωση αυτών των τμημάτων πελατών, των προτάσεων αξίας και των χρηματοοικονομικών ροών.

E.5. Δομές διακυβέρνησης και λήψη αποφάσεων

Η διαφανής διακυβέρνηση είναι απαραίτητη για την οικοδόμηση εμπιστοσύνης, την προσέλκυση χρηματοδοτών και την αντανάκλαση της Πενταπλής Έλικας:

Ιδιοκτησία και νομική μορφή

Διευκρινίστε εάν η ANIMA παραμένει δημοτική ιδιοκτησία, εκμισθώνεται σε σύλλογο/ίδρυμα ή συνδιαχειρίζεται μέσω συμφωνίας εταιρικής σχέσης.

Ορίστε τη νομική οντότητα που είναι υπεύθυνη για τις λειτουργίες, τις συμβάσεις και την υποβολή εκθέσεων.

Φορέας διακυβέρνησης πολλαπλών ενδιαφερομένων

Συγκρότηση **Διοικητικού ή Συμβουλευτικού Συμβουλίου** που θα περιλαμβάνει εκπροσώπους από:

Δήμου και δημόσιων αρχών (Πολιτική).

Τοπικές ΜΚΟ, πολιτιστικές ομάδες, κάτοικοι, νέοι και ηλικιωμένοι (Κοινωνία).

Τοπικές επιχειρήσεις, κοινωνικές επιχειρήσεις, φορείς του τουρισμού (Οικονομία).

Σχολεία, πανεπιστήμια, κέντρα κατάρτισης (Εκπαίδευση).

Περιβαλλοντικές οργανώσεις, εμπειρογνώμονες στον τομέα της ενέργειας/δασοκομίας (Περιβάλλον).

Καθορισμός σαφών ρόλων: στρατηγικές αποφάσεις, ετήσιος προγραμματισμός, έγκριση προϋπολογισμού, παρακολούθηση, επίλυση συγκρούσεων.

Λειτουργική διαχείριση

Διορίστε έναν **Συντονιστή ή μια Ομάδα Διαχείρισης** για τις καθημερινές εργασίες: κρατήσεις, επικοινωνίες, βασική συντήρηση, υποβολή εκθέσεων στο Διοικητικό Συμβούλιο και στους χρηματοδότες.

Χρησιμοποιήστε απλούς **κανόνες διαδικασίας** που καλύπτουν τη συχνότητα των συνεδριάσεων, τη λήψη αποφάσεων (ομοφωνία/προκαθορισμένη πλειοψηφία), τη σύγκρουση συμφερόντων και τη διαφάνεια (δημόσιες περιλήψεις, ανοιχτές συνεδριάσεις όταν είναι σχετικό).

Αυτή η δομή διακυβέρνησης θα πρέπει να τεκμηριωθεί σε ένα σύντομο **Χάρτη Διακυβέρνησης** για το ANIMA, και το ίδιο πρότυπο μπορεί να επαναχρησιμοποιηθεί για άλλα ανακαίνισμένα κτίρια στο Βäiut και μελλοντικές τοποθεσίες του BeCom, διασφαλίζοντας ότι η οικονομική έλικο είναι πλήρως ενσωματωμένη με τις κοινωνικές, περιβαλλοντικές, εκπαιδευτικές και πολιτικές διαστάσεις.

ΕΝΟΤΗΤΑ ΣΤ. Παρακολούθηση, αξιολόγηση και συνεχής βελτίωση

Αυτό το τμήμα ορίζει τον τρόπο με τον οποίο θα παρακολουθείται το ANIMA ως ζωντανό πιλοτικό πρόγραμμα αναγεννητικής επαναχρησιμοποίησης και τον τρόπο με τον οποίο το ίδιο πλαίσιο μπορεί να εφαρμοστεί σε άλλα κτίρια και περιβάλλοντα χρησιμοποιώντας τον οδικό χάρτη της BeCom και το εργαλείο προσαρμοστικής επαναχρησιμοποίησης.

ΣΤ.1. Σκοπός της παρακολούθησης του ANIMA

Η παρακολούθηση του ANIMA έχει τρεις κύριους σκοπούς: να επαληθεύσει ότι η ανακαίνιση και ο προγραμματισμός πληρούν τους συμφωνηθέντες περιβαλλοντικούς, κοινωνικούς και οικονομικούς στόχους, να παράγει διαφανή στοιχεία για τους εταίρους, τους χρηματοδότες και τους πολίτες και να μετατρέψει το κτίριο σε μια συνεχιζόμενη περίπτωση μάθησης για το Green Buildings Learning Portfolio.

Η ίδια λογική προορίζεται για κάθε μελλοντικό πιλοτικό πρόγραμμα της BeCom: κάθε κτίριο δεν είναι μόνο ένα έργο, αλλά και ένα τοπικό εργαστήριο που παράγει συνεχώς γνώση, ανατροφοδότηση και βελτιωμένες πρακτικές.

ΣΤ.2. Βασικοί δείκτες απόδοσης (KPI)

Με βάση το εργαλείο του Zollverein και τον οδικό χάρτη του BeCom, προτείνονται οι ακόλουθες ομάδες δεικτών απόδοσης (KPI) για το ANIMA, οι οποίες μπορούν να επαναχρησιμοποιηθούν και για άλλες τοποθεσίες:

Περιβαλλοντικοί KPI: ετήσια κατανάλωση και εξοικονόμηση ενέργειας σε σύγκριση με την αρχική κατάσταση πριν από την ανακαίνιση· μερίδιο ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές· δείκτες άνεσης εσωτερικού χώρου· χρήση νερού και μερίδιο συλλεγόμενου ή επαναχρησιμοποιούμενου νερού· μείωση αποβλήτων και ποσοστά ανακύκλωσης.

Κοινωνικοί KPI: αριθμός και ποικιλομορφία χρηστών· συμμετοχή σε εκδηλώσεις, εργαστήρια και εκπαιδεύσεις· ένταξη ευάλωτων ομάδων· αίσθηση ασφάλειας, υπερηφάνειας και αίσθημα του «ανήκειν», τα οποία μετρώνται μέσω σύντομων, περιοδικών ερευνών.

Οικονομικοί δείκτες KPI: λειτουργικά έξοδα έναντι εσόδων· αριθμός θέσεων εργασίας, ευκαιριών εθελοντισμού και φιλοξενούμενων επιχειρήσεων· ποσό τοπικών προμηθειών κατά τη διάρκεια της ανακαίνισης και της λειτουργίας.

Κάθε σύνολο δεικτών συνοδεύεται από απλά πρότυπα, ώστε οι τοπικές ομάδες να μπορούν να καταγράφουν δεδομένα ετησίως και να συγκρίνουν πολλά κτίρια με την πάροδο του χρόνου.

Διδάγματα: Συγκρότημα Ανθρακωρυχείων Zollverein, Γερμανία

Το Zollverein δημοσιεύει ετήσιες εκθέσεις βιωσιμότητας που συνδυάζουν αντικειμενικά δεδομένα (ενέργεια, επισκέπτες, θέσεις εργασίας) με ποιοτικές ιστορίες (μαρτυρίες χρηστών, πολιτιστικός αντίκτυπος). Αυτή η διττή προσέγγιση ικανοποίησε τις απαιτήσεις λογοδοσίας των χρηματοδοτών, ενώ παράλληλα επικοινωνούσε την αξία του έργου στο κοινό.

Οι εκθέσεις έγιναν εργαλεία προώθησης για παρόμοια έργα σε ολόκληρη την περιοχή του Ρουρ. Μάθημα: Η παρακολούθηση δεν είναι απλώς μέτρηση, είναι αφήγηση ιστοριών με σκοπό την αναπαραγωγή.

ΣΤ.3. Εργαλεία και μέθοδοι συλλογής δεδομένων

Σύμφωνα με το Adaptive Reuse Practical Toolkit και το QHM Engagement Toolkit, το σύστημα παρακολούθησης της ANIMA συνδυάζει τεχνικά εργαλεία με συμμετοχικές μεθόδους.

Τα προτεινόμενα στοιχεία περιλαμβάνουν ένα μικρό «ταμπλό βιωσιμότητας» (ψηφιακό ή έντυπο) που παρουσιάζει την κατανάλωση ενέργειας, την κατανάλωση νερού και τον αριθμό των επισκεπτών, καθώς και τυποποιημένα ερωτηματολόγια, οδηγούς για ομάδες εστίασης και μια σύντομη ετήσια κάρτα αξιολόγησης των ενδιαφερομένων μερών που αξιολογεί την εκπροσώπηση, τη συμμετοχή, τη συνεργασία, τον αντίκτυπο και την ικανοποίηση.

Όλα αυτά τα εργαλεία προτείνονται ως γενικά πρότυπα που μπορούν να αντιγραφούν σε άλλους δήμους και να προσαρμοστούν με ελάχιστη προσπάθεια.

ΣΤ.4. Βρόχοι ανατροφοδότησης και κύκλοι μάθησης

Η μεθοδολογία του BeCom δίνει έμφαση στους κυκλικούς κύκλους μάθησης, όπου η αξιολόγηση τροφοδοτεί νέες εκτιμήσεις αναγκών και βελτιώσεις στο σχεδιασμό, αντί να αποτελεί μια μεμονωμένη άσκηση. Για το ANIMA, αυτό σημαίνει τη διεξαγωγή τουλάχιστον μιας ετήσιας συνάντησης ανασκόπησης με εκπροσώπους και από τις πέντε έλικες, προκειμένου να συζητηθούν τα αποτελέσματα της παρακολούθησης, να εντοπιστούν κενά και να συμφωνηθούν προσαρμογές στον προγραμματισμό, στη διαχείριση των κτιρίων ή στις υλικές αναβαθμίσεις.

Ο ίδιος κύκλος μπορεί να δομήσει την αντανάκλαση γύρω από άλλα κτίρια που χρησιμοποιούνται για την επικύρωση της μεθοδολογίας, δημιουργώντας ένα κατανεμημένο δίκτυο μάθησης αντί για μεμονωμένα πιλοτικά προγράμματα.

ΣΤ.5. Επέκταση από το ANIMA σε άλλα κτίρια

Τέλος, το πλαίσιο παρακολούθησης του ANIMA έχει σχεδιαστεί ρητά ως «πρότυπο επικύρωσης πράσινων κτιρίων» για την ευρύτερη περίπτωση του Bāiut και μελλοντικές τοποθεσίες του BeCom ή άλλες. Μόλις καθοριστούν η βάση αναφοράς, οι στόχοι και τα δεδομένα των πρώτων ετών του ANIMA, η εργαλειοθήκη προτείνει την εφαρμογή ακριβώς των ίδιων δεικτών και εργαλείων στα άλλα κτίρια εξόρυξης και τις κοινοτικές εγκαταστάσεις, επιτρέποντας τη σύγκριση της απόδοσης και του αντίκτυπου.

Με την πάροδο του χρόνου, αυτά τα συγκρίσιμα σύνολα δεδομένων και ιστορίες μπορούν να τροφοδοτήσουν τις ενότητες ηλεκτρονικής μάθησης και τις ενημερωτικές εκθέσεις πολιτικής του BeCom, καταδεικνύοντας πώς ένα προσεκτικά παρακολουθούμενο πιλοτικό πρόγραμμα μπορεί να υποστηρίξει την επέκταση των πρακτικών αναγεννητικής ανακαίνισης σε όλες τις περιφέρειες.

4.8. Επικύρωση και μελέτες περιπτώσεων

Σε αυτή την ενότητα εξηγείται πώς δοκιμάζεται, βελτιώνεται και επιδεικνύεται η εργαλειοθήκη ANIMA χρησιμοποιώντας άλλα κτίρια στο Bāiut και, αργότερα, σε επιπλέον πλαίσια του BeCom.

4.8.1. Εφαρμογή του Toolkit σε άλλα κτίρια ορυχείων

Χρησιμοποιήστε τις ίδιες πέντε ενότητες (Αξιολόγηση, Βιώσιμος Σχεδιασμός, Κληρονομιά, Κοινωνικός Αντίκτυπος, Παρακολούθηση) σε τουλάχιστον ένα ή δύο επιπλέον πρώην κτίρια ορυχείων στο Bāiut (π.χ. πρώτη κεντρικά γραφεία, αποθήκη, καντίνα).

Καταγράψτε τις ομοιότητες και τις διαφορές στα αποτελέσματα (τεχνική σκοπιμότητα, ενδιαφέρον της κοινότητας, ενεργειακό δυναμικό, κόστος) για να διαπιστώσετε πού η μεθοδολογία λειτουργεί «ως έχει» και πού χρειάζεται προσαρμογή.

4.8.2. Σύγκριση αποτελεσμάτων και βελτίωση των εργαλείων

Συγκρίνετε τα αποτελέσματα κτίριο προς κτίριο χρησιμοποιώντας έναν απλό πίνακα σύγκρισης (κατάσταση, προτεινόμενες χρήσεις, ενεργειακό σχέδιο, δυναμικό κοινωνικού αντίκτυπου, επίπεδο προτεραιότητας). Σημειώστε ποιες λίστες ελέγχου, πίνακες και μορφές συμμετοχής ήταν πιο χρήσιμες στην πράξη και προσαρμόστε τη διατύπωση, τις κλίμακες ή τα βήματα αναλόγως, ώστε να είναι πιο σαφείς για τους μη ειδικούς και να μπορούν να μεταφερθούν σε άλλες περιοχές.

4.8.3. Φάκελοι μελετών περιπτώσεων

Δημιουργήστε σύντομα φύλλα μελετών περίπτωσης 2-4 σελίδων για το ANIMA και κάθε επιπλέον κτίριο, συνοψίζοντας το πλαίσιο, τη διαδικασία, τις βασικές αποφάσεις και τα διδάγματα που αντλήθηκαν, με παραπομπές στις ενότητες του εργαλείου.

Χρησιμοποιήστε ένα κοινό πρότυπο, ώστε μελλοντικά πιλοτικά προγράμματα BeCom (άλλες πόλεις, άλλες χώρες) να μπορούν να προσθέσουν τις δικές τους μελέτες περιπτώσεων στο ίδιο «Χαρτοφυλάκιο Μάθησης για την Επικύρωση Κτιρίων».

ΜΕΡΟΣ 5. Παραρτήματα

5.1. Οπτικά πρότυπα, λίστες ελέγχου και οδηγοί βήμα προς βήμα

Εκτυπώσιμα εργαλεία: φύλλο ταχείας αξιολόγησης, συμπεριλαμβανομένων πινάκων πολιτιστικής κληρονομιάς και ενέργειας, όλα μορφοποιημένα για εύκολη επαναχρησιμοποίηση σε εργαστήρια και εκπαιδεύσεις εντός και εκτός του χώρου.

5.2. Συστάσεις για ψηφιακά εργαλεία

Για την αποτελεσματική και φιλική προς τον χρήστη εφαρμογή αυτού του εργαλείου, συνιστώνται τα ακόλουθα ψηφιακά εργαλεία για ομάδες έργου και κοινότητες που εργάζονται στο κτίριο ANIMA και σε άλλες παρόμοιες πρωτοβουλίες πράσινης ανακαίνισης:

5.2.1. Εργαλεία αξιολόγησης και έρευνας κτιρίων

Απλά έντυπα έρευνας (Google Forms, Microsoft Forms): Για τη συλλογή ταχείας αξιολόγησης και ανατροφοδότησης από την κοινότητα, επιτρέποντας σε μη ειδικούς να συμμετέχουν από κινητές συσκευές.

Εφαρμογές σάρωσης για κινητά (π.χ. CamScanner, Adobe Scan): Για την ψηφιοποίηση παλαιών σχεδίων, σημειώσεων επί τόπου και φωτογραφιών για άμεση κοινή χρήση μεταξύ των μελών της ομάδας.

Google Forms: <https://forms.google.com>

Microsoft Forms: <https://forms.office.com>

CamScanner: <https://www.camscanner.com>

5.2.2. Υπολογιστές ενεργειακού και ηλιακού δυναμικού

PVGIS (Φωτοβολταϊκό Γεωγραφικό Σύστημα Πληροφοριών): Δωρεάν διαδικτυακός υπολογιστής ηλιακού δυναμικού για οποιαδήποτε στέγη στην Ευρώπη (https://re.jrc.ec.europa.eu/pvg_tools/en/).

SolarEdge Designer: <https://designer.solaredge.com/>

Για προσομοίωση και σχεδιασμό εγκαταστάσεων ηλιακής ενέργειας (απαιτείται δωρεάν εγγραφή).

SMappee: <https://www.smappee.com/products/smappee-solar/>

Προσομοιώνει την ενσωμάτωση της ηλιακής ενέργειας και παρακολουθεί τη ζωντανή απόδοση των

φωτοβολταϊκών (απαιτείται υλικό για τη ζωντανή παρακολούθηση, αλλά προσφέρει εργαλεία εκτίμησης για τον σχεδιασμό).

5.2.3. Χαρτογράφηση και οπτικοποίηση

Google My Maps: Για προσαρμοσμένους χάρτες κτιρίων/τοποθεσιών και επικαλύψεις. <https://mymaps.google.com>

QGIS (ανοιχτού κώδικα): Για επαγγελματική χαρτογράφηση, ανάλυση περιβαλλοντικών κινδύνων και βέλτιστη χωροθέτηση εγκαταστάσεων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας <https://qgis.org>

SketchUp Free: Για τρισδιάστατη οπτικοποίηση χωρικής αναδιοργάνωσης, βασικών μοντέλων κτιρίων ή εσωτερικών χώρων <https://app.sketchup.com>

Floorplanner: Για γρήγορη, συμμετοχική οπτικοποίηση κατόψεων 2D/3D και εργαστήρια <https://floorplanner.com>

5.2.4. Παρακολούθηση & Δείκτες Απόδοσης (KPI)

Πίνακες ελέγχου Google Sheets ή Microsoft Excel: Για την παρακολούθηση ετήσιων KPI (ενέργεια, χρήστες, ικανοποίηση, έσοδα κ.λπ.) με προκαθορισμένα πρότυπα πινάκων ελέγχου.

OpenEnergyMonitor ή άλλες πλατφόρμες πινάκων ελέγχου IoT: Για αυτοματοποιημένη παρακολούθηση σε πραγματικό χρόνο της κατανάλωσης ενέργειας και νερού, εφόσον υπάρχουν διαθέσιμοι αισθητήρες. <https://openenergymonitor.org/>

5.2.5. Εμπλοκή & Επικοινωνία

Padlet: Οπτικοί πίνακες ανακοινώσεων για τη συλλογή ιδεών της κοινότητας και τη διαδραστική χαρτογράφηση. <https://padlet.com>

Miro: Συνεργατικοί πίνακες για ομαδικό brainstorming, συν-σχεδιασμό και εργαστήρια εξ αποστάσεως/επί τόπου <https://miro.com>

Ομάδες WhatsApp, Viber ή Telegram: Για γρήγορες, συνεχείς ενημερώσεις της ομάδας και των ενδιαφερόμενων μερών, εξασφαλίζοντας διαφάνεια και προσβασιμότητα.

5.2.6. Τεκμηρίωση & Ηλεκτρονική μάθηση

Canva: Πλατφόρμα σχεδιασμού για εικονογραφημένους οδηγούς, φύλλα μελετών περιπτώσεων και επικοινωνιακό υλικό. <https://canva.com>

Google Slides: Για υλικό εργαστηρίων, παρουσιάσεις, οπτική αναφορά και συνεργατική επεξεργασία. <https://slides.google.com>

Πλατφόρμα BeCom: Για την οργάνωση ψηφιακών μαθησιακών ενοτήτων και την κοινή χρήση πόρων του εργαλείου με ολόκληρη την κοινοπραξία (εσωτερικός σύνδεσμος· προσθέστε τη διεύθυνση URL όταν είναι διαθέσιμη).

MoodleCloud: Για τη δημιουργία και τη διαχείριση περιβαλλόντων ηλεκτρονικής μάθησης για την εκπαίδευση της κοινότητας -δεν απαιτείται τεχνογνωσία στον τομέα της πληροφορικής. <https://moodlecloud.com>

Όλα τα παραπάνω εργαλεία έχουν επιλεγεί λόγω της προσβασιμότητάς τους, των χαμηλών τεχνικών εμποδίων και της εφαρμοσιμότητάς τους σε αγροτικές περιοχές με περιορισμένους πόρους. Το εργαλείο παρέχει σύντομα παραρτήματα με οδηγίες χρήσης ή οδηγούς βίντεο για τα πιο κρίσιμα εργαλεία (π.χ. ηλιακός υπολογιστής, φύλλο KPI) προκειμένου να διασφαλιστεί η ευρεία υιοθέτησή τους.

5.3. Πρότυπο – Σχέδιο συνεδρίας κοινοτικής συμμετοχής και μάθησης

Σκοπός: Οδηγός για εργαστήριο 2-3 ωρών στο ή σχετικά με το ANIMA (μπορεί επίσης να χρησιμοποιηθεί και για άλλα κτίρια).

5.3.1. Επικεφαλίδα συνεδρίας

Τίτλος (π.χ. «ANIMA – Εργαστήριο Συν-Σχεδιασμού του Σπιτιού της Ζωής»)
Ημερομηνία / Τόπος
Διαμεσολαβητής/-ές
Ομάδα-ομάδες-στόχος (νέοι, ηλικιωμένοι, μικτή ομάδα, επαγγελματίες κ.λπ.)

5.3.2. Στόχοι

(επιλέξτε όλα όσα ισχύουν)

Συλλογή αναμνήσεων και ιστοριών
Συν-καθορισμός μελλοντικών λειτουργιών
Δοκιμή εργαλείων επικύρωσης
Συζήτηση επιλογών ονομασίας / branding
Παρουσίαση ιδεών για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και ανακαίνιση

5.3.3. Περίγραμμα ημερήσιας διάταξης

Καλωσόρισμα και γενική εισαγωγή (10–15 λεπτά)
Σύντομη εισαγωγή στην ιστορία των BeCom, NEB, ANIMA (10 λεπτά)
Δραστηριότητα 1 – Κύκλος μνήμης ή τοίχος ιστοριών (30–40 λεπτά)
Δραστηριότητα 2 – Μικρές ομάδες που χρησιμοποιούν το Φύλλο Αξιολόγησης Κτιρίου σε φωτογραφίες / σχέδιο / επιτόπου (40–60 λεπτά)
Δραστηριότητα 3 – Μελλοντικές χρήσεις: οι συμμετέχοντες τοποθετούν λειτουργίες σε απλή κάτοψη (30–40 λεπτά)
Σύνοψη & επόμενα βήματα (10–15 λεπτά)

5.3.4. Απαιτούμενα υλικά

Εκτυπωμένα φύλλα αξιολόγησης και στυλό
Μεγάλες εκτυπωμένες κατόψεις / κατόψεις
Post-it σε 3 χρώματα (παρελθόν–παρόν–μέλλον)
Αυτοκόλλητα για γρήγορη ψηφοφορία (αγαπημένες χρήσεις / ονόματα)

5.3.5. Αποτελέσματα που πρέπει να καταγραφούν

Φωτογραφίες από πίνακες και σχέδια
Σύντομη περίληψη των κύριων ιδεών και ανησυχιών
Λίστα συμμετεχόντων (με την ιδιότητα του QHM, όπου ισχύει)

5.4. Φύλλο ταχείας αξιολόγησης κτιρίου

5.4.1. Βασικές πληροφορίες

Αριθμός κτιρίου / Όνομα		Αρχική χρήση / μεταγενέστερες χρήσεις	
Διεύθυνση / GPS		Τρέχουσα ιδιοκτησία / νομικό καθεστώς	

Έτος / περίοδος κατασκευής			
5.4.2. Φυσική κατάσταση – Βαθμολογία με φανάρια			
Θεμέλια και υπόγειο		■	■
Εξωτερικοί τοίχοι και σοβάς		■	■
Στέγη (δομή + κάλυμμα)		■	■
Καμινάδες		■	■
Παράθυρα (κουφώματα, υαλοπίνακες, σκίαση, κάγκελα)		■	■
Πόρτες και είσοδοι (σκαλοπάτια, κάγκελα)		■	■
Εσωτερικοί τοίχοι και οροφές		■	■
Δάπεδα και σκάλες		■	■
Ηλεκτρική εγκατάσταση (ορατή)		■	■
Σύστημα θέρμανσης (υπάρχον / κανένα / παρωχημένο)		■	■
Νερό και αποχέτευση (συνδέσεις, ορατές διαρροές)		■	■
5.4.3. Στοιχεία πολιτιστικής κληρονομιάς και χαρακτήρα			
Σύνθεση και διακοσμητικά στοιχεία της πρόσοψης			
Κύρια είσοδος			
Αναλογίες δωματίων και βασικά χαρακτηριστικά εσωτερικού χώρου			
Συμβολικοί χώροι			
5.4.4. Πλαίσιο και περιβάλλον			
Προσανατολισμός (B/A/N/Δ, ηλιακό δυναμικό: Χαμηλό / Μέτριο / Υψηλό)			
Περιβάλλον (θόρυβος, θέα, χώροι πρασίνου, κυκλοφορία)			
Κίνδυνοι (πλημμύρες, κατολισθήσεις, πηγές ρύπανσης)			

5.4.5. Προκαταρκτική αξιολόγηση

Δομική βιωσιμότητα: Υψηλή / Μέτρια / Χαμηλή	
Αξία πολιτιστικής κληρονομιάς: Υψηλή / Μέτρια / Χαμηλή	
Δυνατότητα επαναχρησιμοποίησης για κοινοτικές λειτουργίες: Υψηλή / Μέτρια / Χαμηλή	
Επίπεδο προτεραιότητας στο τοπικό χαρτοφυλάκιο: 1–5	

5.5. Πρότυπο – Πίνακας ελέγχου KPI & παρακολούθησης

Σκοπός: Απλό φύλλο που ενημερώνεται ετησίως· η ίδια διάταξη μπορεί να χρησιμοποιηθεί και για άλλα κτίρια.

1. Κτίριο	ANIMA (Băiut)
2. Έτος	
3. Περιβαλλοντικοί δείκτες KPI	
Τελική κατανάλωση ενέργειας kWh/m ² *έτος/kWh/m ² *έτος	
Εκτιμώμενη κατανάλωση ενέργειας πριν την ανακαίνιση (βάση αναφοράς)	
Ποσοστό ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (%)	
Ετήσια κατανάλωση νερού (m ³) και ποσοστό από ανακτημένο/επαναχρησιμοποιημένο νερό	
Όγκος αποβλήτων κατασκευής που δεν καταλήγουν σε χώρους υγειονομικής ταφής (τόνοι / %)	
4. Κοινωνικοί δείκτες απόδοσης	
Αριθμός μοναδικών χρηστών ανά έτος	
Αριθμός εκδηλώσεων / εργαστηρίων / εκπαιδεύσεων	
Ποσοστό συμμετεχόντων από ευάλωτες ομάδες (%)	

Μέσος όρος βαθμολογίας ικανοποίησης (1–5) από σύντομη έρευνα	
Δείκτης προσκόλλησης / υπερηφάνειας για τον τόπο (1–5; ίδια έρευνα)	
5. Οικονομικοί δείκτες απόδοσης	
Ετήσια λειτουργικά έξοδα	
Ετήσια έσοδα (ενοίκια, εκδηλώσεις, υπηρεσίες)	
Αριθμός θέσεων εργασίας (FTE) και εθελοντών που συνδέονται με την ANIMA	
Αριθμός φιλοξενούμενων οργανισμών/νεοφυών επιχειρήσεων	
6. Ποιοτικές σημειώσεις και δράσεις	
Τι λειτούργησε καλά φέτος;	
Κύρια προβλήματα ή εμπόδια;	
Συμφωνημένες προσαρμογές για το επόμενο έτος (προγραμματισμός, διαχείριση, τεχνικά θέματα).	

5.6. Πρότυπο - Χάρτης χρηματοδότησης & Σχέδιο φάσεων (ANIMA)

Σκοπός: Να ευθυγραμμιστούν οι φάσεις ανακαίνισης με συγκεκριμένες πηγές χρηματοδότησης και υπεύθυνους, δημιουργώντας έναν σαφή οδικό χάρτη για τη χρηματοοικονομική βιωσιμότητα.

Φάση έργου:	
(π.χ. Σχεδιασμός / Ανακαίνιση / Λειτουργία)	
Ημερομηνία ενημέρωσης:	

Μέρος 1: Πηγές χρηματοδότησης & Έλεγχος επιλεξιμότητας

Κατηγορία πηγής	Συγκεκριμένο πρόγραμμα / Πρόσκληση (Όνομα & Κωδικός)	Προθεσμία	Μέγιστο ποσό / % συγχρηματο δότησης	Σημειώσεις σχετικά με την καταλληλότη τα (Είναι κατάλληλο το ANIMA:)	Προτεραιότη τα (Υψηλή/Μεσα ία/Χαμηλή)
Προγράμματα της ΕΕ	π.χ., PNRR Συνιστώσα 5 - Κύμα Ανακαίνισης				
Εθνικά / Περιφερειακά	π.χ., AFM Ενεργειακή απόδοση σε δημόσια κτίρια				
Τοπικός προϋπολογισμ ός	π.χ., Ετήσιος προϋπολογισμός του Δήμου Baiut για το 2026				
Ιδιωτικός / Κοινοτικός	π.χ. Χορηγίες, Συλλογική χρηματοδότηση, Δωρεές				

Μέρος 2: Σχέδιο επενδύσεων κατά φάσεις

Φάση	Βασικές παρεμβάσεις (Τι κάνουμε:)	Εκτιμώμενο κόστος (EUR)	Στοχευόμενε ς πηγές χρηματοδότη σης	Κατάσταση (Προγραμματ ισμένη / Αιτηθείσα / Εξασφαλισμέ νη)	Υπευθυνος / Εταίρος
Φάση 1: Σταθεροποίησ η	π.χ. επισκευή στέγης, δομική ασφάλεια, καθαρισμός				
Φάση 2: Βασική ανακαίνιση	π.χ. μόνωση, παράθυρα, θέρμανση, βασικές ηλεκτρολογικές εγκαταστάσεις				
Φάση 3: Εξοπλισμός & Λειτουργία	π.χ. εσωτερικές τελειώσεις, έπιπλα, οπτικοακουστικός εξοπλισμός				
Φάση 4: Λειτουργία	π.χ. Κόστος προσωπικού, κοινόχρηστα (πρώτοι 12 μήνες)				

Μέρος 3: Σχέδιο δράσης για τους επόμενους 6 μήνες

Δράση 1:			Προθεσμία:	
Δράση 2:			Προθεσμία:	
Δράση 3:			Προθεσμία:	

Δημοσίευση: Μάιος 2026

Τίτλος έργου: Όμορφες Κοινότητες – Εμπλουτισμός, Βιωσιμότητα, Ένταξη

Ακρωνύμιο έργου: BeCom

Αριθμός έργου: 2024-1-DE02-KA220-ADU-000247531

Μάρτιος 2026

becom4.eu

ημερομηνία δημοσίευσης: Δεκέμβριος 2025
τίτλος έργου: Beautiful Communities-Enriching, Sustainable, Inclusive
ακρωνύμιο έργου: BeCom
ID έργου: 2024-1-DE02-KA220-ADU-000247531

becom4.eu

